

αδμηε

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ - ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ:

ADVANCED ENVIRONMENTAL STUDIES A.E. (δ.τ. ADENS A.E.)

Βασ. Σοφίας 98Α, Τ.Κ. 115 28, Αθήνα, Τηλ. 210 7257539,

Fax: 210 7788668, E-mail: info@adens.gr

Απρίλιος 2026

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Εισαγωγή	1
1.1	Ομάδα Μελέτης	3
1.2	Θεσμικό πλαίσιο	4
1.2.1	Το Δίκτυο NATURA 2000	4
1.2.2	Μεθοδολογική Προσέγγιση σύμφωνα με το έγγραφο 2021/C437/01	5
1.3	Στόχος της μελέτης.....	10
2	Αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης της προκαταρκτικής μελέτης	11
3	Εφαρμογή Σταδίου 1: Διαπίστωση αν το έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000	15
4	Εφαρμογή Σταδίου 2: Περιγραφή του έργου και των επιπτώσεών του	16
5	Εφαρμογή Σταδίου 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο.....	22
5.1	Μεθοδολογία.....	22
5.2	Περιγραφή των Περιοχών Μελέτης.....	23
5.2.1	1 ^η ομάδα.....	24
5.2.3	4 ^η ομάδα.....	53
5.2.4	5 ^η ομάδα.....	74
5.3	Στόχοι διατήρησης	83
5.3.1	1 ^η ομάδα.....	83
5.3.2	4 ^η ομάδα.....	94
5.3.3	5 ^η ομάδα.....	117
5.4	Κατάσταση διατήρησης	124
5.4.1	1 ^η ομάδα.....	124
5.4.2	4 ^η ομάδα.....	128
5.4.3	5 ^η ομάδα.....	130
5.5	Απειλές/πιέσεις.....	131
5.5.1	1 ^η ομάδα.....	131
5.5.2	4 ^η ομάδα.....	136
5.5.3	5 ^η ομάδα.....	140
6	Εφαρμογή σταδίου 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων.....	141
6.1	Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων	141
6.1.1	1 ^η ομάδα.....	145
6.1.3	4 ^η ομάδα.....	148
6.1.4	5 ^η ομάδα.....	148
6.2	Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα	149
6.3	Μετριασμός επιπτώσεων	149
7	Σύνοψη.....	151
8	Βιβλιογραφία	152
	Ελληνικές.....	152
	Ξενόγλωσσες.....	152
	Ιστοσελίδες.....	153
9	Παραρτήματα	154

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1-1	Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τους τόπους Natura 2000: τρία στάδια της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 (2021/C 437/01)	9
------------	---	---

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1-1	Υπό μελέτη έργα του ΔΠΑ 2023-2032 εντός των περιοχών του δικτύου NATURA 2000	1
Πίνακας 5-1	Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1110010 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	30
Πίνακας 5-2	Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR1110010.....	38
Πίνακας 5-3	Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1130011 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	48
Πίνακας 5-4	Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR1130011.....	52
Πίνακας 5-5	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης).....	57
Πίνακας 5-6	Σημαντικά είδη πανίδας της GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης).....	60
Πίνακας 5-7	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)	63
Πίνακας 5-8	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός ΕΖΔ GR4340007	68
Πίνακας 5-9	Σημαντικά είδη πανίδας της ΕΖΔ GR4340007	70
Πίνακας 5-10	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της ΕΖΔ GR4340007	72
Πίνακας 5-11	Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός ΕΖΔ GR4310006	76
Πίνακας 5-12	Σημαντικά είδη της ΕΖΔ GR4310006	78
Πίνακας 5-13	Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της ΕΖΔ GR4310006	80
Πίνακας 5-14	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1110010	84
Πίνακας 5-15	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1130011	90
Πίνακας 5-16	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	95
Πίνακας 5-17	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	95
Πίνακας 5-18	Στόχοι Διατήρησης GR4340006 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.....	97
Πίνακας 5-19	Στόχοι Διατήρησης GR4340006 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.....	103
Πίνακας 5-20	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	107
Πίνακας 5-21	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	107
Πίνακας 5-22	Στόχοι Διατήρησης GR4340007 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.....	109
Πίνακας 5-23	Στόχοι Διατήρησης GR4340007 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.....	115
Πίνακας 5-24	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	118
Πίνακας 5-25	Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	118
Πίνακας 5-26	Στόχοι Διατήρησης για τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΕΖΔ GR4310006.....	120
Πίνακας 5-27	Στόχοι Διατήρησης για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΕΖΔ GR4310006	123
Πίνακας 5-28	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1110010 (ΤΕΔ).....	131
Πίνακας 5-29	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1130011 (ΤΕΔ).....	133
Πίνακας 5-30	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR4340006 (ΤΕΔ).....	136
Πίνακας 5-31	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR4340007 (ΤΕΔ).....	138
Πίνακας 5-32	Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η ΖΕΠ GR4310006 (ΤΕΔ)	140
Πίνακας 6-1	Είδη της ΖΕΠ GR1110010 που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/Ε 213/02).....	145
Πίνακας 6-2	Είδη της ΖΕΠ GR1130011 που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/Ε 213/02)	146

ΧΑΡΤΕΣ

Χάρτης 5-1	ΖΕΠ GR1110010 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	25
Χάρτης 5-2	ΖΕΠ GR1130011 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	40
Χάρτης 5-3	ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο.....	55
Χάρτης 5-4	ΕΖΔ GR4340007 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	66
Χάρτης 5-5	ΕΖΔ GR4310006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο	75

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Γ.Μ.	Γραμμές Μεταφοράς
ΔΠΑ	Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης
ΕΖΔ	Ειδική Ζώνη Διατήρησης
ΕΟΑ	Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση
ΕΠΜ	Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΚΜ	Κράτη Μέλη
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΕΟΑ	Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης
ΠΜ	Περιοχή Μελέτης
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΣΠΠΒ	Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας
ΣΠΠΕ	Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας
ΤΕΔ	Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων
ΤΟ	Τύποι Οικοτόπων
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

1 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αποτελεί το στάδιο του Ελέγχου Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων (Appropriate Assessment Screening) και αξιολογεί την πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα προγράμματα/σχέδια στο προστατευτέο αντικείμενο των ΠΠ του δικτύου Natura 2000.

Η παρούσα συντάσσεται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) των ετών 2023-2032.

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2023 - 2032 περιλαμβάνει τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος για την αντίστοιχη περίοδο, καθώς και τη βασική φιλοσοφία η οποία ακολουθείται για τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τον προγραμματισμό τους. Ειδικότερα, περιλαμβάνει την περιγραφή και τον χρονικό προγραμματισμό των **έργων της ανάπτυξης του Συστήματος** τα οποία αφορούν:

- τις αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις του Συστήματος, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (Γ.Μ.), αναβαθμίσεις Γ.Μ., νέα Κέντρα Υπερψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), καθώς και επεκτάσεις υφισταμένων ΚΥΤ ή Υ/Σ οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για αυτή τη χρονική περίοδο,
- τον εξσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υ/Σ και ΚΥΤ, όπως και των αντίστοιχων υποδομών ελέγχου τους,
- τα αναγκαία έργα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικότητας του Συστήματος, όπως ενισχύσεις των υφισταμένων ΚΥΤ και κατασκευή νέων Γ.Μ. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών των Χρηστών του Συστήματος,
- την ένταξη στο Σύστημα ή/και την αναβάθμιση νέων διασυνδεδετικών Γ.Μ. με γειτονικές χώρες,
- τα έργα σύνδεσης στο Σύστημα (Γ.Μ. και Υποσταθμοί) τα οποία απαιτούνται για την ένταξη των νέων Σταθμών Παραγωγής και των νέων Καταναλωτών Υ.Τ. (Πελάτες Υ.Τ. και Διαχειριστής Δικτύου), για τα οποία έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικές μελέτες σύνδεσης και τέλος,
- την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (S/W), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Ορισμένα από τα έργα που θα υλοποιηθούν στην περίοδο αυτή με γνώμονα την ικανοποίηση των παραπάνω στόχων, διέρχονται **εντός προστατευόμενων περιοχών του δικτύου NATURA 2000** όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1-1 Υπό μελέτη έργα του ΔΠΑ 2023-2032 εντός των περιοχών του δικτύου NATURA 2000

A/A	Περιγραφή (γεν.) Έργου	Ονομασία	Περιοχή του δικτύου NATURA 2000
1	ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (ΑΝΑΒΑΘΜ. ΥΦΙΣΤΑΜ.)	Αναβάθμιση Γ.Μ. 150 kV Μοίρες-Ιεράπετρα	GR4310006
2	ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (ΝΕΑ)	Γ.Μ. 150 kV Πτολεμαΐδα Ι - ΚΥΤ Μελίτης	
3		Γ.Μ. 150kV Καστέλι-Κάντανος	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	Περιγραφή (γεν.) Έργου	Ονομασία	Περιοχή του δικτύου NATURA 2000
4	ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 150 kV (ΝΕΑ)	Γ.Μ. 150kV Χανιά Ι - Κάντανος (Εναέριο τμήμα)	GR4340006, GR4340007
5	ΕΝΑΕΡΙΑ Γ.Μ 400 kV (ΝΕΑ)	Γ.Μ. 400 kV Νέα Σάντα - Babaeski	GR1110010, GR1130011
6	ΥΠΟΓΕΙΑ Γ.Μ 150 kV (ΑΝΑΒΑΘΜ. ΥΦΙΣΤΑΜ.)	Γ.Μ. 150kV Ζεύξη Ν. Ελβετίας-Ν. Ελβετία	
7		Καλωδιακή Γ.Μ. 150kV Δόξα-Αγ. Δημήτριος	
8		Καλωδιακή Γ.Μ. 150kV Εύοσμος-Αγ. Δημήτριος	
9	ΥΠΟΓΕΙΑ Γ.Μ 150 kV (ΝΕΑ)	Γ.Μ. 150 kV Χανιά Ι - Χανιά ΙΙ	
10		Διασύνδεση Κρήτης (Φάση ΙΙ) Έργα Γ.Μ. 150 kV επί της Κρήτης (υπόγεια τμήματα)	
11		Γ.Μ. 150kV Χανιά Ι - Κάντανος (Υπόγειο τμήμα)	
12	ΝΕΟΣ Υ/Σ	Υ/Σ Καντάνου	

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμό (2021/С 437/01) Ανακοίνωση της Επιτροπής **«Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».**

Σημαντική παράμετρος στην εκπόνηση της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης είναι ο καθορισμός της **Περιοχής Μελέτης (ΠΜ)**. Σύμφωνα με την ΚΥΑ 170225/27-01-2014, η ΠΜ πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών, ήτοι στην προκειμένη των εξής περιοχών του δικτύου NATURA 2000:

- ΖΕΠ με κωδικό GR1110010 και ονομασία «Ορεινός Έβρος - Κοιλάδα Δέριου»
- ΖΕΠ με κωδικό GR1130011 και ονομασία «Κοιλάδα Φιλιούρη»
- ΕΖΔ με κωδικό GR4310006 και ονομασία «Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)»
- ΕΖΔ – ΤΚΣ με κωδικό GR4340006 και ονομασία «Λίμνη Αγιάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κοιλάδα Φάσα»
- ΕΖΔ με κωδικό GR4340007 και ονομασία «Φαράγγι Θέρισου»

Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στις κανονικές συνθήκες κατασκευής και λειτουργίας του έργου. Επομένως, δεν λήφθηκαν υπόψη στην παρούσα έκτακτα και μη συνήθη γεγονότα (π.χ. ατυχηματική ρύπανση ή διαρροή χημικών και επικίνδυνων ουσιών), τα οποία θα μπορούσαν δυνητικά να επηρεάσουν τη βιοποικιλότητα.

1.1 Ομάδα Μελέτης

Η επιστημονική ομάδα που εκπόνησε την παρούσα μελέτη απαρτίζεται από τους παρακάτω επιστήμονες:

- Στ. Καϊμάκη Πολ. Μηχανικός ΕΜΠ, Μηχανικός Περιβάλλοντος, PhD
- Μ. Παππά Βιολόγος Παν. Πατρών, MEd
- Ε. Παυλίδου Περιβαλλοντολόγος Παν. Αιγαίου, MSc
- Μ. Καλαϊτζής Γεωγράφος Παν. Αιγαίου, MSc

1.2 Θεσμικό πλαίσιο

1.2.1 Το Δίκτυο NATURA 2000

Το Δίκτυο NATURA 2000 ιδρύθηκε με σκοπό τη διατήρηση και προστασία ορισμένων φυσικών οικοτόπων, αυτοφυών ειδών χλωρίδας και άγριων ειδών πανίδας. Εκτείνεται σε όλα τα ΚΜ και αποτελείται από δύο τύπους περιοχών:

- τους **Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ, ή Sites of Community Interest, SCI)**, στους οποίους απαντούν τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι ή/ και είδη φυτών και ζώων του Παραρτήματος ΙΙ της **Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ** για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
- τις **Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, ή Special Protection Areas, SPA)**, για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία **2009/147/ΕΚ** περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.

Όσον αφορά στους **ΤΚΣ**, κάθε Κράτος μέλος **προτείνει** έναν κατάλογο τόπων όπου απαντώνται φυσικοί οικοτόποι και άγρια ζωικά και φυτικά είδη. Βάσει των εθνικών καταλόγων και σε συμφωνία με καθένα από τα Κράτη Μέλη, η Επιτροπή εκδίδει κατάλογο **Τόπων Κοινοτικής Σημασίας** για καθεμία από τις επτά βιογεωγραφικές περιφέρειες της ΕΕ (αλπική, ατλαντική, αρκτική, ηπειρωτική, μακρονησιακή, μεσογειακή και παννονιακή). Σήμερα σε ισχύ βρίσκεται ο **18^{ος} ενημερωμένος σχετικός κατάλογος** που δημοσιεύτηκε με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2025/257, της 7ης Φεβρουαρίου 2025, για την έγκριση του δέκατου όγδοου επικαιροποιημένου καταλόγου τόπων κοινοτικής σημασίας για τη μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2025) 750].

Όταν καθοριστεί ένας ΤΚΣ, το οικείο Κράτος Μέλος ορίζει τον εν λόγω τόπο ως **Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ)** το ταχύτερο δυνατόν και, το αργότερο, μέσα σε μια εξαετία, καθορίζοντας τις προτεραιότητες σε συνάρτηση με τη σημασία των τόπων για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, ενός τύπου φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος Ι ή ενός είδους του παραρτήματος ΙΙ και για τη συνεκτικότητα του Natura 2000, καθώς και σε συνάρτηση με τους κινδύνους υποβάθμισης ή καταστροφής που επηρεάζουν τους εν λόγω τόπους.

Με βάση και τους ορισμούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ **Ειδική Ζώνη Διατήρησης** είναι ο Τόπος Κοινοτικής Σημασίας ορισμένος από τα ΚΜ μέσω κανονιστικής, διοικητικής ή/και συμβατικής πράξης, στον οποίο **εφαρμόζονται τα μέτρα διατήρησης** που απαιτούνται για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών οικοτόπων ή/και των πληθυσμών των ειδών για τα οποία ορίστηκε ο τόπος.

Οι **ΖΕΠ**, μετά τον χαρακτηρισμό τους από τα ΚΜ, εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000, και η διαχείρισή τους ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (όπως ισχύει) και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ.

Η εθνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ (καθώς και με τις τροποποιήσεις αυτών) με τα ακόλουθα νομοθετήματα:

- ΚΥΑ 414985/1985 (ΦΕΚ 757/Β/1985) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας».
- ΚΥΑ 366599/1996 (ΦΕΚ 1188/Β/1996) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/224/ΕΟΚ της Επιτροπής για την τροποποίηση της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών».
- ΚΥΑ 294283/1998 (ΦΕΚ 68/Β/1998) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 94/24/ΕΚ του Συμβουλίου και 91/244/ΕΟΚ 97/49/ΕΚ της Επιτροπής».

- ΚΥΑ 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289/Β/1998) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων), της άγριας πανίδας και της αυτοφύους χλωρίδας».
- ΚΥΑ 87578/703/07 (ΦΕΚ 581/Β/2007) «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 414985/29.11.1985 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 757 Β / 1985) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
- ΚΥΑ 14849/853/Ε 103 (ΦΕΚ 645/Β/2008) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της ΕΕ».
- ΚΥΑ 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ».
- Ν. 3937 (ΦΕΚ 60/Α/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

Με την ΚΥΑ 50743/11.12.2017 (ΦΕΚ 4432/Β/2017), εγκρίθηκε η **αναθεώρηση του εθνικού καταλόγου των περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000**. Σύμφωνα με τον εν λόγω αναθεωρημένο εθνικό κατάλογο, σε αυτόν περιλαμβάνονται συνολικά 446 περιοχές.

Οι Φορείς Διαχείρισης για τη διαχείριση όλων των περιοχών Natura 2000 καθορίζονται πλέον από τον Ν. 4685/2020. Σύμφωνα με τον Ν. 4685/2020, ιδρύθηκε ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και λειτουργεί ως διάδοχος του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ). Μεταξύ άλλων, σκοπός του ΟΦΥΠΕΚΑ είναι η εφαρμογή της πολιτικής που έχει χαράξει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα.

1.2.2 Μεθοδολογική Προσέγγιση σύμφωνα με το έγγραφο 2021/C437/01

Μία από τις κύριες προτεραιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η ανάσχεση της απώλειας της **βιοποικιλότητας** και η προστασία αυτής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάιο του 2011 δημοσίευσε ένα σχέδιο δράσης με τίτλο «Η Ασφάλεια Ζωής, το φυσικό μας κεφάλαιο: η στρατηγική βιοποικιλότητας της ΕΕ έως το 2020», στο οποίο καθορίζεται ο τρόπος για την πραγματοποίηση του στόχου αυτού. Εντός της στρατηγικής αυτής δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη πλήρη εφαρμογή **των δύο Οδηγιών** σχετικά με τη διατήρηση των άγριων πτηνών (**79/409/ΕΟΚ**) και των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας (**92/43/ΕΟΚ**), που περιλαμβάνουν τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000.

Η Οδηγία 79/409/ΕΟΚ κωδικοποιήθηκε με την 2009/147/ΕΚ (30/11/2009). Επιπλέον, έχει δημοσιευθεί η υπ. αριθμ. 37338/1807/Ε.103/2010 ΚΥΑ για τον «Καθορισμό μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (ΦΕΚ 1495/Β/2010) καθώς και τροποποίηση/συμπλήρωσή της (Η.Π. 8353/276/Ε103, ΦΕΚ 415/Β/2012). Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι, κάθε έργο που θα υλοποιείται εντός ζωνών του δικτύου NATURA 2000 πρέπει να είναι σε πλήρη συμφωνία με τις Οδηγίες αυτές (χωρίς όμως να αποκλείεται σε καμία περίπτωση η ανάπτυξη στις προαναφερόμενες περιοχές).

Η Οδηγία των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, συμπληρώνοντας την Οδηγία των Πτηνών 79/409/ΕΟΚ, είναι η άλλη από τις δυο σημαντικότερες Οδηγίες που έχουν μεταφερθεί στο Εθνικό Δίκαιο και αφορούν στην προστασία των περιοχών που ανήκουν στο Δίκτυο Natura 2000, στην προστασία των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες Ευρωπαϊκές Οδηγίες έχουν οριστεί περιοχές με βάση ειδικά κριτήρια οι οποίες έχουν αξιολογηθεί φυσικά χαρακτηριστικά για προστασία. Οι περιοχές αυτές ορίζονται είτε ως Ζώνες

Ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) για τα Πουλιά εάν περιλαμβάνουν ορνιθοπανίδα προτεραιότητας, είτε ως προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΠΤΚΣ) που με βάση το Ν. 3937/2011 (Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ 60/Α/2011) και εφόσον εγκριθούν ως ΤΚΣ, θα πρέπει εντός εξαετίας να χαρακτηριστούν ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ).

Το άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Ιδιαίτερη σημασία για τους σκοπούς της προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας των ειδών και των οικοτόπων έχουν οι **διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ καθώς σε σημαντικό βαθμό σχετίζονται με την περιβαλλοντική αδειοδότηση σχεδίων και έργων** που ενδέχεται να επηρεάζουν τις περιοχές Natura 2000.

Περιέχει τρία βασικά σύνολα διατάξεων:

- Η παράγραφος 1 προβλέπει τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων διατήρησης και μέτρων που ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και των ειδών του Παραρτήματος ΙΙ.
- Η παράγραφος 2 δίνει κατευθύνσεις για την πρόληψη μέτρων προς αποφυγή της υποβάθμισης των ενδιαιτημάτων και της σημαντικής ενόχλησης των ειδών.
- Τέλος, στις παραγράφους 3 και 4 εκτίθενται μία σειρά μέτρων διασφάλισης που αφορούν έργα ή σχέδια που μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τις περιοχές του Natura 2000.

Ειδικότερα:

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 ορίζει τα εξής:

«3. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη **διαχείριση** του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη».

«4. Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε. Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή κατόπιν γνωμοδότησεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος».

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01) «Διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000 - Οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους», το οποίο αντικατέστησε το έγγραφο «Διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000», πέραν της θέσης την οποία κατέχει **το άρθρο 6** στο γενικό σύστημα της οδηγίας για τους οικοτόπους, είναι επίσης σκόπιμο να αναφερθεί **με το σύστημα της οδηγίας για τα πτηνά**.

- Πρώτον, το σύστημα της οδηγίας για τα πτηνά είναι σε μεγάλο βαθμό συγκρίσιμο με εκείνο της οδηγίας για τους οικοτόπους. Ειδικότερα, το κεφάλαιο με τίτλο «Διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των ειδών» της οδηγίας για τους οικοτόπους είναι ανάλογο με τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας για τα πτηνά.
- Δεύτερον, τα συστήματα των δύο οδηγιών έχουν συγχωνευθεί ή συνενωθεί σε σημαντικό βαθμό. Πρώτον, οι ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) που έχουν ταξινομηθεί βάσει της οδηγίας για τα πτηνά αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος του δικτύου Natura 2000¹. Δεύτερον, οι διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 2, 3 και 4 της οδηγίας για τους οικοτόπους έχουν πλέον εφαρμογή στις ΖΕΠ.²

Το άρθρο 6 πρέπει επίσης να εξετάζεται εντός του ευρύτερου πλαισίου της πολιτικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα³ και έχει καίρια σημασία για την επίτευξη των στόχων της εν λόγω πολιτικής. Επίσης, χρήσιμες για την εφαρμογή του άρθρου 6 μπορούν να είναι και άλλες δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτό... Θεωρούμενο σε ένα ευρύτερο πλαίσιο –εκείνο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση– το άρθρο 6 μπορεί να γίνει αντιληπτό ως βασικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ενσωμάτωσης του περιβάλλοντος σε άλλες πολιτικές της ΕΕ, καθώς ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διαχειρίζονται τους τόπους Natura 2000 με βιώσιμο τρόπο και καθορίζει τα όρια των δραστηριοτήτων που μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τις προστατευόμενες περιοχές, επιτρέποντας παράλληλα ορισμένες παρεκκλίσεις σε ειδικές περιπτώσεις....

Όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 2, 3 και 4, είναι σαφές από τη διατύπωση του άρθρου 7 ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στις ΖΕΠ που είχαν ήδη χαρακτηριστεί κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της οδηγίας για τους οικοτόπους.....

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους δεν εφαρμόζεται στις ΖΕΠ. Ωστόσο, υπάρχουν ανάλογες διατάξεις στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας για τα πτηνά και αυτές εφαρμόζονται από την ημερομηνία εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2021/C 437/01)

Η υπ' αριθμό (2021/C 437/01) Ανακοίνωση της Επιτροπής «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους» παρέχει τη μεθοδολογική καθοδήγηση για την εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας για τους οικοτόπους και αποτελεί επικαιροποίηση της παλαιότερων καθοδηγήσεων⁴.

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 καθορίζει μια σταδιακή διαδικασία για την εκτίμηση σχεδίων ή έργων τα οποία είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000. Η εν λόγω διαδικασία περιλαμβάνει τρία κύρια στάδια (Εικόνα 1-1):

¹ Το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους προβλέπει ότι «το δίκτυο "Natura 2000" περιλαμβάνει και τις ζώνες ειδικής προστασίας που έχουν ταξινομηθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ».

² Άρθρο 7 της οδηγίας για τους οικοτόπους.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο: στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, COM(2011) 244.

⁴ Μεθοδολογικές κατευθύνσεις σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2002 & Η επικαιροποίηση είναι ένα από τα παραδοτέα του «Σχεδίου δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία», COM(2017) 198 final, (Δράση 1).

1. **Πρώτο στάδιο: έλεγχος.** Το πρώτο μέρος της διαδικασίας αποτελείται από ένα στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης («έλεγχος») προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα **σχέδιο ή έργο** είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη **διαχείριση** τόπου Natura 2000, και, αν δεν ισχύει κάτι τέτοιο, τότε αν είναι δυνατόν να επηρεάσει σημαντικά τον τόπο⁵ (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) λαμβανομένων υπόψη των **στόχων διατήρησης** του τόπου. Εάν η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία, το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- *Στάδιο 1: Διαπίστωση αν το σχέδιο ή έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου Natura 2000*
- *Στάδιο 2: Περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των παραγόντων επιπτώσεών του*
- *Στάδιο 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το σχέδιο ή έργο*
- *Στάδιο 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου*

2. **Δεύτερο στάδιο: η δέουσα εκτίμηση.** Εάν δεν μπορούν να αποκλειστούν πιθανές σημαντικές επιπτώσεις, το επόμενο στάδιο της διαδικασίας περιλαμβάνει την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) με βάση τους στόχους διατήρησης του τόπου, και τη διαπίστωση σχετικά με το αν θα επηρεάσει την ακεραιότητα του τόπου Natura 2000, λαμβανομένων υπόψη τυχόν μέτρων μετριασμού. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να αποφασίσουν αν θα εγκρίνουν ή όχι το σχέδιο ή το έργο, υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων της δέουσας εκτίμησης. Το δεύτερο στάδιο διέπεται από το δεύτερο μέρος της πρώτης περιόδου και από τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 6 παράγραφος 3.

Η δέουσα εκτίμηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- *Στάδιο 1: Συλλογή πληροφοριών σχετικά με το έργο και τους οικείους τόπους Natura 2000*
- *Στάδιο 2: Εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται το σχέδιο ή έργο καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου*
- *Στάδιο 3: Προσδιορισμός των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στην ακεραιότητα του τόπου Natura 2000*
- *Στάδιο 4: Μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων*

3. **Τρίτο στάδιο: παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 3 υπό ορισμένες προϋποθέσεις.** Το τρίτο στάδιο της διαδικασίας διέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το στάδιο αυτό ενεργοποιείται μόνο εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης, ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου θεωρεί ότι το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υλοποιηθεί για επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι δυνατόν μόνον εάν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, αν οι επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος είναι δεόντως αιτιολογημένοι και αν

⁵ Στην πράξη, ενδέχεται να χρειαστεί να εξεταστούν περισσότεροι του ενός τόποι.

1.3 Στόχος της μελέτης

Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στο να εξετάσει σε προκαταρκτικό στάδιο εάν το ΔΠΑ 2023 - 2032 είναι δυνατόν να επηρεάσει σημαντικά τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 GR1110010 «Ορεινός Έβρος - Κοιλιάδα Δέρειου» (ΖΕΠ), GR1130011 «Κοιλιάδα Φιλιούρη» (ΖΕΠ), GR4310006 «Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)» (ΕΖΔ - ΤΚΣ), GR4340006 «Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κοιλιάδα Φάσα» (ΕΖΔ - ΤΚΣ) και GR4340007 «Φαράγγι Θέρισου» (ΕΖΔ) λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους διατήρησης των περιοχών αυτών. Εάν προκύψει ως συμπέρασμα πως η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί, το έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3, ήτοι στη σύνταξη ΕΟΑ με βάση την ΥΑ 170225/27-01-2014.

Η παρούσα προκαταρκτική μελέτη συντάσσεται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της υπ' αριθμό 2021/C 437/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».

2 Αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης της προκαταρκτικής μελέτης

Στάδιο 1: Διαπίστωση αν το σχέδιο ή έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου Natura 2000

Σε αυτό το στάδιο διαπιστώνεται αν το σχέδιο ή έργο είναι συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση ενός τόπου, δηλαδή αν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων διατήρησης του τόπου.

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01): Από το πλαίσιο και τον σκοπό του άρθρου 6, είναι εμφανές ότι ο όρος «**διαχείριση**» πρέπει να θεωρείται ότι αναφέρεται στη διαχείριση ενός τόπου από πλευράς «διατήρησης», δηλαδή να γίνεται αντιληπτός με την έννοια με την οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Συνεπώς, εάν μια δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, απαλλάσσεται από την απαίτηση εκτίμησης.....

Ο όρος «**έργο**» θα πρέπει να ερμηνεύεται με την ευρεία έννοια ώστε να περιλαμβάνει τόσο τα κατασκευαστικά έργα όσο και άλλες παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον. Ο όρος «**σχέδιο**» έχει επίσης ευρεία έννοια, στην οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια χρήσης της γης, καθώς και τομεακά σχέδια ή **προγράμματα**.

Σχέδια και έργα άμεσα συνδεδεμένα με τη διαχείριση της διατήρησης του τόπου, είτε μεμονωμένα είτε ως συνιστώσες άλλων σχεδίων και έργων, θα πρέπει εν γένει να εξαιρούνται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3, αλλά για τις συνιστώσες τους που δεν αφορούν τη διατήρηση ενδέχεται παρ' όλα αυτά να απαιτείται εκτίμηση.....

Στάδιο 2: Περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των παραγόντων επιπτώσεών του

Κατά την περιγραφή του σχεδίου ή έργου, πρέπει να προσδιορίζονται **όλες οι πτυχές οι οποίες, είτε μεμονωμένα ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, υπάρχει πιθανότητα να επηρεάσουν τον τόπο Natura 2000.**

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη **όλες οι φάσεις του έργου**, μεταξύ των οποίων η κατασκευή, η λειτουργία και ο παροπλισμός.

Όσον αφορά τα σχέδια, θα πρέπει να συλλέγονται και να αναλύονται κατάλληλα στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του εκάστοτε σχεδίου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει ενδεχόμενο να έχουν, μεμονωμένα ή συλλογικά, σημαντική επίπτωση στους τόπους Natura 2000, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα.

Στάδιο 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το σχέδιο ή έργο

Για τον προσδιορισμό των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν απαιτείται η εξέταση όλων των πτυχών του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν να έχουν δυνητικές επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000 οι οποίοι βρίσκονται εντός της ζώνης επιρροής του σχεδίου ή του έργου. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία χαρακτηρισμού (είδη, τύποι οικοτόπων) τα οποία έχουν σημαντική παρουσία στους τόπους, καθώς και οι στόχοι διατήρησής τους.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει να προσδιορίζονται:

1. οποιεσδήποτε περιοχές Natura 2000 αλληλοεπικαλύπτονται γεωγραφικά με κάποια από τις δράσεις ή πτυχές του σχεδίου ή του έργου σε οποιαδήποτε από τις φάσεις του ή βρίσκονται πλησίον του
2. οποιοδήποτε από τους τόπους Natura 2000 εντός της πιθανής ζώνης επιρροής του σχεδίου ή του έργου. Περιοχές Natura 2000 που βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον του έργου ή του σχεδίου (ή σε κάποια απόσταση από αυτό) που θα μπορούσαν να επηρεαστούν έμμεσα από πτυχές του τελευταίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση φυσικών πόρων (π.χ. νερό) και διάφορους τύπους αποβλήτων, απορρίψεων ή εκπομπών ουσιών ή ενέργειας
3. τόποι Natura 2000 στο άμεσο περιβάλλον του σχεδίου ή του έργου (ή σε κάποια απόσταση από αυτό) που φιλοξενούν πανίδα που μπορεί να μετακινηθεί στην περιοχή του έργου και, στη συνέχεια, να έρθει αντιμέτωπη με περιστατικά θνησιμότητας ή να υποστεί άλλες επιπτώσεις (π.χ. απώλεια ενδιαιτημάτων τροφοληψίας, μείωση περιοχής ενδημίας)
4. τόποι Natura 2000 η συνδεσιμότητα ή η οικολογική συνέχεια των οποίων μπορεί να επηρεαστεί από το σχέδιο ή έργο.

Η έκταση των τόπων Natura 2000 που πρέπει να εκτιμηθεί, δηλαδή η ζώνη στην οποία μπορεί να προκύψουν επιπτώσεις από το σχέδιο ή έργο, θα εξαρτηθεί από τη φύση του σχεδίου ή του έργου και από την απόσταση στην οποία ενδέχεται να προκύψουν οι επιπτώσεις. Ορισμένα έργα ή σχέδια που δεν έχουν άμεσες επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000 ενδέχεται πάντως να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στα ανωτέρω εάν προκαλούν επίπτωση φραγμού ή αποτρέπουν τη δημιουργία οικολογικών συνδέσεων. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, όταν τα σχέδια επηρεάζουν στοιχεία του τοπίου τα οποία συνδέουν τους τόπους Natura 2000 ή όταν εμποδίζουν τις μετακινήσεις των ειδών ή διακόπτουν τη συνέχεια ενός ποτάμιου ή δασικού οικοσυστήματος. Για να προσδιοριστούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις του σχεδίου ή έργου σε τόπους Natura 2000 είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν όχι μόνο οι σχετικοί τόποι αλλά και οι οικότοποι και τα είδη που έχουν σημαντική παρουσία στους εν λόγω τόπους, καθώς και οι ειδικοί για τον τόπο στόχοι διατήρησης.

Στάδιο 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου

Το επόμενο βήμα του σταδίου ελέγχου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας και της δυνητικής σημασίας των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών σωρευτικών επιπτώσεων σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα.

(i) Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων

Σε αυτό το πλαίσιο, μια πιθανή σημαντική επίπτωση, είναι οποιαδήποτε ευλόγως μπορεί να προβλεφθεί ως συνέπεια ενός σχεδίου ή έργου το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά και σημαντικά τους στόχους διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους οικοτόπους και τα είδη που έχουν σημαντική παρουσία στον τόπο Natura 2000. Η επίπτωση μπορεί να είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός τόπου ή εκτός τόπου, ή συνδυασμών με άλλα σχέδια ή έργα.

Στο παρόν σημείο υπενθυμίζεται ότι αν η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία, το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3.

Η σημασία των επιπτώσεων θα ποικίλλει ανάλογα με παράγοντες όπως το μέγεθος του αντίκτυπου, ο τύπος, η έκταση, η διάρκεια, η ένταση, ο χρόνος, η πιθανότητα, οι σωρευτικές επιπτώσεις και ο ευάλωτος χαρακτήρας των εξεταζόμενων κάθε φορά οικοτόπων και ειδών.

Συνεπώς, ο έλεγχος των σχεδίων θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη δέουσα προσοχή (πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία) και υπό το πρίσμα της αρχής της προφύλαξης, ώστε να αποφευχθεί ο αποκλεισμός στοιχείων ή δράσεων με δυνητική επίπτωση σε έναν τόπο Natura 2000 και η εξαίρεσή τους από τον περαιτέρω έλεγχο κατά τη δέουσα εκτίμηση.

Όσον αφορά την εκτίμηση των μέτρων ⁶μετριάσμου κατά την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφος 3 το Δικαστήριο αποφάσισε ότι «προκειμένου να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα μεταγενέστερης δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων ενός σχεδίου σε συγκεκριμένο τόπο, δεν απαιτείται κατά το στάδιο προελέγχου να λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα που αποσκοπούν στην αποτροπή ή στη μείωση των επιβλαβών συνεπειών του σχεδίου αυτού στον εν λόγω τόπο» (υπόθεση C-323/17).

(ii) Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα

Κατά τον έλεγχο, θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση της πιθανότητας δυνητικά σημαντικών επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου καθεαυτού ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα. Η εκτίμηση αυτών των σωρευτικών επιπτώσεων είναι συχνά λιγότερο αναλυτική στο στάδιο του ελέγχου συγκριτικά με τη δέουσα εκτίμηση. Όμως, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη προσδιορισμού όλων των άλλων σχεδίων ή έργων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν σωρευτικές επιπτώσεις σε συνδυασμό με το υπό εξέταση σχέδιο ή έργο.

Ο έλεγχος «από κοινού» απαιτεί τον προσδιορισμό άλλων σχεδίων και έργων τα οποία θα μπορούσαν να έχουν δυνητικές επιπτώσεις στους ίδιους τόπους Natura 2000 και, κατόπιν, εκτίμηση της ικανότητάς τους να έχουν σημαντικές επιπτώσεις όταν εξετάζονται από κοινού με το υπό εκτίμηση σχέδιο ή έργο. Εάν από την ανάλυση δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα, θα πρέπει τουλάχιστον να προσδιορίζονται οποιαδήποτε άλλα σχετικά σχέδια ή έργα τα οποία θα πρέπει να ελεγχθούν διεξοδικότερα κατά τη δέουσα εκτίμηση.

(iii) Συμπεράσματα: απόφαση βάσει του αποτελέσματος του ελέγχου

Όπως ακριβώς το στάδιο δέουσας εκτίμησης, το στάδιο ελέγχου πρέπει να καταλήγει σε γραπτή αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής, ώστε να παρέχεται ένα αρχείο με τους λόγους για τους οποίους συνάχθηκε αυτό το συμπέρασμα. Η γνωμοδότηση του φορέα διαχείρισης του τόπου Natura 2000 θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύνταξη των συμπερασμάτων

Με βάση το έγγραφο καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2019/C 33/01): *Στην οδηγία για τους οικοτόπους γίνεται ρητή αναφορά στους «στόχους διατήρησης του τόπου» ως βάση για την εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 3. Το ΔΕΕ, στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση C-849/19, Επιτροπή κατά Ελλάδας, επιβεβαίωσε ότι οι στόχοι διατήρησης πρέπει να θεσπίζονται επισήμως και ότι τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι ειδικά ανά τόπο, να αναφέρονται στις ειδικές αξίες του τόπου και να είναι επακριβή⁷... Με άλλα λόγια, η απόφαση σχετικά με το αν το σχέδιο ή έργο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε έναν τόπο Natura 2000 θα πρέπει να λαμβάνεται με συνεκτίμηση των στόχων διατήρησης του τόπου*

⁶ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-323/17>

⁷ Άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(βλέπε ενότητα 3.1 «Έλεγχος»). Κατά συνέπεια, οι ειδικοί ανά τόπο στόχοι διατήρησης είναι απαραίτητο να καθορίζονται χωρίς καθυστέρηση για όλους τους τόπους Natura 2000 και οι εν λόγω στόχοι πρέπει να δημοσιοποιούνται....

*Η έννοια του **τι είναι «σημαντικό»** πρέπει να ερμηνεύεται αντικειμενικά. Η σημασία των επιπτώσεων θα πρέπει να καθορίζεται σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις περιβαλλοντικές συνθήκες του προστατευόμενου τόπου τον οποίον αφορά το σχέδιο ή έργο, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των στόχων διατήρησης και των οικολογικών χαρακτηριστικών του τόπου.....*

3 Εφαρμογή Σταδίου 1: Διαπίστωση αν το έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000

Στο πλαίσιο του Έργου «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000», εκπονήθηκαν πρόσφατα οι **Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες** για τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ GR1110010 και GR1130011, ΕΖΔ GR4340007 και GR4310006 και ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 **οι οποίες είναι εγκεκριμένες.**

Σύμφωνα με τις εν λόγω μελέτες το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) των ετών 2023-2032 **δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο ούτε αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, και συνεπώς της διαχείρισης,** των προαναφερθεισών περιοχών NATURA.

Αναφορικά με τη συνάφεια εξεταζόμενου έργου με τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης όπως αυτές καθορίζονται στις ΕΠΜ 1^α, 9^α και 9β¹⁰ τα υπό μελέτη έργα που εισέρχονται στις εξεταζόμενες περιοχές NATURA 2000, σχετίζονται με τις κάτωθι προτεινόμενες ζώνες:

- ΖΔΟΕ -02, ΖΠΦ-05 εντός της GR4340007 οι οποίες περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πάρκο Λευκών Ορέων.
- ΖΠΦ-01 εντός της GR4340006 η οποία περιλαμβάνεται στην Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Αγιάς - Πλατανιά
- ΖΔΟΕ-01 εντός της GR4310006 η οποία εντοπίζεται εντός του Φυσικού Πάρκου Οροπεδίου Λασιθίου (Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας).
- ΖΔΟΕ-82, ΖΠΦ-33, ΖΔΟΕ-65, ΖΒΔΦΠ-80, ΖΔΟΕ-66, ΖΒΔΦΠ-81, ΖΔΟΕ-67, ΖΒΔΦΠ-79 εντός της GR1130011 και ΖΠΦ-27, ΖΔΟΕ-33, ΖΔΟΕ-45, ΖΔΟΕ-35, ΖΔΟΕ-25, ΖΔΟΕ-23, ΖΒΔΦΠ-33, ΖΔΟΕ-23, ΖΒΔΦΠ-26, ΖΔΟΕ-28, ΖΔΟΕ-29, ΖΠΦ-27 εντός της GR1110010 οι οποίες υπάγονται στο Εθνικό Πάρκο (ΕΠ) Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, Ορεινού Έβρου και Κουλάδων Δερείου και Φιλιούρη.

⁸ ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024. Μελέτη 1: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Παραδοτέο Γ5 «Οριστικά τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας, κατόπιν υιοθέτησης σχετικών οδηγιών της υπηρεσίας, βάσει του αποτελέσματος της διαβούλευσης». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αθήνα, 1701 σελ.

⁹ Παππάς Ε., Αλεξανδροπούλου Ε., Γιάννη Α., Ζαχαράκη Τ., 2025. Παραδοτέο Γ5: Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών. Κεφάλαιο 2: Περιγραφή προστατευτέου αντικειμένου. Μελέτη 9: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, Αθήνα, 362 σελ.

¹⁰ Παππάς Ε., Αλεξανδροπούλου Ε., Γιάννη Α., Ζαχαράκη Τ., 2025. Παραδοτέο Δ3: Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 2ης Ομάδας Περιοχών. Κεφάλαιο 2: Περιγραφή Προστατευτέου Αντικειμένου. Μελέτη 9: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, Αθήνα, 328 σελ.

4 Εφαρμογή Σταδίου 2: Περιγραφή του έργου και των επιπτώσεών του

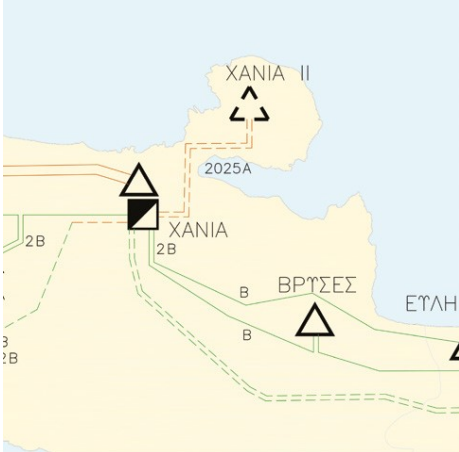
Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2023 - 2032 περιλαμβάνει τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος για την αντίστοιχη περίοδο, καθώς και τη βασική φιλοσοφία η οποία ακολουθείται για τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τον προγραμματισμό τους.

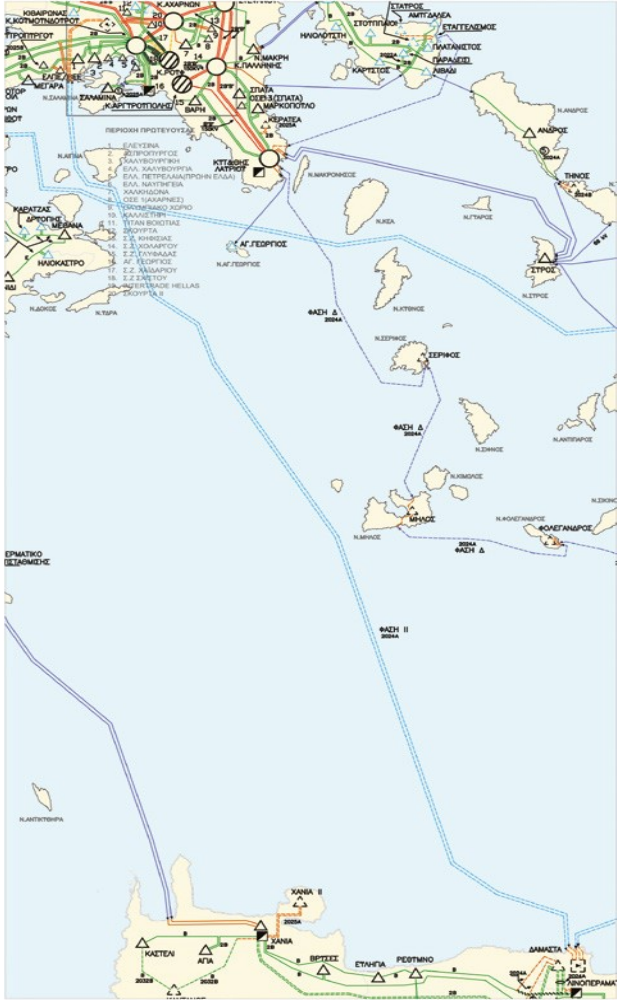
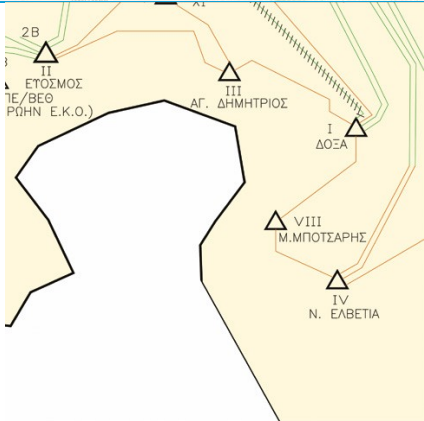
Ειδικότερα, αυτό περιλαμβάνει την περιγραφή και τον χρονικό προγραμματισμό των έργων της ανάπτυξης του Συστήματος τα οποία αφορούν:

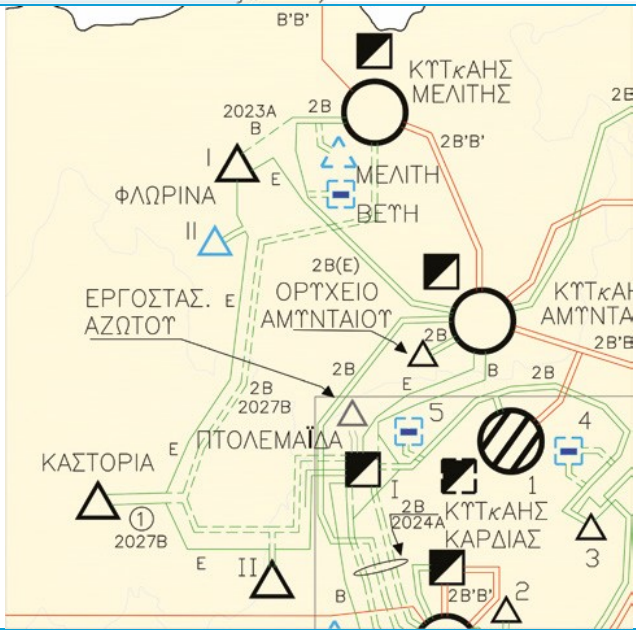
- τις αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις του Συστήματος, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (Γ.Μ.), αναβαθμίσεις Γ.Μ., νέα Κέντρα Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), καθώς και επεκτάσεις υφισταμένων ΚΥΤ ή Υ/Σ οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για αυτή τη χρονική περίοδο,
- τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υ/Σ και ΚΥΤ, όπως και των αντίστοιχων υποδομών ελέγχου τους,
- τα αναγκαία έργα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικότητας του Συστήματος, όπως ενισχύσεις των υφισταμένων ΚΥΤ και κατασκευή νέων Γ.Μ. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών των Χρηστών του Συστήματος,
- την ένταξη στο Σύστημα ή/και την αναβάθμιση νέων διασυνδεδετικών Γ.Μ. με γειτονικές χώρες,
- τα έργα σύνδεσης στο Σύστημα (Γ.Μ. και Υποσταθμοί) τα οποία απαιτούνται για την ένταξη των νέων Σταθμών Παραγωγής και των νέων Καταναλωτών Υ.Τ. (Πελάτες Υ.Τ. και Διαχειριστής Δικτύου), για τα οποία έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικές μελέτες σύνδεσης και τέλος,
- την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (S/W), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα έργα που θα υλοποιηθούν στην περίοδο αυτή με γνώμονα τους παραπάνω στόχους είναι τα εξής:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km) - (ΑΔΜΗΕ)	Περιγραφή	Χωροθέτηση
1	19.4	Αναβάθμιση Γ.Μ. 150 kV Μοίρες-Ιεράπετρα	80,3	Η νέα Γ.Μ. Ιεράπετρα - Μοίρες αποσκοπούν στην ενίσχυση της μεταφορικής ικανότητας του Νοτίου Άξονα του Συστήματος Μεταφοράς της Κρήτης.	
2	23.8	Γ.Μ. 150kV Καστέλι- Κάντανος	17,2	Νέος Υ/Σ Καντάνου και δημιουργία βρόχου στο δυτικό τμήμα του νησιού Χανιά-Αγιά-Καστέλι- Χανιά που θα πραγματοποιηθεί με την κατασκευή δύο νέων Γ.Μ. Β/150 kV Καστέλι – Κάντανος και Χανιά Ι – Κάντανος. Τμήμα της Γ.Μ. Χανιά Ι – Κάντανος πλησίον του Υ/Σ Χανίων Ι θα υλοποιηθεί με υπόγεια καλωδιακή γραμμή. Ο νέος Υ/Σ Καντάνου και η κατασκευή των Γ.Μ. είναι έργα που αποσκοπούν στην αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς. Ειδικότερα, με το έργο αυτό εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία των Υ/Σ Καστέλι και Αγιά σε περίπτωση διαταραχής N-1 (π.χ. απώλεια κυκλώματος Χανιά - Αγιά) σε αντίθεση με την υφιστάμενη κατάσταση της ακτινικής τροφοδότησης των Υ/Σ Αγιά και Καστέλι που ισχύει σήμερα. Επίσης αποφορτίζεται ο Υ/Σ Καστελίου	
3	23.8	Γ.Μ. 150kV Χανιά Ι - Κάντανος (Εναέριο τμήμα)	29,2		
4	23.8	ΓΜ 150 Χανιά Ι - Κάντανος (Υπόγειο τμήμα	4,9		
5	23.8	ΝΕΟΣ υ/σ 2 Ζυγοί 150kV 1 Διασυνδεδετικός διακόπτης 2 πύλες Γ.Μ. 150kV			
6	23.7	Γ.Μ. 150 kV ΥΠΟΓΕΙΑ Χανιά Ι - Χανιά ΙΙ	4,2	Νέα διπλή καλωδιακή γραμμή 150 kV για τη σύνδεση του νέου Υ/Σ Χανιά ΙΙ με τον Υ/Σ Χανιά Ι μήκους 4,2 km η κάθε μία. Το έργο μαζί με το έργο νέος Υ/Σ Χανιά ΙΙ περιλαμβάνονταν στο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου (ΣΑΔ) 2021-2025 από το ΔΕΔΔΗΕ που εγκρίθηκε με την απόφαση ΡΑΕ 631/2021. Ο νέος Υ/Σ Χανιά ΙΙ είναι σε φάση ανάδειξης του αναδόχου και θα υλοποιηθεί από το ΔΕΔΔΗΕ και θα ακολουθήσει μεταβίβαση των παγίων του Συστήματος Μεταφοράς στον ΑΔΜΗΕ μετά από την ολοκλήρωση του έργου. Ο διαγωνισμός του ΔΕΔΔΗΕ για το έργο της σύνδεσης του νέου Υ/Σ Χανιά ΙΙ με το Σύστημα της Κρήτης κηρύχθηκε άγονος. Μετά την ανάληψη της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς από τον ΑΔΜΗΕ από τον Ιούλιο του 2021 το έργο της σύνδεσης του νέου Υ/Σ Χανιά ΙΙ θα διακηρυχθεί τελικά από τον ΑΔΜΗΕ.	

	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km) - (ΑΔΜΗΕ)	Περιγραφή	Χωροθέτηση
7	14.26	ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ 150 ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΚΡΗΤΗΣ ΦΑΣΗ II	5,2	Για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης με σύνδεσμο μεγάλης μεταφορικής ικανότητας είναι αναγκαία η σύνδεση σε σημείο κεντροβαρικό ως προς το φορτίο της Νήσου, το οποίο επιπλέον να γειτνιάζει με ισχυρό τοπικό δίκτυο, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν κατά το δυνατό τα απαιτούμενα νέα έργα επί της Νήσου. Ως τέτοιο επιλέγεται η ευρύτερη περιοχή των Λινοπεραμάτων (θέση Κορακιά), η οποία διαθέτει ένα ισχυρό Σύστημα ικανό να τροφοδοτήσει με ασφάλεια την ισχύ η οποία προέρχεται από το Ηπειρωτικό Σύστημα, χωρίς να απαιτούνται σε πρώτο χρόνο τουλάχιστον νέα έργα ενίσχυσης του Συστήματος της Κρήτης	
8	23.9	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΓΕΙΑΣ 150 ΝΕΑΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ ΕΛΒΕΤΙΑ	2χ1,05	Οι παραπάνω καλωδιακές γραμμές λόγω της παλαιότητας τους έχουν αρχίσει να παρουσιάζουν προβλήματα διαρροών λαδιού. Δεδομένου ότι ο εξοπλισμός αυτός λειτουργεί ήδη 45-50 χρόνια, τα προβλήματα αυτά αναμένεται να ενταθούν και θεωρείται πλέον επιβεβλημένη η αντικατάστασή τους με νέες καλωδιακές γραμμές τεχνολογίας στερεάς μόνωσης XLPE. Οι παραπάνω Γ.Μ. εξυπηρετούν σημαντικό μέρος των φορτίων του αστικού ιστού της Θεσσαλονίκης και συνεπώς θεωρούνται κρίσιμες.	
9	23.9	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΓΕΙΑΣ 150 ΔΟΞΑ ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3,4		
10		ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΓΕΙΑΣ 150 ΕΥΟΣΜΟΣ ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	5,9		

	cluster	Ονομασία	Μήκος Γ.Μ. (km) - (ΑΔΜΗΕ)	Περιγραφή	Χωροθέτηση
11	23.12	Γ.Μ. 400 kV Νέα Σάντα - Babaeski	68,9	Τον Μάρτιο του 2022, ο ΑΔΜΗΕ και η ΤΕΙΑΣ συμφώνησαν για την υλοποίηση της νέας διασυνδετικής Γ.Μ. 400 kV μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, με ορίζοντα ολοκλήρωσης έως το 2029. Η νέα διασυνδετική εναέρια Γ.Μ. 400 kV απλού κυκλώματος μεταξύ του ΚΥΤ Νέας Σάντας και του Υ/Σ Babaeski στην Τουρκία, θα διαθέτει ονομαστική ικανότητα μεταφορά 2000 MVA και εκτιμάται ότι θα έχει συνολικό μήκος περί τα 130 km, εκ των οποίων τα 70 km βρίσκονται στην Ελληνική επικράτεια και τα 60 km στην επικράτεια της Τουρκίας, καθώς προβλέπεται να οδεύσει παράλληλα με την υφιστάμενη διασύνδεση μεταξύ των δύο χωρών. Η νέα διασυνδετική Γ.Μ. προβλέπεται ότι θα αυξήσει την μεταφορική ικανότητα μεταξύ των δύο χωρών κατά 600 MW και στις δύο κατευθύνσεις. Το έργο θα ενισχύσει την σύνδεση του Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς με το μεγάλο σε έκταση σύστημα της Τουρκίας η οποία είναι σχετικά ασθενής καθώς τα δύο συστήματα συνδέονται μέσω τριών διασυνδετικών γραμμών (μία διασυνδετική γραμμή Ελλάδα - Τουρκία και δύο διασυνδετικές γραμμές Βουλγαρία – Τουρκία), θα βελτιώσει την ευστάθεια μεταξύ των διασυνδεδεμένων Συστημάτων της Βαλκανικής χερσονήσου με αυτό της Τουρκίας, θα επιτρέψει επίσης την διείσδυση περισσότερων ΑΠΕ στο Ελληνικό Σύστημα, θα ενισχύσει την σύγκλιση των αγορών με τις γειτονικές χώρες και θα συνδράμει στην επίτευξη των στόχων για την μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη.	
12	14.34	ΓΜ 150 ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ ΚΥΤ ΜΕΛΙΤΗ	23,7	Έχει προγραμματισθεί η κατασκευή νέας Γ.Μ. Β/150 kV ΚΥΤ Μελίτης - Φλώρινα. Η Γ.Μ. θα συνδέει τον Υ/Σ Φλώρινας με το δεύτερο κύκλωμα της παλαιάς Γ.Μ. 2B/150 ΚΥΤ Μελίτης - Bitola το οποίο είναι απενεργοποιημένο (η προέκτασή του προς τη Bitola έχει αποξηλωθεί). Η σύνδεση είναι πιθανό να περιλαμβάνει και αναβάθμιση τμήματος της Γ.Μ. ΚΥΤ Αμυνταίου - Φλώρινα. Το έργο συναρτάται με την ενίσχυση της δυνατότητας απορρόφησης της παραγωγής από τις ΑΠΕ στην περιοχή και συγκεκριμένα στο βρόχο Φλώρινα Ι - Φλώρινα ΙΙ - Καστοριά - Πτολεμαΐδα ΙΙ (Εορδαία) - Πτολεμαΐδα Ι. Για τον λόγο αυτό είχε προγραμματιστεί επίσης σε δεύτερο χρόνο η αναβάθμιση του βρόχου Φλώρινα Ι - Φλώρινα ΙΙ – Καστοριά - Πτολεμαΐδα ΙΙ (Εορδαία) - Πτολεμαΐδα Ι από Ε/150 kV σε 2B/150 kV. Με τις τρέχουσες εξελίξεις ανάπτυξης σταθμών ΑΠΕ στην περιοχή σε συνδυασμό με τα προγραμματισμένα έργα ανάπτυξης του Συστήματος που προβλέπονται στο παρόν ΔΠΑ στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας, το έργο επανεξετάστηκε και κρίθηκε απαραίτητος νέος σχεδιασμός μεταξύ άλλων της Νέα Γ.Μ. 2B/150 kV Πτολεμαΐδα Ι – ΚΥΤ Μελίτης.	

Ακολουθώντας, αξιολογούνται οι επιπτώσεις των νέων προτεινόμενων έργων του ΔΠΑ για την περίοδο 2023-2032 ως προς τις εξής περιβαλλοντικές παραμέτρους: Κλιματικά χαρακτηριστικά, Μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά, Βιοποικιλότητα- χλωρίδα-πανίδα, Ύδατα, Ανθρωπογενές Περιβάλλον, Δίκτυα Υποδομών Μεταφορές, Πληθυσμός-Ανθρώπινη υγεία, Ατμόσφαιρα-Θόρυβος. Ηλεκτρομαγνητικά πεδία, Πολιτιστική Κληρονομιά. Οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως προς το χαρακτήρα τους, την ένταση, το χρονικό και γεωγραφικό ορίζοντα εμφάνισης, τη διάρκεια, την αθροιστικότητα και τη δυνατότητα αντιμετώπισής τους.

Ατμόσφαιρα-Κλίμα: Κατά την κατασκευή των έργων θα επιβαρυνθεί προσωρινά σε τοπικό επίπεδο η ατμόσφαιρα των περιοχών εγκατάστασης, λόγω της παρουσίας των εργοταξίων και των συνεπακόλουθων εκπομπών των εργασιών κατασκευής και μεταφοράς υλικών. Οι σωρευτικές επιπτώσεις της υλοποίησης των έργων του υπό μελέτη ΔΠΑ αξιολογούνται ως θετικές λόγω της δημιουργίας των κατάλληλων υποδομών για την περαιτέρω διεύθυνση των ΑΠΕ στο Σύστημα Μεταφοράς και τη συμβολή τους στη μετάβαση της χώρας στη μεταλινική εποχή.

Μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά: Τα νέα έργα του υπό μελέτη Προγράμματος αναμένεται να επιφέρουν, κατά τη φάση κατασκευής τους, μικρής έντασης πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος λόγω των περιορισμένων αποψιλώσεων και χωματουργικών εργασιών.

Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα: Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις αφορούν κυρίως τη φάση κατασκευής και σχετίζονται με κατάληψη οικοτόπων στις θέσεις των πυλώνων και την πιθανή όχληση της ορνιθοπανίδας από την ανθρώπινη παρουσία κατά τις εργασίες κατασκευής. Περιορισμένες επιπτώσεις αναμένονται επίσης στη φάση λειτουργίας λόγω κινδύνων (πρόσκρουση, φραγμός, ηλεκτροπληξία) στην Ορνιθοπανίδα.

Ύδατα: Η επέκταση της διασύνδεσης του Συστήματος και η περαιτέρω διεύθυνση των ΑΠΕ θα οδηγήσουν στην παύση της λειτουργίας των θερμοηλεκτρικών σταθμών που ασκούν έντονη πίεση στα υδατικά συστήματα. Συνεπώς, συνολικά οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι έμμεσα θετικές, μικρής έντασης μακροπρόθεσμες, ευρύτερες και μόνιμες επιπτώσεις στα παράκτια ύδατα, κατά τη φάση λειτουργίας των έργων.

Ανθρωπογενές Περιβάλλον: Το ποσοστό της κάλυψης εδάφους από τα νέα έργα του προγράμματος αναμένεται όπως είναι λογικό θα αυξηθεί με την κατασκευή νέων υποδομών του Συστήματος Μεταφοράς. Παρόλα αυτά, αύξηση αυτή θα είναι περιορισμένη, χωρικά κατανεμημένη σε πολύ μεγάλη έκταση και αξιολογείται ως αμελητέα.

Δίκτυα Υποδομών Μεταφορές: Δεν αναμένονται επιπτώσεις στο οδικό δίκτυο κατά τη φάση κατασκευής ή λειτουργίας των έργων. Ομοίως δεν αναμένονται παρεμβολές στο Ραδιοφωνικό, Τηλεοπτικό σήμα, σήμα συσκευών πλοήγησης GPS, στην ασφάλεια εναέριων και σιδηροδρομικών μεταφορών, στη διάβρωση υπόγειων αγωγών και την ανάπτυξη Α.Π.Ε.

Πληθυσμός-Ανθρώπινη υγεία: Το σύνολο των έργων του ΔΠΑ αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στον κλάδο της απασχόλησης καθώς τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς θα απασχολήσουν άμεσα ή έμμεσα μεγάλο αριθμό εργαζομένων και για μεγάλα χρονικά διαστήματα, για να υλοποιηθούν. Επιπλέον, η πρόσβαση σε σταθερή και οικονομικότερη τροφοδοσία ηλεκτρικού ρεύματος προσμετράται επίσης στις σημαντικές θετικές επιπτώσεις της εφαρμογής των προτάσεων του ΔΠΑ. Θετικές αναμένονται επίσης και οι επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με την αλλαγή του ενεργειακού μίγματος στην ηλεκτροπαραγωγή που θα επέλθει μακροπρόθεσμα στη χώρα.

Ακουστικό περιβάλλον: Κατά τη φάση κατασκευής των έργων, αναμένεται η δημιουργία ακουστικής ρύπανσης στις περιοχές των εργοταξίων, όπως συμβαίνει σε όλα τα τεχνικά έργα. Εντούτοις, το μεγαλύτερο μέρος των έργων βρίσκονται εκτός αστικών περιοχών και δεν θα επιφέρουν επιπτώσεις στον πληθυσμό, ενώ ενδέχεται να δημιουργήσουν μικρή όχληση στην πανίδα, η οποία όμως και αυτή θα είναι τοπικής εμβέλειας και αντιμετωπίσιμη με τη λήψη κατάλληλων μέτρων. Η ένταση της ακουστικής όχλησης από μεμονωμένη ΓΜ 400kV λόγω φαινομένου CORONA δύναται να εκτιμηθεί από μηδενική έως υψηλή (Υψηλή κάτω από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV, μέτρια σε απόσταση 15m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV, χαμηλή σε απόσταση 30m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV και μηδενική σε απόσταση >30m από μεμονωμένη ΓΜ 400 kV). Στις γραμμές τάσης 150kV δεν αναμένονται αξιοσημείωτες επιπτώσεις από το φαινόμενο CORONA.

Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία. Δεν αναμένονται στρατηγικού επιπέδου επιπτώσεις. Ο σχεδιασμός και η λειτουργία των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος γίνεται σύμφωνα με τα πρότυπα ασφαλείας της κείμενης νομοθεσίας η οποία ορίζει τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ των καλωδίων και των στύλων από το έδαφος και τα κτίρια αντιστοίχως, ενώ απαγορεύει την κατασκευή γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης πάνω από περιοχές που είτε είναι κατοικημένες είτε πρόκειται να κατοικηθούν.

Πολιτιστική κληρονομιά: Τα προτεινόμενα έργα δεν αναμένεται να επηρεάσουν περιοχές αρχαιολογικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Η ακριβής τοποθέτηση των πυλώνων γίνεται κατόπιν μελέτης και αφού θα έχει προηγηθεί Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης από το ΥΠ.ΠΟ, συνεπώς σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων, τροποποιείται η χάραξη της πορείας και τηρούνται οι κατά το νόμο περαιτέρω διαδικασίες. Παρόμοια και για τα υπόλοιπα χερσαία έργα (Υ/Σ), η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς διασφαλίζεται με μεγάλη βεβαιότητα λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια αποκλεισμού περιοχών που φέρουν κάποια ιδιαίτερη πολιτιστική αξία.

Σε στρατηγικό επίπεδο μελέτης, η αθροιστική δράση του προγράμματος (κατά τη λειτουργία) με άλλα μεγάλα έργα ενεργειακού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στον προγραμματισμό του ΕΣΦΑ αναμένεται να είναι θετική καθώς η υλοποίηση τόσο των έργων του συστήματος μεταφοράς του ΔΠΑ, όσο και των έργων του ΕΣΦΑ εξασφαλίζουν και προωθούν σημαντικά τη μελλοντική μεγάλη αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εναλλακτικές πηγές, συμβάλλοντας στην εκπλήρωση των εθνικών στόχων για αύξηση συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της χώρας, στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης από τους ορυκτούς πόρους (λιγνίτη, πετρέλαιο) και τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου.

5 Εφαρμογή Σταδίου 3: Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο

5.1 Μεθοδολογία

Η καταγραφή και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης στηρίχτηκε σε **βιβλιογραφικά δεδομένα**. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, έγινε συλλογή και καταγραφή των υπαρχουσών πληροφοριών για τα ιδιαίτερα οικολογικά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την αξία του συνόλου των ΠΜ, ήτοι των GR1110010, GR1130011, GR4340006, GR4340007 και GR4310006.

Οι κύριες βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν περιλαμβάνουν:

- Τα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ, Standard Data Form-SDF), σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία (07/2020) που παρέχονται από το Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων (CDR) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος αναφορικά με τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000.
- Τις πλέον πρόσφατες εκθέσεις εφαρμογής των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ.
- Τα πλέον πρόσφατα Κόκκινα Βιβλία και Καταλόγους ¹¹(εθνικά, ευρωπαϊκά, διεθνή) των απειλούμενων σπονδυλόζων, ασπονδύλων και χλωρίδας.
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) «Καθορισμός στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας του εθνικού οικολογικού δικτύου Natura 2000».
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/30339/982/31.03.2021 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος» (Β' 1375).
- Την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/2023) «Καθορισμός και έγκριση στόχων διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000».
- Την ΥΑ 110/1205322 (ΦΕΚ 1419/Β/2012) «Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών οριοθέτησης των χερσαίων περιοχών του δικτύου «NATURA 2000» – επικαιροποίηση, περιγραφή και οριοθέτηση χερσαίων τύπων οικοτόπων σε Τόπους Κοινοτικής Σημασίας.»
- Τα κάτωθι παραδοτέα των εγκεκριμένων ειδικών περιβαλλοντικών μελετών που προέκυψαν στο πλαίσιο του έργου «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (Έργο ΕΠΜ):
- **ΕΠΜ 1α:** Περιοχές Natura των Περιφερειακών Ενοτήτων Έβρου και Ροδόπης (μέρους):
 - ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024. Μελέτη 1: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Παραδοτέο Γ5 «Οριστικά τεύχη ΕΠΜ 1ης

¹¹ Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed (24/11/2025)

ομάδας, κατόπιν υιοθέτησης σχετικών οδηγιών της υπηρεσίας, βάσει του αποτελέσματος της διαβούλευσης». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αθήνα, 1172 σελ.

- ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024. Μελέτη 1: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Παραδοτέο Γ5 «Οριστικά τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας, κατόπιν υιοθέτησης σχετικών οδηγιών της υπηρεσίας, βάσει του αποτελέσματος της διαβούλευσης». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αθήνα, 1701 σελ.

- **ΕΠΜ 9:**

- **ΕΠΜ 9β: Περιοχές Natura των Περιφερειακών Ενοτήτων Χανίων και Ρεθύμνου:** Παππάς Ε., Αλεξανδροπούλου Ε., Γιάννη Α., Ζαχαράκη Τ., 2025. Παραδοτέο Δ3: Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 2ης Ομάδας Περιοχών. Κεφάλαιο 2: Περιγραφή Προστατευτέου Αντικειμένου. Μελέτη 9: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, Αθήνα, 328 σελ.
- **ΕΠΜ 9α: Περιοχές Natura των Περιφερειακών Ενοτήτων Λασιθίου και Ηρακλείου:** Παππάς Ε., Αλεξανδροπούλου Ε., Γιάννη Α., Ζαχαράκη Τ., 2025. Παραδοτέο Γ5: Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών. Κεφάλαιο 2: Περιγραφή προστατευτέου αντικειμένου. Μελέτη 9: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, Αθήνα, 362 σελ.

- Τα αποτελέσματα της μελέτης «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων της Ελλάδας (ΥΠΕΝ, 2015)».

5.2 Περιγραφή των Περιοχών Μελέτης

Οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000, στις οποίες εμπίπτουν τα εξεταζόμενα έργα είναι οι εξής:

- Η ΖΕΠ με κωδικό GR1110010 και ονομασία «Ορεινός Έβρος - Κοιλάδα Δέρειου»
- Η ΖΕΠ με κωδικό GR1130011 και ονομασία «Κοιλάδα Φιλιούρη»
- Η ΕΖΔ με κωδικό GR4310006 και ονομασία «Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)»
- Η ΕΖΔ – ΤΚΣ με κωδικό GR4340006 και ονομασία «Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κοιλάδα Φάσα»
- Η ΕΖΔ με κωδικό GR4340007 και ονομασία «Φαράγγι Θέρισου»

5.2.1 1^η ομάδα

5.2.1.1 ΖΕΠ GR1110010 Ορεινός Έβρος - Κουλάδα Δέριου

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα Γ.Μ. 400 kV με την ονομασία «Νέα Σάντα – Babaeski», με κωδικό GR1110010 και ονομασία «Ορεινός Έβρος – Κουλάδα Δέριου», έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή συμπίπτει γεωγραφικά κατά το μεγαλύτερο τμήμα της με τη ΣΠΠΕ GR003 με ονομασία «Δάσος Δαδιάς – Δερίου - Αισύμης», έκτασης 48.872,25 ha. Η έκταση της ΖΕΠ είναι 48.942,19 ha.

Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

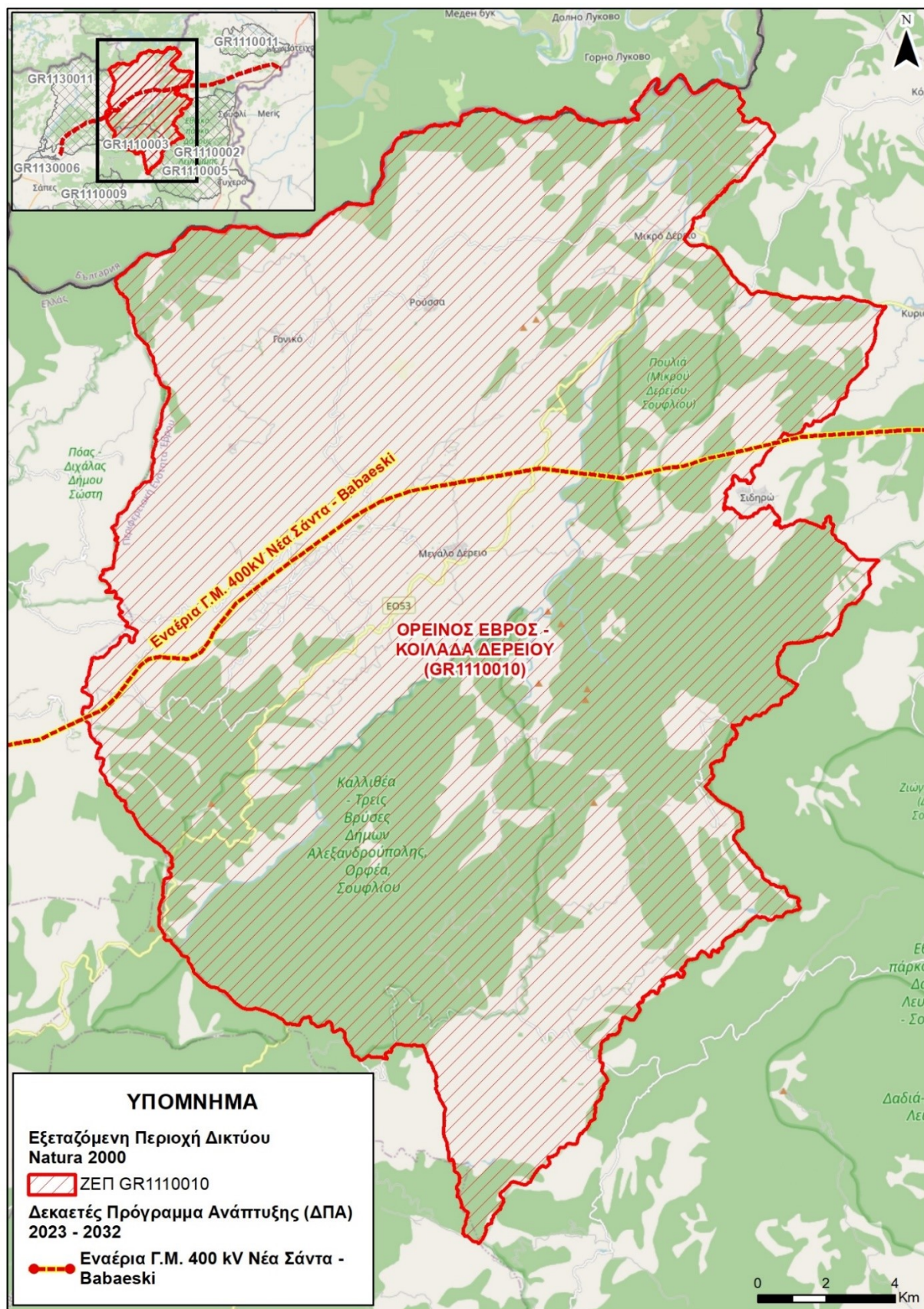
- Γεωγραφικό Μήκος= 26,030276
- Γεωγραφικό Πλάτος= 41,221281

Η ΠΜ περιλαμβάνει τμήμα της περιοχής στο δυτικό άκρο του νομού Έβρου, κοντά στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Η βλάστηση αποτελείται κυρίως από δρυς και δάση οξιάς με μικρές συστάδες πεύκων. Εν μέρει δασωμένες εκτάσεις με διάσπαρτες ώριμες βελανιδιές κυριαρχούν σε μεγάλο μέρος της έκτασης της ΖΕΠ, οι οποίες και χρησιμοποιούνται για παραδοσιακή μη εντατική κτηνοτροφία. Ο ποταμός Διαβολόρεμα διασχίζει την περιοχή, δημιουργώντας σημεία με παραποτάμια βλάστηση και μικρά βραχώδη φαράγγια.

Πρόκειται για μια σημαντική περιοχή, κυρίως για τα αναπαραγόμενα αρπακτικά πτηνά και τα είδη των ορεινών δασωμένων περιοχών. Είναι ζωτικής σημασίας περιοχή για τη διατροφή του μοναδικού πληθυσμού μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*) στην Ελλάδα, ο οποίος αναπαράγεται στο γειτονικό Δάσος της Δαδιάς (necca.gov.gr).

Η περιοχή εκτός από τα σπάνια είδη αρπακτικών είναι σημαντική και για ορισμένα ωδικά είδη που ζουν, αναπαράγονται και διαχειμάζουν σε αυτή (πχ ο γερακοσιροβάκος *Sylvia nisoria*). Σημαντική είναι επίσης εντός της ΖΕΠ η αναπαραγωγή του μαυροπελαργού (*Ciconia nigra*).

Χάρτης 5-1

ΖΕΠ GR110010 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.1.1.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/ 1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» τα είδη χαρακτηρισμού της συγκεκριμένης ΖΕΠ είναι:

- Ο Μαυρογύπας (*Aegypius monachus*),
- ο Κραυγαετός (*Clanga pomarina*¹²) και
- ο Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*).

Παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα οικολογικά χαρακτηριστικά των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκης και Μαραγκού, 2009, NECCA, 2024, Εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α).

Μαυρογύπας (*Aegypius monachus*)

Ο μαυρόγυπας (*Aegypius monachus*) απαντά σε δασώδεις περιοχές σε λοφώδη εδάφη, κυρίως με κυριαρχία μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*) και τραχείας πεύκης (*Pinus brutia*), ενώ οι ανοικτές περιοχές, όπως τα λιβάδια, χρησιμοποιούνται για αναζήτηση τροφής. Στην Ελλάδα, το είδος έχει πολύ περιορισμένη κατανομή στο δάσος της Δαδιάς στην περιοχή του Έβρου. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν γειτονικοί πληθυσμοί στα Βαλκάνια, δεν υπάρχει σημαντική μετανάστευση στην περιοχή.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος στις περιοχές ΖΕΠ τις οποίες μελετά η συγκεκριμένη μελέτη είναι οι ανοικτές εκτάσεις σε δάση, κυρίως ώριμα πεύκα μεγάλης διαμέτρου με κατεστραμμένο επικόρυφο σε απότομες πλαγιές και σχετικά μεγάλα υψόμετρα και θέσεις με μικτή βλάστηση πεύκης-φυλλοβόλλων.

Λόγω των επαναλαμβανόμενων **πυρκαγιών**, παρατηρείται μείωση της ποιότητας του ενδιατήματος του είδους. Αξιοσημείωτο είναι πως τον Αύγουστο του 2023, μεγάλο μέρος της περιοχής εξάπλωσης του μαυρόγυπα (σχεδόν 60%) κάηκε λόγω μιας μεγάλης πυρκαγιάς στο δάσος της Δαδιάς και προς το παρόν δεν είναι γνωστό πώς θα αντιδράσει ο πληθυσμός σε αυτή την αλλαγή.

Αξιοσημείωτο είναι πως με βάση τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., στο Εθνικό Πάρκο Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου το 2025 φώλιασαν και έκαναν αυγά στην περιοχή 47 ζευγάρια, αριθμός-ρεκόρ για την περιοχή. Από τα πουλιά που γεννήθηκαν, πέταξαν 27 νεοσσοί.

¹² Παλιότερη ονομασία *Aquila pomarina*

Ο αναπαραγωγικός κύκλος του είδους διαρκεί από τον Οκτώβριο (στο Δάσος Δαδιάς από Ιανουάριο - Φεβρουάριο, Skartsi et al 2010) μέχρι τον Αύγουστο και είναι ο μεγαλύτερος μεταξύ όλων των αρπακτικών της Ευρώπης

Ο πληθυσμός του είδους παρουσιάζει αυξητική τάση (Vavylis et al. 2021), παρά το γεγονός ότι η αναπαραγωγική του επιτυχία μειώνεται (Zakkak 2015, Skartsi et al. 2019), και υπάρχουν υπόνοιες ότι θα μειωθεί περαιτέρω λόγω της απώλειας σημαντικών βιοτόπων που προκάλεσε η μεγάλη προαναφερθείσα πυρκαγιά.

Ο μαυρόγυπας τρέφεται με πτώματα, από μεσαίου έως μεγάλου μεγέθους. Η ωοτοκία πραγματοποιείται από Φεβρουάριο έως Απρίλιο. Το είδος κατασκευάζει πολύ μεγάλες φωλιές από κλαδιά κυρίως σε πεύκα (*Pinus* sp.), συχνά σε χαλαρές αποικίες. Το μέγεθος συμπλέγματος αυγών είναι τυπικά ένα αυγό (Meyburg and Christie 2013).

Κραυγαετός (*Clanga pomarina*)

Ο κραυγαετός είναι αρκετά διαδεδομένος, τοπικά μάλλον κοινός καλοκαιρινός επισκέπτης (Μάρτιος – Οκτώβριος) και διερχόμενος μετανάστης στην Ελλάδα. Πολύ πιο κοινό είδος και με ευρύτερη κατανομή στα προπολεμικά χρόνια, σήμερα φωλιάζει στη Θράκη, στη Μακεδονία, στη Θεσσαλία και στην Ήπειρο (μέχρι πρόσφατα φώλιαζε και στη Στερεά Ελλάδα) (Handrinos & Akriotis 1997). Πιο διαδεδομένος κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση, όπου αρκετά μεμονωμένα, κυρίως νεαρά άτομα παρατηρούνται στη Ν-ΝΔ Πελοπόννησο, στην Κρήτη κ.α. Τέσσερις κραυγαετοί δακτυλιωμένοι στη Σλοβακία (2), στη Γερμανία και στην Πολωνία βρέθηκαν στο Ηράκλειο Κρήτης, στη Ζάκυνθο, στην Αίγινα και στην Κορινθία (Ακριώτης & Χανδρινός 2004). Πλέον, ο πληθυσμός του είδους στην Ελλάδα εκτιμάται σε 70-90 ζευγάρια, που αντιστοιχεί σε 140-180 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021). Η τάση του πληθυσμού θεωρείται σταθερή, αν και στο παρελθόν έχει παρατηρηθεί κάποια μείωση (BirdLife International 2021, Vavylis et al. 2021).

Το είδος αναπαράγεται σε ώριμα αραιά δάση, είτε φυλλοβόλα, είτε μικτά είτε κωνοφόρα, πάντα όμως σε γειτνίαση με ανοιχτές εκτάσεις (Ferguson-Lees και Christie 2001). Τα ενδιαίτηματα τροφοληψίας αφορούν υγροτοπικά περιβάλλοντα, όπως ποτάμια και ρέματα, αλλά και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, λιβάδια, βοσκοτόπους και θαμνώδεις περιοχές, κυρίως με ερπετά και αμφίβια, μικρά θηλαστικά, πουλιά και μεγάλα έντομα. Μέρος της διατροφής του περιλαμβάνει και μεγάλα έντομα, ενώ σπανιότερα καταναλώνει και νεκρά ζώα (Vlachos και Παπαγεωργίου 1996, Alivizatos κ.ά. 2020). Γεννά δύο αυγά σε φωλιά που κατασκευάζει κάτω από την κορυφή ψηλών φυλλοβόλων δέντρων (σπανιότερα πεύκων), συνήθως κοντά στις άκρες των δασών.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι τα δέντρα σε πεδινά και ημιπεδινά δάση και οι υγρότοποι γλυκού νερού.

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Ο Ασπροπάρης είναι ο μοναδικός γύπας της Ευρώπης που μεταναστεύει στην Αφρική τον χειμώνα. Στην Ελλάδα σπάνιος καλοκαιρινός επισκέπτης που παρουσιάζει ανομοιογενή κατανομή, φωλιάζοντας μόνο σε λίγες περιοχές της Θράκης, της Θεσσαλίας και της Ηπείρου, κοντά στα σύνορα με την Αλβανία (Handrinos και Akriotis 1997, EBCC 2022, Dobrev et al. 2023).

Είναι γνωστό πως κατά τη μετανάστευση, ιδιαίτερα το φθινόπωρο, μεμονωμένοι ασπροπάρηδες μετακινούνται προς το νότο περνώντας πάνω από την Πελοπόννησο, την Κρήτη κ.ά.

Οι πληθυσμοί φτάνουν στα σημεία αναπαραγωγής περί τα τέλη Μαρτίου και ξεκινούν την επώαση των αυγών του περί τα τέλη Απριλίου. Οι νεοσσοί εκκολάπτονται τον Ιούνιο αλλά παραμένουν στη φωλιά τους ως τις αρχές Σεπτεμβρίου. Περί τα μέσα Σεπτεμβρίου το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αναχωρεί για την κεντρική Αφρική, μέσω του Βοσπόρου.

Ο ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*) ήταν κάποτε ένα ευρέως διαδεδομένο και κοινό αναπαραγόμενο είδος σε όλη την ηπειρωτική χώρα, με πληθυσμό που εκτιμάται σε 200-250 ζευγάρια τη δεκαετία του '80. Το είδος έχει υποστεί μαζική μείωση στην Ελλάδα (95,2% σε 20 χρόνια, Vavylis et al. 2021) και, ως αποτέλεσμα, σήμερα ο πληθυσμός του αποτελείται από πέντε ζευγάρια ¹³σε ολόκληρη την Ελλάδα. Το είδος είναι το σπανιότερο αρπακτικό πουλί στην Ελλάδα και εξακολουθεί να παρουσιάζει πτωτική τάση της τάξεως 4% ετησίως (Velevski et al. 2015, Vavylis et al. 2021).

Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κόκκινο κατάλογο, ο ασπροπάρης έχει μειωθεί κατά 96,8% τις τελευταίες τρεις γενιές (53 χρόνια). Ο πληθυσμός του είδους είναι μικρός, και τα περισσότερα άτομα βρίσκονται σε μία περιοχή (Θράκη). Το είδος υποφέρει από μείωση του πληθυσμού του σε όλη την περιοχή των Βαλκανίων, επομένως δεν αναμένεται σημαντική μετανάστευση που θα αποτρέψει την εξαφάνιση του πληθυσμού.

Ο ασπροπάρης κατοικεί σε ποικίλα ενδιαίτηματα, από μεσογειακά δάση έως άνυδρες περιοχές και λιβάδια, αλλά και κοντά σε ανθρώπινες κατοικίες, ιδίως σε χωματερές και καλλιεργήσιμες εκτάσεις (Orpel et al. 2017). Το είδος φωλιάζει συνήθως σε προεξοχές βράχων και γκρεμούς όπου κατασκευάζει φωλιές με κλαδιά αλλά και υλικά, συνήθως εκτρέφει ένα ή δύο νεοσσούς (Ferguson-Lees και Christie 2001).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι ανοιχτές εκτάσεις σε δασοκάλυψη και τα βράχια.

Ο ασπροπάρης είναι κυρίως πτωματοφάγο είδος. Τρέφεται επίσης με μια ποικιλία θηραμάτων, συμπεριλαμβανομένων ζωντανών θηραμάτων όπως χελώνες και έντομα, αυγά πουλιών και οργανικά υπολείμματα σε χωματερές και σφαγεία σε ανοιχτές ξηρές πεδιάδες με φρύγανα, ή λοφώδεις ημιστεπικές περιοχές (Clark και Davis 2018, Dobrev et al. 2015, Dobrev et al. 2016).

¹³ Έβρος: Ο Ασπροπάρης που επέστρεψε στο Εθνικό Πάρκο Δαδιάς μετά την αναγέννηση από τις στάχτες (13.08.2025 στον σύνδεσμο <https://www.skai.gr/news/environment/evros-o-asproparis-pou-epestrepse-sto-ethniko-parko-dadias-meta-tin-anagennisi-apo-tis-sta>)

5.2.1.1.2 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 5-1), αναγράφονται τα σημαντικά είδη Ορνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 70 ειδών ορνιθοπανίδας με 54 να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και 3 στο παράρτημα ΙΙ αυτής. Ο γυπαετός έχει αξιολογηθεί ως πολύ σπάνιο είδος και έχει εξαφανιστεί σε όλες τις περιοχές της παλαιότερης εξάπλωσής του εκτός από την Κρήτη.

Από τα 70 σημαντικά είδη πτηνών της ΖΕΠ, 32 έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024). Ειδικότερα:

- 5 είδη χαρακτηρίζονται ως Κρισίμως Κινδυνεύοντα (CR). Πρόκειται για το *Milvus migrans*, *Aquila heliaca*, *Circus pygargus*, *Gypaetus barbatus*, *Neophron percnopterus*.
- 11 είδη χαρακτηρίζονται ως Κινδυνεύοντα (EN). Πρόκειται για τα *Aquila chrysaetos*, *Clanga pomarina*, *Ciconia nigra*, *Hieraetus pennatus*, *Aegolius funereus*, *Aegypius monachus*, *Clanga clanga*, *Clanga pomarina*, *Falco columbarius*, *Gyps fulvus*, *Aquila fasciata*
- 13 είδη χαρακτηρίζονται ως Τρωτά (VU). Πρόκειται για τα *Buteo rufinus*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Coracias garrulus*, *Falco peregrinus*, *Ficedula parva*, *Jynx torquilla*, *Lanius collurio*, *Lanius collurio*, *Picus canus* και *Sylvia nisoria*.

Αναφορικά με το πληθυσμό των ειδών και των υποειδών της ΖΕΠ GR1110010, 33 taxa αναπαράγονται στην περιοχή, 1 είδος διαχειμάζει σε αυτή, 13 είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι στην περιοχή και τέλος 29 είδη την χρησιμοποιούν για στάση ή κουρνιάσματα ή ως μεταναστευτικό/ενδιάμεσο σταθμό ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι πληθυσμοί ορισμένων ειδών υπάγονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Οι ανωτέρω πληροφορίες καθώς και η αξιολόγηση της ΖΕΠ αναφορικά με παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό των ειδών και υποειδών ορνιθοπανίδας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-1 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR110010 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής					Καθεστώς προστασίας				
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D		Α/B/C		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	(Κοινό) Σαΐνι	r				P	DD	C	A	B	B	I	NE	LC	LC	B,V,C
A223	<i>Aegolius funereus</i>	Αιγυλιός	p				P	DD	B	A	B	B	I	DD	EN	LC	B, V, C
A079	<i>Aegypius monachus</i>	Μαυρογούπας	p	4	4	i		M	A	B	B	B	I	EN	EN	LC	B, V
A247	<i>Alauda arvensis</i>	(Κοινή) Σιταρήθρα	c				P		D				IIB	NT	LC	LC	V
A229	<i>Alcedo atthis</i>	(Ευρωπαϊκή) Αλκυόνη	p				P	DD	C	B	C	B	I	DD	NT	LC	V
A255	<i>Anthus campestris</i>	Ωχροκελάδα	r				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A226	<i>Apus apus</i>	(Κοινή) Σταχτάρα	r				P	DD	C		C	B		NE	LC	NT	V
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιτός	p	4	5	i		G	B	B	C	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A404	<i>Aquila heliaca</i>	(Ανατολικός) Βασιλαιτός	c				P	DD	B	B	B	B	I	CR	CR	NT°	B,V,C
A028	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς	c				P	DD	C	B	C	B		NE		LC	V
A215	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	p	2		p		M	C	A	C	B	I	LC	NT	LC	V,C
A087	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	r	7	7	p		M	C	A	C	B		NE	LC	LC	B, V, C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	c				P	DD	C	B	B	B	I	VU	VU	LC	B,V,C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας						
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D			Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις	
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση						Συνολική αξιολόγηση
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	(Ευρωπαϊκή) Μικρογαλιάντρα	r				P	DD	C	C	C	C	I	NE	LC	LC	C
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	(Ευρωπαϊκό) Γιδοβύζι	r				C	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	c				P	DD	C	B	C	B	I	VU	NT	LC	B, V
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Μαύρος Πελαργός	r	4	6	i		G	B	B	B	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαιτός	r	8	10	i		G	B	A	C	B	I	NT	VU	LC	B, V, C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	c				P	DD	C	B	C	B	I	VU	VU	LC	B, V, C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	c				P	DD	C	A	C	B	I	NE	VU	VU	B, V, C
A083	<i>Circus macrourus</i>	Στεπόκιρκος	c				P	DD	C	B	B	B	I	DD	DD	EN°	B, V
A084	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	c				P	DD	C	B	C	B	I	CR	CR	VU	B, V
A859	<i>Clanga clanga</i>	Στικταετός	c				P	DD	C	B	B	B	I	EN	EN	CR	B
A858	<i>Clanga pomarina</i>	Κραυγαετός	r	4	6	i		G	B	B	B	B	I	EN	EN	LC	B
A231	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	r				P		C	B	C	B	I	VU	VU	LC	B, V
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	(Κοινό) Ορτύκι	r				P	DD	C	B	C	B	IIB	NE	LC	LC	V
A212	<i>Cuculus canorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Κούκος	c				C	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
				Μέγεθος					Α/B/C/D	Α/B/C			Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα				Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση					
A212	<i>Cuculus canorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Κούκος	r				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	Λευκοχελίδονο	r				C	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Λευκονώτης δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	A	B	B	I	NT	NT	LC	V
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Βαλκανικός δρυοκολάπτης	p				P		C	A	B	B	I	NE	LC	LC	V
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Μαύρος δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	B	B	B	I	LC	LC	LC	V
A026	<i>Egretta garzetta</i>	(Κοινός) Λευκοτσικνιάς	c				P	DD	D	B			I	LC	LC	LC	V
A447	<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανοτσιχλονο	r				P	DD	C	C	C	B	I	LC	LC	LC	V
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Βλαχοτσιχλονο	r				P	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	NT	V,C
A098	<i>Falco columbarius</i>	Νανογέρακο	c				P	DD	C	B	C	B	I	NE	EN	VU	B, V
A100	<i>Falco eleonora</i>	Μαυροπετρίτης	c				P	DD	C	B	B	B	I	LC	LC	LC	B, V, C
A095	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκλο) Κιρκινέζι	c				P	DD	C	B	C	B	I	VU	LC	LC	B, V, C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	p				P	DD	C	B	C	B	I	LC	VU	LC	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής					Καθεστώς προστασίας				
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D			Α/B/C	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A097	<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκίνεζο	c				P	DD	C	B	C	B	I	DD	DD	VU	B, V, C
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Κρικομυγοχάφτης	c				P	DD	C	A	C	B	I	NE	LC	LC	V
A320	<i>Ficedula parva</i>	Νανομυγοχάφτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	DD	VU	LC	V,C
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	Δρυομυγοχάφτης	r				P	DD	C	B	C	B	I	DD	LC	LC	V
A076	<i>Gypaetus barbatus</i> ¹⁴	Γυπαετός	c				V	DD	D	B			I	CR	CR	VU	B, V
A078	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	w				P	DD	C	B	C	B	I	VU / CR	EN	LC	B, V
A078	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	c				P	DD	C	B	C	B	I	VU / CR	EN	LC	B, V
A707	<i>Hieraetus fasciatus</i> (<i>Aquila fasciata</i>)	Σπιζαετός	c				P	DD	C	B	B	B	I	VU	EN	LC	V

¹⁴ . Στη ΖΕΠ έχει εξαφανιστεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Πληθυσμός περιοχής			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Α/Β/Σ/Δ	Α/Β/Σ	Α/Β/Σ	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
A092	<i>Hieraetus pennatus (Aquila pennata)</i>	Γερακαετός	r	3	6	p		G	B	B	C	B	I	EN	EN	LC	B,V,C
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	Λιοστριτίσιδα	r				P	DD	C	B	C	B	I	NT	LC	LC	V
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	r				P		C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A233	<i>Jynx torquilla</i>	Στραβολαίμης	r				P	DD	C		C	B		NE	VU	LC	V
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	r				C	DD	C	B	C	B	I	NE	VU	LC	V
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	c				P		C	B	C	B	I	NE	VU	LC	V
A339	<i>Lanius minor</i>	Σταχτοκεφαλός	r				P	DD	C	B	C	C	I	NT	LC	LC	B,V
A433	<i>Lanius nubicus</i>	Παρδαλοκεφαλός	r				P	DD	C	B	C	B	I	NT	NT	LC	V
A868	<i>Leiopicus medius</i>	Μεσαίος δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A246	<i>Lullula arborea</i>	Δενδροσταρήθρα	p				P	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V,C
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	(Κοινή) Γαλιάντρα	r				P	DD	C	B	C	B	I	VU	LC	LC	V,C
A230	<i>Merops apiaster</i>	(Ευρωπαϊκός) Μελισσοφάγος	r				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	B, V
A073	<i>Milvus migrans</i>	Τσίφτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	CR	CR	LC	B, V, C
A074	<i>Milvus milvus</i>	Ψαλιδιάρης	c				P	DD	B	A	B	B	I	DD	LC	LC	B, V
A260	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα	r				P	DD	C	A	C	B		NE	LC	LC	V

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής						Καθεστώς προστασίας				
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D			Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση						
A260	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα	c				P	DD	C	A	C	B		NE	LC	LC	V
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	Ασπροπάρης	r	2	3	p		G	B	B	C	B	I	CR	CR	VU	B, V
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	Παρδαλοπετρόκλης	r				P	DD	C	C	C	C	I	NE		LC	V, B
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	c				P	DD	C	A	C	B		NE	LC	LC	V,C
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	r				P	DD	C	A	C	B		NE	LC	LC	V,C
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	Ψαραετός	c				P	DD	C	C	C	B	I	LC	DD	LC	B, V
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	Χωραφοσπουργίτης	p				C	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A072	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	r	8	10	i		G	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	B, V, C
A234	<i>Picus canus</i>	Σταχτής δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	B	C	B	I	NT	VU	LC	V
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	c				P	DD	C	B	C	B	IIB	NE	NT	NT	V
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	r				C	DD	C	B	C	B	IIB	NE	NT	NT	V
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Γερακοτσιροβάκος	r				P	DD	B	B	B	B	I	NT	VU		

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής					Καθεστώς προστασίας				
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D		Α/B/C		Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	Βουνοσταχτάρα	r				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A282	<i>Turdus torquatus</i>	Χιονοκότσυφας	c				P	DD	C	B	B	B		NE	VU	LC	V

Υπόμνημα:

Οι επιστημονικές ονομασίες των ειδών παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 2009/147/ΕΚ, ενώ οι κοινές ονομασίες με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009)

Τύπος (πληθυσμού): r= αναπαραγόμενο, (χρησιμοποιεί την περιοχή για να αναθρέψει νεαρά άτομα), c = συγκέντρωση (τόπος που χρησιμοποιείται για στάση ή κουρνιάσματα ή για μεταναστευτικό σταθμό/επισκέψεις ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής και εξαιρουμένης της διαχείμασης), w = διαχειμάζον, p=μόνιμος κάτοικος

Μονάδα: i: άτομα, p: ζευγάρια ή άλλες μονάδες σύμφωνα με τον Τυποποιημένο κατάλογο των πληθυσμιακών μονάδων και κωδικών σε σχέση με τις αναφορές του Αρθρου 12.

Κατηγορία πληθυσμιακών επιπέδων: C = κοινό, P = παρόν, R: σπάνιο, V: πολύ σπάνιο.

Ποιότητα δεδομένων: G: «καλή», M: «μέτρια», P: «ανεπαρκής», DD: «ελλιπή δεδομένα».

Πληθυσμός: Μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού του είδους που είναι παρόν στην περιοχή σε σχέση με τους πληθυσμούς που είναι παρόντες στο εθνικό έδαφος. Γίνεται εκτίμηση του ποσοστού επί τοις εκατό σε διαστήματα τάξεων με βάση συγκεκριμένο κλιμακωτό μοντέλο, όπου: A: 100 % $\geq$ p > 15 %, B: 15% $\geq$ p > 2, C: 2 % $\geq$ p > 0 %, D: μη σημαντικός πληθυσμός.

Βαθμός Διατήρησης: Συνδυαστική ταξινόμηση του βαθμού διατήρησης των χαρακτηριστικών του οικοτόπου που είναι σημαντικά για το συγκεκριμένο είδος, και δυνατότητες αποκατάστασης:

A: εξαιρετη διατήρηση, **B:** καλή διατήρηση, **C:** μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση

Απομόνωση: Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που απαντά στον τόπο, σε σχέση με τη φυσική περιοχή εξάπλωσης του είδους, με βάση την ακόλουθη κατάταξη:

A: πληθυσμός (σχεδόν) απομονωμένος, B: πληθυσμός μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης, C: πληθυσμός μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος		Πληθυσμός περιοχής			Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας							
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D		Α/В/С	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κ Β 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ			Μονάδα	Πληθυσμός							
<u>Συνολική αξιολόγηση:</u> Συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση των σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας. A: εξαιρετική, B: καλή, C: σημαντική. <u>Οδηγία 2009/147/ΕΚ:</u> Είδη που αναφέρονται στα αντίστοιχα Παραρτήματα της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ: «περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών», η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409: «Κοινοτική Οδηγία περί διατήρησης των αγρίων ειδών πτηνών και των βιοτόπων τους». I: Είδη για τα οποία προβλέπονται μέτρα ειδικής διατηρήσεως, που αφορούν τον οικοτόπό τους, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των ειδών αυτών στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. II: Είδη που είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο θηρευτικών πράξεων στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας. Τα ΚМ μεριμνούν ώστε η θήρα αυτών των ειδών να μην υπονομεύει τις προσπάθειες διατηρήσεως που αναλαμβάνονται στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. IIA: Είδη τα οποία είναι δυνατόν να θηρεύονται στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη εφαρμογής της παρούσης οδηγίας. IIB: Είδη τα οποία είναι δυνατόν να θηρεύονται μόνο στα Κ.М για τα οποία έχουν σημειωθεί. IIIA: Είδη για τα οποία δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν απαγορεύονται εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί. IIВ: Είδη για τα οποία τα КМ μπορούν να επιτρέψουν στο έδαφός τους τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και να προβλέψουν για αυτό τον σκοπό περιορισμούς, εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί. <u>ΚВ 2009:</u> Είδη που αναφέρονται στον Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας, IUCN: Κατάσταση διατήρησης σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (International Union for Conservation of Nature). <u>NECCA, 2021:</u> Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος CR: Κρισίμως Κινδυνεύοντα, DD: Ανεπαρκώς γνωστά, EN: Κινδυνεύοντα, LC: Μειωμένου ενδιαφέροντος, NE: Μη αξιολογηθέντα, NT: Σχεδόν απειλούμενα, VU: Τρωτά <u>Διεθνείς Συμβάσεις:</u> BERN (V):: Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BERN «για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης». BONN (B): Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BONN για την προστασία των μεταναστευτικών ειδών άγριας πανίδας. CITES (C): Είδη Ορνιθοπανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο των Απειλούμενων με Εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας																

Με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α προτείνεται:

- η αφαίρεση του είδους *Aegolius funereus* (Αιγυλιός) από το προστατευτέο αντικείμενο
- ότι ο μέγιστος αριθμός ατόμων του είδους *Aquila chrysaetos* είναι 6 άτομα.
- δεν είναι σωστό να προσδιοριστούν για το είδος *Gypaetus barbatus* ΟΧΕ διότι είναι πολύ σπάνιο ή και ακανόνιστος επισκέπτης στην εν λόγω περιοχή σύμφωνα με "Handrinos G. et. al. 1997"

5.2.1.1.3 Άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας

Με βάση το πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της ΖΕΠ (2020), στη περιοχή απαντούν και άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-2 Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR1110010

Πίνακας 5.2 - Βασικά είδη σημαντικά είδη θρυπτοφάνιας που απαντούν στη ΖΕΠ GR1110010												
Κωδικός	Επίσημη ονομασία	Είδος	Πληθυσμός περιοχής				Κατηγορία	2009/147/ΕΚ	Αιτιολόγηση			
			Μέγεθος			Άλλες κατηγορίες			A. 2009	A. 2024	B	C
			Ελ	Μεγ	Μον.							
		Κοινή ονομασία				C/R/V/P						
A136	<i>Charadrius dubius</i>	Ποταμοσφυριχτήρ	10	16	i		-	NE	LC		B, V	
A211	<i>Clamator glandarius</i>	Κισσόκουκος				P	-	NE	EN		V	
A207	<i>Columba oenas</i>	Φασσοπερίστερο				P	IIB	NT	NT		V	
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	(Κοινή) Φάσσα				C	IIA	NE			V	
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	(Κοινή) Φάσσα				P	IIA	NE			V	
A435	<i>Oenanthe isabellina</i>	Αμμοπετρόκλης				P	-	NT	VU		V	

Υπόμνημα:

A: Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο (2009) και Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος (2024), B (ενδημικό), C (διεθνείς συμβάσεις), D (άλλοι λόγοι)

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1.

5.2.1.2 ΖΕΠ GR1130011 Κοιλάδα Φιλιούρη

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα Γ.Μ. 400 kV με την ονομασία «Νέα Σάντα – Babaeski», με κωδικό GR1130011 και ονομασία «Κοιλάδα Φιλιούρη» έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η περιοχή αποτελεί τμήμα της ΣΠΠΕ GR008 με ονομασία «Κοιλάδα Φιλιούρη και ανατολική Ροδόπη», έκτασης 82.528,17 ha. Η έκταση της ΖΕΠ είναι 37.380,36 ha.

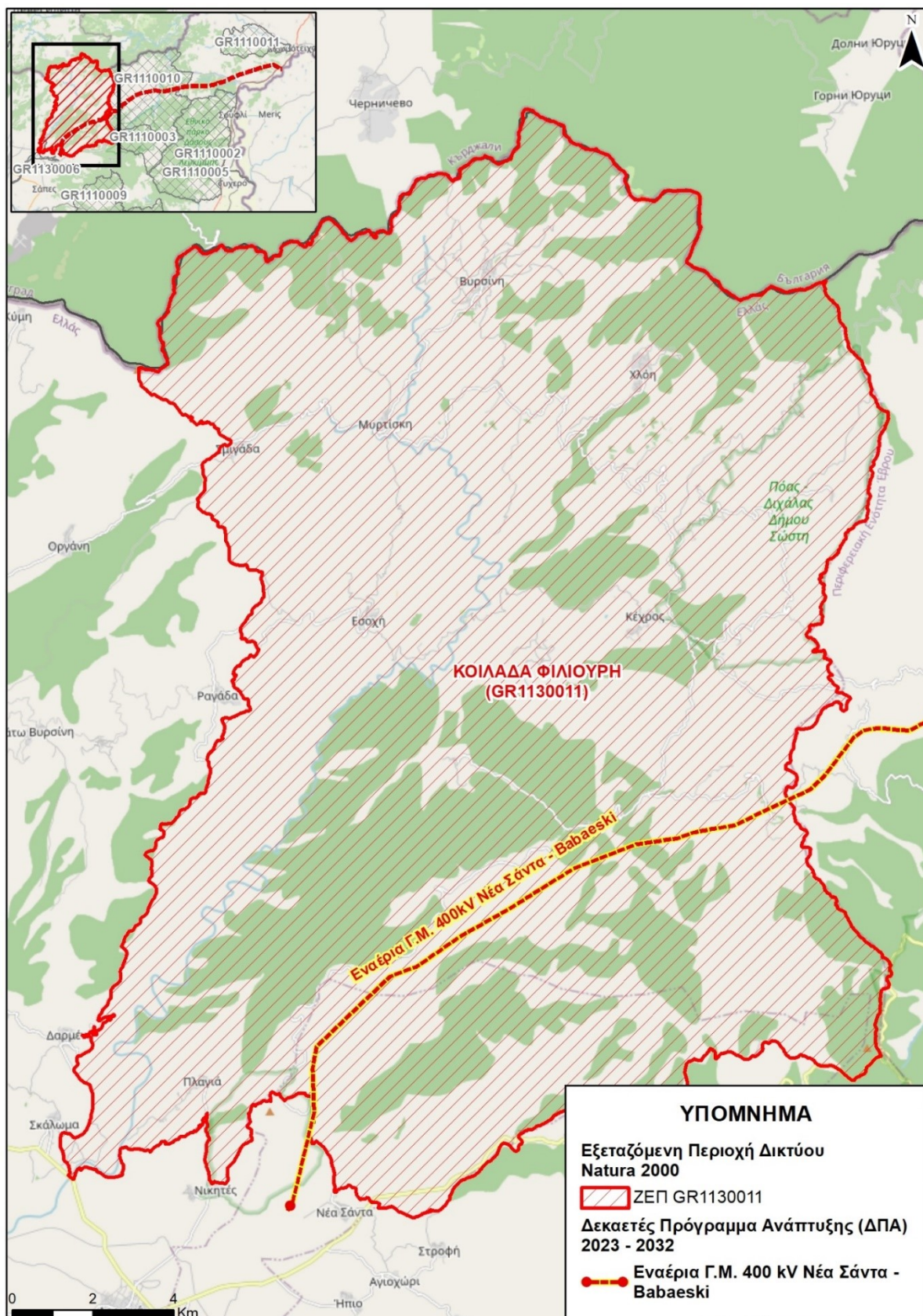
Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔ Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 25,8099990
- Γεωγραφικό Πλάτος= 41,219893

Η ΠΜ αποτελεί κοιλάδα που την διαρρέει ο ποταμός Φιλιούρης, με απότομες πλαγιές και βραχώδεις όψεις, η οποία περικλείει του λόφους της νοτιοανατολικής Ροδόπης. Αποτελείται κατά κύριο λόγο από δάση βελανιδιάς (*Quercus spp.*), μακκία βλάστηση και βοσκοτόπους. Επίσης, στην περιοχή εντοπίζονται, σημαντικά υπολείμματα παραποτάμιων δασών, τόσο κατά μήκος του ποταμού όσο και διάσπαρτα μέσα στις διάφορες καλλιέργειες. Τα ενδιαίτηματα που εντοπίζονται εκτός από τις καλλιέργειες είναι οι εσωτερικοί απόκρημνοι βράχοι, τα πλατύφυλλα φυλλοβόλα δάση, τα ποολίβαδα και οι σκληροφυλλικοί θαμνώνες. Η συγκεκριμένη ΖΕΠ είναι σημαντική κυρίως για τα αναπαραγόμενα, μεταναστευτικά και διαχειμάζοντα αρπακτικά και τα είδη ορνιθοπανίδας που σχετίζονται με τα δάση και τους θαμνώνες. Σημαντικά είδη της περιοχής παγκοσμίου ενδιαφέροντος που δεν πληρούν κριτήρια ΣΠΠ είναι: ο Βασιλαετός (*Aquila heliaca*), που αναπαράγεται και το Ευρωπαϊκό Κιρκινέζι (*Falco naumanni*), που απαντάται κατά τη μετανάστευση (<https://necca.gov.gr/>).

Η περιοχή είναι σημαντική σε εθνικό επίπεδο κυρίως για τα αρπακτικά είδη που ζουν, αναπαράγονται και διαχειμάζουν σε αυτή και είδη που σχετίζονται με δάση και θάμνους. Τα κυριότερα αρπακτικά είδη είναι ο Μαυρόγυπας, ο Βασιλαετός, ο Κραυγαετός, ο Φιδαετός και ο Ασπροπάρης.

Χάρτης 5-2

ΖΕΠ GR1130011 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.1.2.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής μελέτης

Η περιοχή έχει ορισθεί ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας σημαντικών ειδών πτηνών εντός της. Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/ 1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» τα είδη χαρακτηρισμού της συγκεκριμένης ΖΕΠ είναι:

- Ο Μαυρογύπας (*Aegypius monachus*)
- ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)
- ο Φιδαιτός (*Circetus gallicus*)
- ο Μεσαίος δρυκολάπτης (*Leiopicus medius*)
- ο Βαλκανικός δρυκολάπτης (*Dendrocopos syriacus*)
- το Βλαχοσίχλονο (*Emberiza hortulana*)
- ο Δρυομυγοχάφτης (*Ficedula semitorquata*)
- το Όρνιο (*Gyps fulvus*)
- ο Αετομάχος (*Lanius collurio*)
- ο Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα οικολογικά χαρακτηριστικά των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ (Δημαλέξης, 2010, Λεγάκις και Μαραγκού, 2009, NECCA, 2024, Εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α).

Μαυρογύπας (*Aegypius monachus*)

Τα οικολογικά χαρακτηριστικά του είδους έχουν αναφερθεί στην ενότητα 5.2.1.1.1.

Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)

Ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*) απαντάται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης, στην οροσειρά της Πίνδου, στη Στερεά Ελλάδα, καθώς και στα περισσότερα ορεινά συγκροτήματα της Πελοποννήσου και της Κρήτης (Handrinos και Kastiris 2009, Sidiropoulos et al.). Ορισμένα ζεύγη εξακολουθούν να επιβιώνουν στο Ιόνιο πέλαγος. Απουσιάζει από τα νησιά του Αιγαίου, όπου στο παρελθόν αναπαραγόταν. Στην Κρήτη, πιστεύεται ότι ο μόνιμος πληθυσμός ανήκει στο υποείδος *Aquila chrysaetos homeyeri* (Ξηρουχάκης 2001).

Κατά τη δεκαετία του 1980, ο πληθυσμός του Χρυσαιτού (*Aquila chrysaetos*) στην Ελλάδα εκτιμήθηκε σε 150–200 ζεύγη, παρουσιάζοντας πτωτική τάση, με 140–180 ζεύγη να καταγράφονται το 1990 (Handrinos και Akriotis 1997). Σήμερα, ο εθνικός πληθυσμός εκτιμάται σε 105–155 ζεύγη (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2019), που αντιστοιχούν σε 210–310 ώριμα άτομα. Πρόσφατη εθνική αξιολόγηση του πληθυσμού και της κατανομής του είδους δείχνει ότι ο Χρυσαιτός παρουσιάζει αυξητική τάση στην Κρήτη και την Πελοπόννησο,

είναι σταθερός στη Δυτική Ελλάδα και μειώνεται στην Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα (Sidiropoulos et al., υπό έκδοση).

Ο χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*) κατοικεί σε διάφορα ορεινά ενδιαιτήματα, σε μεσαία έως υψηλά υψόμετρα, συμπεριλαμβανομένων ανοιχτών βιοτόπων και βραχωνών εδαφών ενώ το καλοκαίρι παρατηρείται συχνά στην αλπική ζώνη. Το είδος φωλιάζει κυρίως σε προεξοχές βράχων, αν και έχει καταγραφεί ότι φωλιάζει και σε δέντρα σε περιοχές με άφθονη τροφή, όπως στον Έβρο, όπου φωλιάζει σε πεύκα και φυλλοβόλα δέντρα (Handrinos και Akriotis 1997, Sidiropoulos et al. υπό έκδοση). Οι χρυσαετοί είναι εξαιρετικά προσαρμοστικοί στη διατροφή τους. Το κύριο θήραμά τους, ειδικά στη Μακεδονία και τη Θράκη, είναι οι χελώνες (Sidiropoulos et al. 2022), αλλά έχει παρατηρηθεί ότι καταναλώνουν επίσης σαρκοφάγα, σκαντζόχοιρους, διάφορα πουλιά, λαγούς, σκίουρους και ερπετά καθώς και ψοφίμια, ειδικά το χειμώνα. Στον ίδιο πληθυσμό, η διατροφική ποικιλία αυξάνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν οι χελώνες βρίσκονται σε χειμερία νάρκη (Sidiropoulos et al. 2022). Στην Κρήτη, τα λαγοί, οι πέρδικες και τα αρνιά αποτελούν μέρος της διατροφής τους (Vagliano 1981, Xirouchakis 2001). Το είδος γεννά 1-2 αυγά, συνήθως τον Μάρτιο.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι τα βράχια και τα δέντρα μικτών δασών (κυρίως σε θέσεις με ανατολική έκθεση) ενώ όσον αφορά στην τροφοληψία του, οι ανοιχτές εκτάσεις με χαμηλή βλάστηση.

Φιδαετός (*Circaetus gallicus*)

Ο Φιδαετός (*Circaetus gallicus*) παρουσιάζει ευρεία κατανομή σε ολόκληρη την ηπειρωτική Ελλάδα καθώς και σε ορισμένα νησιά. Η εξάπλωσή του φτάνει έως και τη νότια Πελοπόννησο, ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού απαντάται στην Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα (Handrinos και Akriotis 1997, EBCC 2022). Ο πληθυσμός του Φιδαετού (*Circaetus gallicus*) στην Ελλάδα εκτιμάται σε 350–600 ζεύγη, που αντιστοιχούν σε 700–1200 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021). Η πληθυσμιακή τάση θεωρείται σταθερή, αν και υπάρχουν ενδείξεις αύξησης σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα (Vavylis et al. 2021).

Ο Φιδαετός (*Circaetus gallicus*) φωλιάζει σε μεγάλα δέντρα στα ώριμα φυλλοβόλα και κωνοφόρα δάση (*Pinus spp.*, *Quercus spp.*, *Fagus spp.*) σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές (Bakaloudis et al. 2001, Ferguson-Lees και Christie 2001). Τρέφεται σχεδόν αποκλειστικά με ερπετά (φίδια, σαύρες) και σε πολύ μικρότερο βαθμό με πουλιά και μικρά θηλαστικά. Το ενδιαιτήμα τροφοληψίας του περιλαμβάνει ανοιχτές, ξερές περιοχές με χαμηλή βλάστηση, βοσκότοπους και βραχώδεις σχηματισμούς, καθώς και καλλιέργειες που εναλλάσσονται με άγονες εκτάσεις, όπου τα ερπετά είναι σε αφθονία (Bakaloudis et al. 1998).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι οι ανοιχτές εκτάσεις, τα λιβάδια και δάση αραιά ή με διάκενα.

Μεσαίος δρυοκολάπτης (*Leiopicus medius*)

Το είδος παρουσιάζει ευρεία κατανομή στην ηπειρωτική Ελλάδα από την Πελοπόννησο και βορειότερα. Επίσης, αναπαράγεται στη Λέσβο όπου διατηρεί τον μοναδικό νησιωτικό πληθυσμό (Handrinos & Akriotis, 1997).

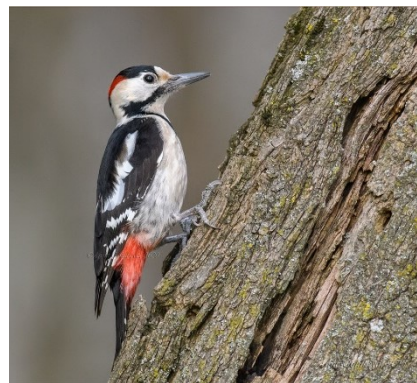
Ο Μεσαίος Δρυοκολάπτης φωλιάζει σε κοιλότητες σε γέρικα δέντρα (>22εκ διάμετρο) σε προχωρημένο στάδιο σήψης (Robles et al, 2007) ή σε νεκρούς ιστάμενους κορμούς, κυρίως φυλλοβόλων δέντρων (Kosinski, & Winiecki, 2004). Το ύψος της φωλιάς κυμαίνεται από 1,3 έως 4,5 μέτρα από το έδαφος (Cramp, 1998). Παρατηρείται σε χαμηλά υψόμετρα σε δάση φυλλοβόλων, ιδιαίτερα δρυοδάση (Pasinelli, 2000), σε παραποτάμια δάση (πχ φράξου, ιτιές κα) ενώ στη Λέσβο πέρα των φυλλοβόλων δασών (δρυοδάση και καστανοδάση) εποικίζει περιοχές με ελαιώνες (Handrinos & Akriotis, 1997). Υψηλές πυκνότητες του είδους παρατηρούνται σε παραποτάμια ή υδροχαρή δάση πιθανώς λόγω της υψηλής ποικιλότητας της βλάστησης, τόσο σε αφθονία ειδών όσο και της πυκνής κατακόρυφης δομής των δασών αυτών (Kosinski, & Winiecki, 2005).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι δάση με γέρικα δέντρα φυλλοβόλων ειδών.

Βαλκανικός δρυοκολάπτης (*Dendrocopos syriacus*)

Ο Βαλκανικός δρυοκολάπτης (*Dendrocopos syriacus*) απαντάται σε σχεδόν ολόκληρη τη Μακεδονία, τη Θράκη και την ανατολική Θεσσαλία (Handrinos και Akriotis 1997). Η πιο νότια καταγραφή του είδους προέρχεται από τις Ερυθρές (κωμόπολη της Δυτικής Αττικής), και παρότι παλαιότερα θεωρούνταν ότι το είδος δεν απαντάται στο όρος Παρνασσό, πρόσφατα δεδομένα επιβεβαιώνουν την παρουσία του σε τουλάχιστον δύο τοποθεσίες (Auer et al. 2022, Demertzi και Gerontidou 2023, Andriopoulos, προσωπική επικοινωνία 2023). Επιπλέον, ο βαλκανικός δρυοκολάπτης έχει καταγραφεί στα νησιά Σαμοθράκη, Θάσο και Λέσβο (Handrinos και Akriotis 1997, GBIF Secretariat 2022). Υπάρχουν επίσης επιπλέον καταγραφές από την οροσειρά της Πίνδου, την Ήπειρο, τη Στερεά Ελλάδα, καθώς και μια πιθανή περίπτωση αναπαραγωγής στο βόρειο τμήμα της Πελοποννήσου (EBCC 2022, GBIF Secretariat 2022). Το είδος απαντάται από το επίπεδο της θάλασσας έως μεσαία υψόμετρα, με τις υψηλότερες καταγραφές να προέρχονται από τον όρος Βαρνούντα, όπου καταγράφηκε στα 1.100 μ. (Handrinos και Akriotis 1997), και το όρος Παρνασσός, όπου καταγράφηκε στα 1.195 μ. και 1.120 μ. (Demertzi και Gerontidou 2023, Andriopoulos Π., προσωπική επικοινωνία, 2023). Στην Ελλάδα, ο εκτιμώμενος πληθυσμός είναι από 10.000 έως 25.000 αναπαραγόμενων ζευγαριών, που αντιστοιχούν σε 20.000 – 50.000 ώριμα άτομα (Handrinos και Akriotis 1997, BirdLife International 2021, Vavylis et al. 2021).

Το είδος απαντάται σε ανοιχτά φυλλοβόλα και κωνοφόρα δάση, σε δέντρα στις όχθες ποταμών, σε γεωργικές εκτάσεις με διάσπαρτα δέντρα και οπωρώνες. Συχνά έχει παρατηρηθεί και σε χωριά, σε δέντρα κατά μήκος δρόμων ή σε αμυγδαλιές και καρυδιές στους κήπους και σε πάρκα (Handrinos και Akriotis 1997, Kontsiotis et al. 2019). Η περίοδος ωοτοκίας διαρκεί από τα μέσα Απριλίου έως τον Μάιο, σπάνια έως τον Ιούνιο. Η φωλιά

σκαλίζεται και από τα δύο φύλα, κυρίως όμως από το αρσενικό, σε κορμό ή μεγάλο κλαδί δέντρου, ή περιστασιακά σε **κολώνες ηλεκτρικού ρεύματος** ή σε παρόμοιες κατασκευές. Παλαιές φωλιές επαναχρησιμοποιούνται μερικές φορές. Το μέγεθος της γέννας είναι τρία έως επτά αυγά. Η φωλιά σκαλίζεται σε ύψος 1–6 μέτρων σε κορμό ή μεγάλο κλαδί δέντρου, με μεγάλη ποικιλία ειδών δέντρων που χρησιμοποιούνται, **λιγότερο συχνά κολώνες ηλεκτρικού ρεύματος και παρόμοιες κατασκευές**. Η διατροφή τους αποτελείται κυρίως από σκαθάρια και τις προνύμφες τους, μυρμήγκια, προνύμφες και νύμφες λεπιδοπτέρων, αράχνες, καθώς και διάφορα άλλα έντομα. Καρποί και σπόροι που καταναλώνονται τόσο το καλοκαίρι όσο και το χειμώνα περιλαμβάνουν αμύγδαλα, καρύδια, φουντούκια, κουκούτσια βερίκοκου, βελανίδια, σπόρους πεύκου, ηλιόσπορους, φυστίκια και παρόμοια, καθώς και ώριμους καρπούς (Winkler et al. 2020, Gorman 2014).

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι οι ανοικτές περιοχές με δενδροκαλλιέργειες, γύρω από χωριά.

Βλαχοτσιχλόνο (*Emberiza hortulana*)

Το είδος *Emberiza hortulana* είναι επιδημικό της Ελλάδας και αναπαράγεται σε μεγάλο μέρος της ηπειρωτικής χώρας, συμπεριλαμβανομένης της Πελοποννήσου. Είναι επίσης τοπικά κοινό είδος στο νησί της Κρήτης. Εκτός Ελλάδας, αναπαράγεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Ο ελληνικός αναπαραγωγικός πληθυσμός εκτιμάται σε 20.000–50.000 ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 40.000–100.000 ώριμα άτομα. Στην Ευρώπη, ο αναπαραγόμενος πληθυσμός εκτιμάται σε 3.610.000–5.630.000 ζεύγη.

Απαντάται κυρίως σε μεγάλα υψόμετρα πάνω από τα δασοόρια πολλές φορές μέχρι και τα 2.000μ. Στη βόρεια Ελλάδα εντοπίζεται και σε χαμηλότερα υψόμετρα, αλλά κυρίως ανάμεσα στα 400-1.000μ., σε ανοιχτά εδάφη πλούσια σε θάμνους και δέντρα, σε καλλιεργούμενα μέρη και σε αγροτικούς δρόμους με σκόρπια δέντρα. Φωλιάζει κρυμμένο στο έδαφος ή λίγο πιο πάνω από αυτό, στα σπαρτά ή ανάμεσα στα χόρτα. Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι μεγαλύτερη σε καλλιέργειες εκτατικής μορφής (συμπεριλαμβανομένου εκείνης που τελούν υπό αγρανάπαυση) και σε λιβάδια παρουσία θάμνων. Σε αντίθεση, το είδος απουσιάζει από περιοχές σε προχωρημένο στάδιο διαδοχής της βλάστησης (πχ δασωμένα λιβάδια). Το Βλαχοτσιχλόνο επωφελείται από μικρής έκτασης πυρκαγιές οι οποίες δημιουργούν ανοίγματα και ανοιχτούς χώρους σε εκτάσεις πυκνής βλάστησης και τις εποίκίζει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η διατροφή του είδους αποτελείται από σπόρους και ασπόνδυλα.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι χαμηλού υψομέτρου αγροτικές εκτάσεις και βοσκότοποι με συστάδες δέντρων.

Δρυομυγοχάφτης (*Ficedula semitorquata*)

Ο δρυομυγοχάφτης είναι μεταναστευτικός περαστικός και τοπικός θερινός επισκέπτης (αναπαραγόμενος) με μικρή και κατακερματισμένη κατανομή στην χώρα μας κι έχει παρατηρηθεί σποραδικά στην βόρεια Ελλάδα και Θεσσαλία. Η παγκόσμια περιοχή αναπαραγωγής του είδους εκτείνεται από τα Βαλκάνια και την Τουρκία έως τον Καύκασο και το βόρειο Ιράν, ενώ το χειμώνα διαχειμάζει στην ανατολική-κεντρική Αφρική (Taylor et al. 2020).

Ο πληθυσμός του είδους στην Ελλάδα εκτιμάται σε 1.000–3.000 αναπαραγόμενα ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 2.000–6.000 ώριμα άτομα, ενώ η τάση του πληθυσμού είναι άγνωστη (BirdLife International 2021). Ο πραγματικός πληθυσμός του είδους ίσως υποεκτιμάται. Ο παγκόσμιος πληθυσμός του είδους εκτιμάται σε 500.000–350.000 ώριμα άτομα (BirdLife International 2018).

Ο δρυομυγοχάφτης αναπαράγεται σε δάση. Στην Ελλάδα, φωλιάζει σε δάση οξιάς (*Fagus sylvatica*), δάση δρυός (*Quercus* sp.) και σε χαμηλότερα υψόμετρα (π.χ. στα Μετέωρα) σε παραποτάμια δάση από πλάτανο (*Platanus orientalis*). Αυτός ο τελευταίος βιότοπος λόγω των πολλών φυσικών κοιλοτήτων και της αφθονίας εντόμων φιλοξενεί σημαντικό πληθυσμό του είδους. Στα Μετέωρα, έχουν εντοπιστεί πέντε ενεργές φωλιές (D. Vanylis προσωπική παρατήρηση 2020). Το είδος έχει επίσης αναφερθεί ότι φωλιάζει σε χωριά (Handrinos και Akriotis 1997). Η αναπαραγωγή λαμβάνει χώρα από τα μέσα Απριλίου έως τα μέσα Ιουνίου. Η φωλιά κατασκευάζεται από το θηλυκό και τοποθετείται στις κοιλότητες των δέντρων. Σύνήθως το είδος γεννά από τέσσερα έως επτά αυγά, τα οποία επωάζονται για 13–14 ημέρες. Η διατροφή αποτελείται κυρίως από έντομα (Taylor et al. 2020). Ο δρυομυγοχάφτης χρησιμοποιεί και τεχνητές φωλιές.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικά ενδιαιτήματα για το είδος είναι φυλλοβόλα (π.χ. οξιές, δρυς), μικτά και παραποτάμια δάση.

Όρνιο (*Gyps fulvus*)

Το όρνιο (*Gyps fulvus*) παρουσιάζει κατακερματισμένη κατανομή στην Ελλάδα, απαντώντας στη Θράκη, τη δυτική Ελλάδα, τις κεντρικές Κυκλάδες και την Κρήτη (Handrinos και Akriotis 1997, ΧιρOUCHAKIS et al. 2013, EBCC 2022). Παλαιότερα το είδος ήταν ένα πολυάριθμο και ευρέως διαδεδομένο σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα και σε πολλά νησιά. Ειδικότερα ο συνολικός αριθμός των ατόμων πριν τη δεκαετία του 1980 εκτιμάται σε 600–970 άτομα, εκ των οποίων τα 300–470 βρίσκονταν στην ηπειρωτική Ελλάδα και τα 300–400 στην Κρήτη (Tewes 1994).

Σήμερα, το όρνιο επιβιώνει στη Θράκη (10–12 ζεύγη), στη Δυτική Ελλάδα (10–15 ζεύγη), στις Κυκλάδες (9–10 ζεύγη) και στην Κρήτη με 78 αποικίες αποτελούμενες από 350–400 ζεύγη (900–1100 άτομα), που αποτελεί τον μεγαλύτερο νησιωτικό

πληθυσμό του είδους παγκοσμίως. Ο συνολικός αριθμός ζευγαριών εκτιμάται σήμερα σε 280–380, που αντιστοιχούν σε 560–760 ώριμα άτομα (Xirouchakis 2021).

Οι γειτονικοί πληθυσμοί στα Βαλκάνια βρίσκονται αντίστοιχα σε μείωση, οπότε η μετανάστευση προς τους ελληνικούς πληθυσμούς θεωρείται επίσης ότι μειώνεται. Επιπλέον, ο ελληνικός πληθυσμός θεωρείται ως πληθυσμός που δεν είναι αυτάρκης και εξαρτάται από μετανάστευση.

Αν και η συνολική τάση του είδους δείχνει σημάδια αύξησης σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο (BirdLife International 2021), αυτό αφορά κυρίως τον πληθυσμό της Κρήτης. Στην ηπειρωτική Ελλάδα, το είδος έχει υποστεί συνεχή μείωση που εκτιμάται στο 85% (Xirouchakis 2021).

Ο γύπας (*Gyps fulvus*) φωλιάζει σε ομάδες ή αραιές αποικίες σε απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους, φαράγγια ή άλλους βραχώδεις σχηματισμούς, κατά προτίμηση με προεξοχές ή σπηλαιώσεις (Ferguson-Lees και Christie 2001). Στην Κρήτη, πολλές αποικίες εντοπίζονται σε παράκτιους βραχώδεις σχηματισμούς (Xirouchakis και Mylonas 2004).

Το είδος αναζητά τροφή σε μεγάλη ποικιλία κυρίως ξηρών, ανοικτών περιοχών, από πεδινές καλλιεργήσιμες εκτάσεις έως υποορεινές και ορεινές ζώνες, όπου υπάρχουν καλοί πληθυσμοί άγριων μηρυκαστικών ή πραγματοποιείται εκτατική κτηνοτροφία (Ferguson-Lees και Christie 2001).

Για την διαχείριση και προστασία του είδους έχει θεσμοθετηθεί (ΦΕΚ 3663/Β/2021) Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι φυσικές περιοχές με αραιή κάλυψη βλάστησης και βραχώδεις σχηματισμοί.

Αετομάχος (*Lanius collurio*)

Πρόκειται για θερινό επισκέπτη της Ελλάδας (Απρίλιος – Οκτώβριος). Το είδος αναπαράγεται σε όλη την Ευρώπη (αν και σπάνιο στα Βρετανικά Νησιά και στα βόρεια μέρη της Σκανδιναβίας), στην Τουρκία, στον Καύκασο, στην Ουκρανία, στη δυτική και κεντρική Ρωσία, ενώ διαχειμάζει στη νότια και ανατολική Αφρική (Yosef et al. 2020). Απαντάται σε μεγάλο μέρος της ηπειρωτικής χώρας εκτός από τα νότια τμήματα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Επίσης αναπαράγεται σε ορισμένα νησιά, π.χ. στη Λέσβο. Το είδος απαντάται από το επίπεδο της θάλασσας έως τα 1.700 μέτρα, αλλά συνήθως μεταξύ 500 και 1.500 μέτρων. Κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης, μπορεί να απαντηθεί σε ολόκληρη τη χώρα.

Ο αναπαραγόμενος πληθυσμός στην Ελλάδα εκτιμάται σε 40.000–60.000 ζευγάρια, που αντιστοιχούν σε 80.000–120.000 ώριμα άτομα (BirdLife International 2021). Ο πληθυσμός έχει μειωθεί κατά 5–30% στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2013-2018. Ο παγκόσμιος πληθυσμός του είδους εκτιμάται σε 24.000.000–47.999.999 ώριμα άτομα (BirdLife International 2017).

Αναπαράγεται σε ποικιλία ανοικτών βιοτόπων με θάμνους και αραιά δέντρα, όπως μη εντατική γεωργική γη με φράκτες, ορεινές πλαγιές με αραιή παρουσία αρκεύθου (*Juniperus sp.*) ή πεύκου (*Pinus sp.*), δασικές εκτάσεις και ξέφωτα (Handrinos και Akriotis 1997). Αναπαράγεται από Μάιο έως Ιούλιο, συνήθως με μία

φωλιά. Η φωλιά είναι πρόχειρη, φτιαγμένη από φυτικούς βλαστούς, ρίζες, χόρτα κ.α, τοποθετημένη σε ύψος 0,3–5 μέτρων αλλά συνήθως σχετικά χαμηλά (κατά μέσο όρο 1–1,5 μέτρα) μέσα σε πυκνούς, συχνά αγκαθωτούς θάμνους (Yosef et al. 2020) και δέντρα. Η επώαση γίνεται μόνο από το θηλυκό και διαρκεί 12–16 ημέρες, ακολουθούμενη από περίοδο εκκόλαψης 14–16 ημερών. Το είδος τρέφεται με ποικιλία θηραμάτων, όπως έντομα, μικρά θηλαστικά, αμφίβια, πουλιά, ερπετά, καθώς και μούρα σε βοσκότοπους με διάσπαρτους αγκαθωτούς θάμνους και χαμηλού ύψους δέντρα, σε επιφάνειες με χαμηλή βλάστηση ή σε γυμνό έδαφος.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α (ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε., 2024), σημαντικοί βιότοποι για το είδος είναι εκτάσεις με καλλιέργειες, περιοχές με ξέφωτα, αραιή βλάστηση, βοσκοτόπια και περιοχές με διάσπαρτους θάμνους και φράκτες.

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Τα οικολογικά χαρακτηριστικά του είδους έχουν αναφερθεί στην ενότητα 5.2.1.1.1.

5.2.1.2.2 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας περιοχής μελέτης

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 5-3), αναγράφονται τα σημαντικά είδη Ορνιθοπανίδας όπως αυτά καταγράφηκαν στο πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της περιοχής (2020). Συνολικά, στη ΖΕΠ αναφέρεται η παρουσία 46 ειδών ορνιθοπανίδας με 38 να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και 1 στο παράρτημα ΙΙ αυτής. Ο γυπαετός, με βάση το ΤΕΔ 2020 δεν απαντάται πλέον στη ΖΕΠ.

Από τα 46 σημαντικά είδη πτηνών της ΖΕΠ, 19 έχουν χαρακτηριστεί ως απειλούμενα σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024). Ειδικότερα:

- 4 είδη χαρακτηρίζονται ως Κρισίμως Κινδυνεύοντα (CR). Πρόκειται για τα *Aquila heliaca*, *Circus pygargus*, *Gypaetus barbatus*, *Neophron percnopterus*.
- 6 είδη χαρακτηρίζονται ως Κινδυνεύοντα (EN). Πρόκειται για τα *Aquila chrysaetos*, *Clanga pomarina*, *Ciconia nigra*, *Hieraetus pennatus*, *Aegypius monachus*, *Gyps fulvus*.
- 9 είδη χαρακτηρίζονται ως Τρωτά (VU). Πρόκειται για τα *Buteo rufinus*, *Circus gallicus*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Coracias garrulus*, *Falco peregrinus*, *Ficedula parva*, *Lanius collurio*, και *Sylvia nisoria*.

Αναφορικά με το πληθυσμό των ειδών και των υποειδών της ΖΕΠ GR1130011, 24 taxa αναπαράγονται στην περιοχή, 11 είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι στην περιοχή και τέλος 13 είδη την χρησιμοποιούν για στάση ή κουρνιάσματα ή ως μεταναστευτικό/ενδιάμεσο σταθμό ή για μετακίνηση εκτός των περιοχών αναπαραγωγής τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι πληθυσμοί ορισμένων ειδών υπάγονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Οι ανωτέρω πληροφορίες καθώς και η αξιολόγηση της ΖΕΠ αναφορικά με παραμέτρους που αφορούν τον πληθυσμό των ειδών και υποειδών ορνιθοπανίδας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-3 Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1130011 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κωδικός	Είδος	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής				Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας					
				Τύπος	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κόκκινο Βιβλίο 2009	NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
					Ελ.	Μεγ											
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	(Κοινό) Σαΐνι	r	2		p		M	C	A	B	B	I	NE	LC	LC	B,V,C
A079	<i>Aegypius monachus</i>	Μαυρογύπας	c				C	DD	B	B	A	A	I	EN	EN	LC	B, V
A229	<i>Alcedo atthis</i>	(Ευρωπαϊκή) Αλκυόνη	p				P	DD	C	B	C	B	I	DD	NT	LC	V
A255	<i>Anthus campestris</i>	Ωχροκελάδα	r				P	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V
A226	<i>Apus apus</i>	(Κοινή) Σταχτάρα	r				P	DD	C	B	C	C		NE	LC	NT	V
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιετός	p	1	1	p		G	C	B	C	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A404	<i>Aquila heliaca</i>	(Ανατολικός) Βασιλαιετός	c				R	DD	A	B	B	A	I	CR	CR	NT°	B,V,C
A215	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	p	1	1	p		G	C	A	C	B	I	LC	NT	LC	V,C
A087	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	r	2	2	p		G	C	A	C	C		NE	LC	LC	B, V, C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	p				P	DD	C	B	B	B	I	VU	VU	LC	B,V,C
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	(Ευρωπαϊκό) Γιδοβύζι	r				C	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	c				P	DD	C		C	B	I	VU	NT	LC	B, V
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Μαύρος Πελαργός	r				P	DD	B	B	B	B	I	EN	EN	LC	B, V, C
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	Φιδαιετός	r				C	DD	B	A	C	B	I	NT	VU	LC	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
			Τύπος	Ελ.	Μέγεθος		Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κόκκινο Βιβλίο 2009	NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία			Μεγ.	Μονάδα											
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	c				P	DD	C	B	C	B	I	VU	VU	LC	B, V, C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	c				P	DD	C	A	B	B	I	NE	VU	VU	B, V, C
A083	<i>Circus macrourus</i>	Στεπόκιρκος	c				R	DD	C	B	C	B	I	DD	DD	EN°	B, V
A084	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	c				P	DD	C	B	C	B	I	CR	CR	VU	B, V
A858	<i>Clanga pomarina</i>	Κραυγαετός	r	1	1	p		G	B	B	B	A	I	EN	EN	LC	B
A231	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	r				P	DD	C		C	B	I	VU	VU	LC	B, V
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	Λευκοχελίδονο	c				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	Λευκοχελίδονο	r				P	DD	C	B	C	C		NE	LC	LC	V
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Βαλκανικός δρυοκολάπτης	p				C	DD	C	A	C	B	I	NE	LC	LC	V
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Μαύρος δρυοκολάπτης	p				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Βλαχοσιঁχλονο	r				C	DD	C	A	B	B	I	LC	LC	NT	V,C
A100	<i>Falco eleonora</i>	Μαυροπετρίτης	c				P	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	B, V, C
A095	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	c				P	DD	C		C	B	I	VU	LC	LC	B, V, C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	p				R	DD	C	A	C	B	I	LC	VU	LC	B, V, C

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Είδος	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας					
				Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/B/C/D	Α/B/C	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κόκκινο Βιβλίο 2009	NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
					Ελ.	Μεγ	Μονάδα											
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Κρικομυγοχάφτης	c				P	DD	C	A	C	B	I	NE	LC	LC	V	
A320	<i>Ficedula parva</i>	Νανομυγοχάφτης	c				C	DD	C		C	B	I	DD	VU	LC	V,C	
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	Δρυομυγοχάφτης	r				R	DD	B		B	A	I	DD	LC	LC	V	
A076	<i>Gypaetus barbatu</i> ^{15s}	Γυπαετός	p				R	DD	B	B	B	A	I	CR	CR	VU	B, V	
A078	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	p	13	13	i		G	C	B	C	B	I	VU / CR	EN	LC	B, V	
A092	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	Γερακαετός	r				P	DD	C		C	A	I	EN	EN	LC	B,V,C	
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	Λιοστριτσίδα	r				P	DD	C		C	B	I	NT	LC	LC	V	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	r				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	c				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V	
A338	<i>Lanius collurio</i>	Αετομάχος	r				P		C	B	C	B	I	NE	VU	LC	V	
A339	<i>Lanius minor</i>	Σταχτοκεφαλός	r				P	DD	C		C	B	I	NT	LC	LC	B, V	

¹⁵ Στη ΖΕΠ έχει εξαφανιστεί.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδος			Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Κόκκινο Βιβλίο 2009	NECCA 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
				Ελ.	Μεγ	Μονάδα											
A868	<i>Leipicus medius</i>	Μεσαίος δρυκολάπτης	p				C	DD	C	B	C	B	I	LC	LC	LC	V
A246	<i>Lullula arborea</i>	Δενδροσταρήθρα	p				C	DD	C	A	C	B	I	LC	LC	LC	V,C
A230	<i>Merops apiaster</i>	(Ευρωπαϊκός) Μελισσοφάγος	r	3		p		M	C	B	C	B		NE	LC	LC	B, V
A260	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα	r				P	DD	C	A	C	B		NE	LC	LC	V
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	Ασπροπάρης	r	1	1	p		G	B	B	C	B	I	CR	CR	VU	B, V
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	r				P	DD	C	B	C	B		NE	LC	LC	V,C
A072	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	r				P	DD	C		C	B	I	LC	LC	LC	B, V, C
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	r				P	M	C	B	C	B	IIB	NE	NT	NT	V
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Γερακοτσιροβάκος	r				R	DD	B		B	B	I	NT	VU		
<u>Υπόμνημα:</u> Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-1																	

Με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α προτείνεται:

- ότι πληθυσμός του είδους *Aquila chrysaetos* είναι 2 (ελάχιστο)-3 (μέγιστο) άτομα.
- δεν είναι σωστό να προσδιοριστούν για το είδος *Gypaetus barbatus* ΟΧΕ διότι είναι πολύ σπάνιο ή και ακανόνιστος επισκέπτης στην εν λόγω περιοχή σύμφωνα με "Handrinos G. et. al. 1997"

5.2.1.2.3 Άλλα σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας

Με βάση το πλέον πρόσφατο ΤΕΔ της ΖΕΠ (2020), στη περιοχή απαντάται και ένα άλλο σημαντικό είδος ορνιθοπανίδας που φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5-4 Άλλα είδη σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας που απαντούν στη ΖΕΠ GR1130011

Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Κατηγορία C/R/V/P	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Αιτιολόγηση Άλλες κατηγορίες				
					A. 2009	A. 2024	B	C	D
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	(Κοινή) Φάσσα	p	IIA	NE			V	X
Υπόμνημα: Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-2									

5.2.3 4^η ομάδα

5.2.3.1 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 Λίμνη Αγυιάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα εναέρια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Χανιά Ι - Κάντανος», με κωδικό GR4340006 και ονομασία «Λίμνη Αγυιάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα», έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης – Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΕΖΔ – ΤΚΣ).

Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων της Περιφέρειας Κρήτης. Η ΕΖΔ – ΤΚΣ είναι εξ' ολοκλήρου χερσαία και η έκτασή της ανέρχεται σε 1.269,71ha. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔΠΠ η ΜΔ Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΖΕΠ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 23,905594
- Γεωγραφικό Πλάτος= 35,420573

Η ΠΜ βρίσκεται δυτικά της πόλης των Χανίων και περιλαμβάνει την αμμώδη παραλία του Πλατανιά, την τεχνητή λίμνη Αγυιάς, το ρέμα και τις εκβολές του Κερίτη και στο νότιο τμήμα της, την κουλάδα Φάσα. Η λίμνη φιλοξενεί πλήθος υγροτοπικών φυτοκοινωνιών. Στην περιφερειακή ζώνη της λίμνης κυριαρχούν οι καλαμιώνες (*Phragmites australis*), ενώ υπάρχουν και δυο μεγάλες συστάδες με *Eucalyptus tostrata* και με *Pinus brutia* (τραχεία πεύκη). Στις εκβολές του Κερίτη απαντώνται καλαμιώνες, ενώ υπάρχουν και αμμοθίνες με *Ammophila arenaria*. Η κουλάδα Φάσα είναι πιθανότατα η πιο υγρή στην Κρήτη και χαρακτηρίζεται από καλά αναπτυγμένες υγροτοπικές κοινότητες.

Η λίμνη της Αγυιάς σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία, στο παρελθόν υπήρξε ένα μικρό τέλμα προτού η ΔΕΗ τη μετατρέψει σε τεχνητή λίμνη για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας. Πλέον, το εργοστάσιο της ΔΕΗ δεν λειτουργεί, ενώ στη δυτική της πλευρά η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Χανίων (ΔΕΥΑΧ) έχει κτιριακές και τεχνολογικές υποδομές.

Οι εκβολές του Κερίτη είναι δομημένες κυρίως από *Phragmites australis*, ενώ στην παραλία υπάρχουν αμμόλοφοι όπου κυριαρχεί η *Ammophila arenaria*. Είδη όπως τα *Potamogeton luceus*, *Potamogeton trichoides*, και *Callitriche cophocarpa* είναι σημαντικά για την οικολογική ισορροπία και τη δομή των αμμοθινών.

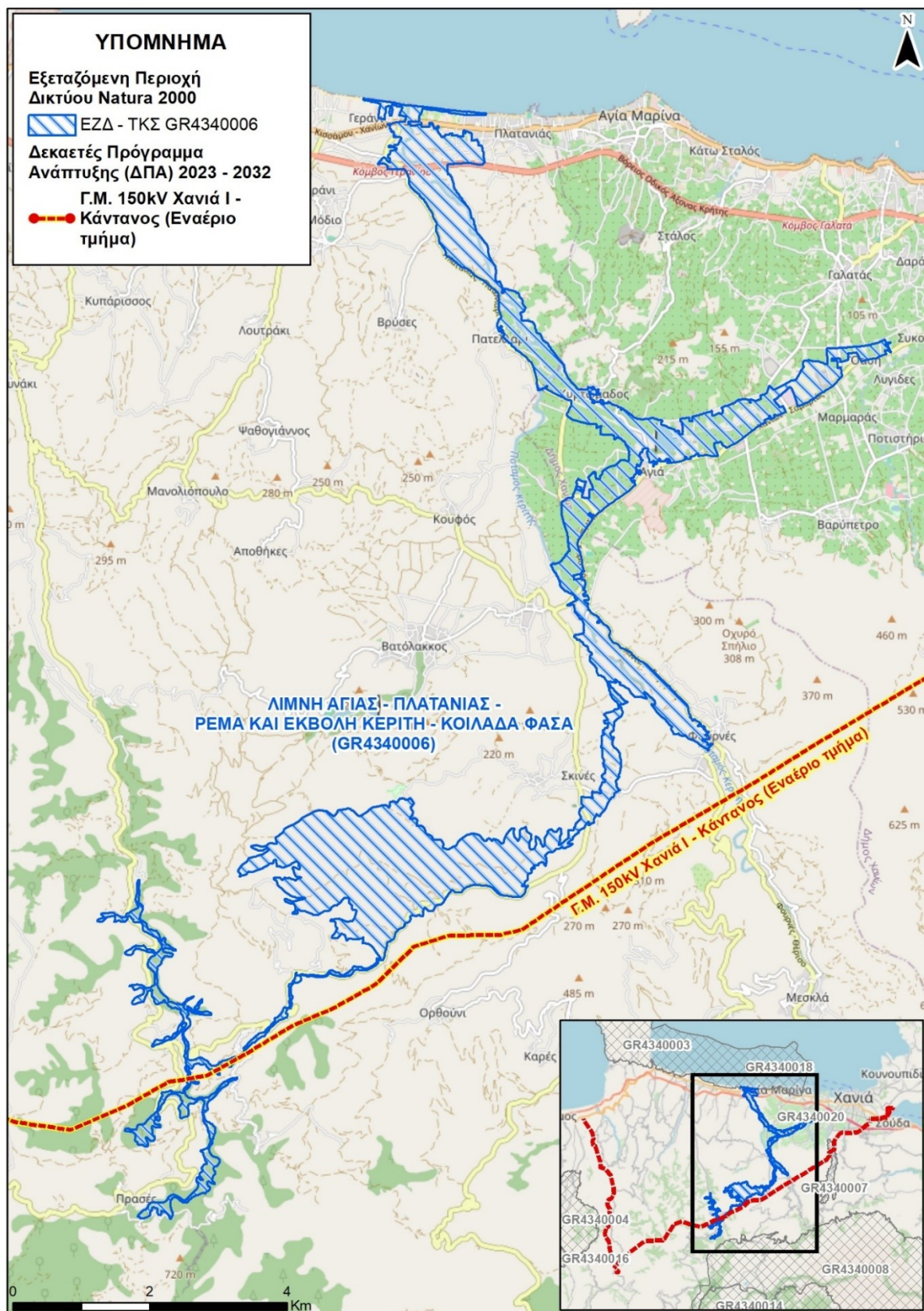
Το νότιο τμήμα της περιοχής, η κουλάδα Φάσα, είναι ίσως η πιο υγρή κουλάδα της Κρήτης και χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα καλά ανεπτυγμένα υγροτοπικά συστήματα. Στο ανάντη τμήμα της κουλάδας κατά μήκος του ποταμού υπάρχουν τρεις τύποι βλάστησης Brachyrodio-Holoschoenion. Οι απότομοι υγροί σχιστολιθικοί βράχοι φιλοξενούν βλάστηση Acrocladio-Adiantetum και ιδιαίτερα την πλούσια σε είδη παραλλαγή *Scirpus cernuus* με πολλά σπάνια βρυόφυτα. Οι φτέρες καλύπτουν ένα μικρό μέρος της περιοχής με εξαιρετική ανυπηρετικότητα και καλή κατάσταση διατήρησης. Η περιοχή περιλαμβάνει επίσης και τον μοναδικό πληθυσμό του *Clinopodium tavaeteum*.

Επιπλέον, η κουλάδα Φάσα, εκτός από τη σημασία των υγροτοπικών κοινοτήτων της, θεωρείται ότι έχει εξαιρετική οικολογική παγκόσμια αξία και επειδή αποτελεί το μοναδικό ενδιαίτημα του είδους φτέρης

Woodwardia radicans (περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) στην Ελλάδα και ένα από τα πολύ λίγα στην Ευρώπη. Το είδος εντοπίζεται σε διάφορες θέσεις στην ευρύτερη περιοχή της κοιλάδας Φάσα (από το Λαγγό μέχρι τον Πρασέ). Απαντά κυρίως σε υγρά, ανοικτά δάση φυλλοβόλων, κοιλάδες, υγρές όχθες, κοντά σε καταρράκτες και σε μη ασβεστολιθικό υπόστρωμα, σε υψόμετρο από 200 έως 500m (Παππάς και συν., 2023). Ένα ακόμα είδος με ιδιαίτερη αξία για την περιοχή μελέτης είναι η ορχιδέα *Anacamptis (Orchis) laxiflora*.

Πέραν των προαναφερθέντων, η οικολογική αξία της εν λόγω ΕΖΔ – ΤΚΣ οφείλεται και στα κάτωθι:

- Στον περιορισμένο αριθμό υγροτοπικών οικοσυστημάτων στην Κρήτη, αν ληφθεί υπόψη η υψηλή τους οικολογική αξία, μια από τις οποίες είναι πως λειτουργούν ως καταφύγια για πολλά είδη ορνιθοπανίδας.
- Στη σημασία των οικοσυστημάτων των επιφανειακών υδάτων για το υδατικό ισοζύγιο και τη βιοποικιλότητα της Κρήτης.
- Στη μεγάλη ποικιλία φυσικών ΤΟ και τη σημαντική βιοποικιλότητα της ΠΜ τόσο σε φυτικό όσο και ζωικό επίπεδο.
- Στην παρουσία του ενδημικού υποείδους *Podarcis cretensis* είναι σημαντική, καθώς η Κρήτη είναι το νοτιότερο όριο εξάπλωσης για τον περιορισμένο πληθυσμό του είδους.

Χάρτης 5-3

ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.3.1.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA 2000, στην ΠΜ εντοπίζονται δέκα (10) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-5 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής			
					A/B/C/D	A/B/C	A/B/C	A/B/C
					Αντιπροσωπευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
Παράκτιοι και αλοφυτικοί οικοτόποι	1130	Ποταμόκολλοι (εκβολές ποταμών)	0,02	P	C	C	B	B
Παράκτιες και ενδοχωρικές θίνες	2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	5,83	G	C	C	C	C
Οικότοποι γλυκών υδάτων	3250	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με <i>Glaucium flavum</i>	1,65	G	B	A	B	B
	3280	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους	6,15	G	C	C	C	C
	3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion	0,55	G	C	C	C	C
Λόχμες με σκληρόφυλλη βλάστηση (Matorrals)	5310	Συστάδες από <i>Laurus nobilis</i>	0,60	G	A	B	A	B
	5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>	0,16	G	C	C	C	C
Φυσικές και ημιφυσικές χλωώδεις διαπλάσεις	6420	Υγρά μεσογειακά λιβάδια με υψηλές πόες της Molinio-Holoschoenion	0,76	G	C	C	C	C
Δάση	92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)	36,97	G	B	C	B	B
	9340	Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i>	316,89	G	B	C	B	B

Υπόμνημα:

Η κατηγορία, περιγραφή και οι κωδικοί των οικοτόπων παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

Παράρτημα Ι: Τύποι φυσικών οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση απαιτεί το χαρακτηρισμό περιοχών ως Ειδικών Ζωνών Διατήρησης.

Η κάλυψη υπολογίζεται σε εκτάρια (ha).

Ποιότητα δεδομένων: G: Καλή, M: Μέτρια, P: Ανεπαρκής.

Αντιπροσωπευτικότητα: Ορίζεται ο βαθμός αντιπροσωπευτικότητας του φυσικού ΤΟ που υπάρχει στην ΕΖΔ. Ο βαθμός αντιπροσωπευτικότητας αποτελεί ένδειξη για το «πόσο τυπικός» είναι ένας ΤΟ και γι' αυτό το σκοπό χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης, όπου: A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Επαρκής, D: Μη σημαντική αντιπροσωπευτικότητα.

Σχετική επιφάνεια: Ορίζεται η επιφάνεια της περιοχής NATURA 2000-που καλύπτεται από το φυσικό ΤΟ, σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από τον εν λόγω ΤΟ στην εθνική επικράτεια. Για την εκτίμηση της σχετικής επιφάνειας χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης όπου: A: 100 ≥ p > 15%, B: 15 ≥ p > 2%, C: 2 ≥ p > 0%.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Τύποι οικοτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα I Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής			
					A/B/C/D	A/B/C		
					Ανυποσωρευτι κότητα	Σχετική Επιφάνεια	Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
<u>Βαθμός Διατήρησης:</u> Ορίζεται ο βαθμός διατήρησης της δομής και των λειτουργιών του τύπου φυσικού οικοτόπου και οι δυνατότητες αποκατάστασης. Το κριτήριο αυτό περιλαμβάνει τρία υπο-κριτήρια: i) βαθμό διατήρησης της δομής, ii) βαθμό διατήρησης των λειτουργιών και iii) δυνατότητες αποκατάστασης. Για την εκτίμηση του καθεστώτος διατήρησης χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης όπου: A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση. <u>Συνολική Αξιολόγηση:</u> Ολική αξιολόγηση του τόπου για τη διατήρηση του φυσικού ΤΟ. Το κριτήριο αυτό χρησιμοποιείται για μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση της περιοχής NATURA 2000-για τον κάθε ΤΟ και χρησιμοποιείται συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης, όπου: A: Εξαιρετική, B: Καλή, C: Επαρκής αξία.								

Αξίζει να σημειωθεί πως ο ΤΟ 72Α0 εντοπίζεται στην ΠΜ με βάση την ΕΠΜ της 2ης ομάδας περιοχών.

5.2.3.1.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR4340006 εντοπίζονται συνολικά επτά (7) σημαντικά είδη πανίδας (πλην Ορνιθοπανίδας), το σύνολο των οποίων απαντώνται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Συνολικά, στην ΕΖΔ-ΤΚΣ αναφέρεται η παρουσία χλωρίδας, ερπετοπανίδας και θηλαστικών. Από αυτά, δύο είναι είδη προτεραιότητας ήτοι η καρέτα (*Caretta caretta*) και η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) ενώ δύο είδη είναι σπάνια τα οποία είναι η φτέρη *Woodwardia radicans* και το σπιτόφιδο *Zamenis situla*.

Από το σύνολο των ειδών, σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), 1 είδος έχει χαρακτηριστεί ως απειλούμενο σε εθνικό επίπεδο. Πρόκειται για το *Woodwardia radicans* το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως κρισίμως κινδυνεύον (CR).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-6 Σημαντικά είδη πανίδας της GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Είδος			Πληθυσμός περιοχής						Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D	Α/В/С			Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	KB, 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
					Ελ.	Μεγ	Μονάδα				Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση					
Φ	1426	<i>Woodwardia radicans</i>		p	59	59	i	R	G	A	C	B	A	II, IV		CR	VU	V
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i> *	Καρέτα	p	3	3	subadults	P	DD					II*, IV	EN			B, V, C
ΘΕ	1224	<i>Caretta caretta</i> *	Καρέτα	r	2	8	bfemales	C	G	C	C	B	B	II*, IV	EN			B, V, C
ΧΕ	2373	<i>Mauremys rivulata</i>	Ποταμοχελών α	p				C	DD	C	B	B	B	II, IV	LC			V
ΧΕ	6095	<i>Zamenis situla</i>	Σπιτόφιδο	p				R	DD	C	B	B	B	II, IV	LC		LC	
ΘΘ	1366	<i>Monachus monachus</i> *	Μεσογειακή φώκια	p			i	P	M	D	C	C	C	II*, IV	CR			B, V, C
ΧΘ	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Τρανορινόλοφος	p				P	P			C		II, IV	LC	LC		B, V, E
ΧΘ	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Μικρορινόλοφος	p				P	P			C		II, IV	LC	LC		B, V, E

Ομάδα: Φ: Φυτά, ΑΣ: Ασπόνδυλα, ΑΜ: Αμφίβια, ΧΕ: χερσαία ερπετά, ΘΕ: θαλάσσια ερπετά, ΘΘ: θαλάσσια θηλαστικά, ΧΘ: χερσαία θηλαστικά.

Οι επιστημονικές ονομασίες των ειδών παρουσιάζονται με βάση την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, ενώ οι περισσότερες από τις κοινές ονομασίες με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009) με αστερίσκο *: Είδη προτεραιότητας

Τύπος (πληθυσμού): p= απαντάται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην περιοχή (μη μεταναστευτικό είδος ή μόνιμος πληθυσμός μεταναστευτικού είδους), r: αναπαραγόμενος.

Μονάδα: αναφέρεται στη μονάδα της τιμής του πληθυσμού στην αντίστοιχη έκταση, όπου bfemales: θηλυκά αναπαραγώμενα άτομα, i: άτομα, adults: ενήλικα (αναπαραγωγικά ώριμα) άτομα, subadults: νεαρά ενήλικα άτομα (δεν έχουν ωριμάσει αναπαραγωγικά), σύμφωνα με τον τυποποιημένο κατάλογο των μονάδων και κωδικών πληθυσμού, σε σχέση με τις αναφορές των άρθρων 12 και 17.

Κατηγορία πληθυσμιακών επιπέδων: P = παρόν, V: πολύ σπάνιο. R: Σπάνιο.

Ποιότητα δεδομένων: G: Καλή, M: Μέτρια, P: Ανεπαρκής.DD: «ελλιπή δεδομένα».

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πληθυσμός: Μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού του είδους που είναι παρόν στην περιοχή σε σχέση με τους πληθυσμούς που είναι παρόντες στο εθνικό έδαφος. Γίνεται εκτίμηση του ποσοστού επί τοις εκατό σε διαστήματα τάξεων με βάση συγκεκριμένο κλιμακωτό μοντέλο, όπου: A: $100\% \geq p > 15\%$, B: $15\% \geq p > 2\%$, C: $2\% \geq p > 0\%$, D: μη σημαντικός πληθυσμός.

Βαθμός Διατήρησης: Συνδυαστική ταξινόμηση του βαθμού διατήρησης των χαρακτηριστικών του οικοτόπου που είναι σημαντικά για το συγκεκριμένο είδος, και δυνατότητες αποκατάστασης:

A: εξαιρετική διατήρηση, B: καλή διατήρηση, C: μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση.

Απομόνωση: Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που απαντά στον τόπο, σε σχέση με τη φυσική περιοχή εξάπλωσης του είδους, με βάση συγκεκριμένη κατάταξη, όπου:

A: πληθυσμός (σχεδόν) απομονωμένος, B: πληθυσμός μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης, C: πληθυσμός μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης.

Συνολική αξιολόγηση: Συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση των σημαντικών ειδών πανίδας.

A: εξαιρετική, B: καλή, C: σημαντική.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ: Είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».

Παράρτημα II: Είδη του παραρτήματος II (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) – Ζωικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση επιβάλλει τον καθορισμό ειδικών ζωνών διατήρησης.

Παράρτημα IV: Είδη του παραρτήματος IV (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) – Ζωικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος τα οποία απαιτούν αυστηρή προστασία.

με αστερίσκο *: Είδη προτεραιότητας

Κόκκινο Βιβλίο: σημειώνεται η Κατάσταση Κινδύνου με βάση το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009) και του Ελληνικού Κόκκινου Καταλόγου (NECCA, 2024), όπου:

CR: Κρισίμως Κινδυνεύοντα, DD: Ανεπαρκώς γνωστά, EN: Κινδυνεύοντα, LC: Μειωμένου ενδιαφέροντος, NE: Μη αξιολογηθέντα, NT: Σχεδόν απειλούμενα, VU: Τρωτά.

IUCN: Κατάσταση διατήρησης σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (International Union for Conservation of Nature).

Διεθνείς Συμβάσεις:

BERN (V): Σύμβαση της Βέρνης-Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BERN «για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης».

BONN (B): Σύμβαση της Βόννης-Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση της BONN για την προστασία των μεταναστευτικών ειδών άγριας πανίδας.

CITES (C): Σύμβαση CITES- Είδη πανίδας που καλύπτονται από τη Διεθνή Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο των Απειλούμενων με Εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Με βάση την ΕΠΜ της 2^{ης} ομάδας περιοχών, τα πολύ σημαντικά είδη πανίδας της ΠΜ περιλαμβάνουν επιπλέον:

- τα στενοενδημικά σκαθάρια της Δυτικής Κρήτης *Allotryphlus foedatus* και *Bryaxis meyerbohmianus* καθώς και την ενδημική λιβελλούλα της Κρήτης *Boyeria cretensis* και το είδος ασπόνδυλου *Tinodes aligi* που έχουν εντοπιστεί σε ρυάκια της Δυτικής Κρήτης,

ενώ τα κάτωθι είδη συνιστούν πολύ σημαντικά είδη και όχι άλλα σημαντικά:

- η αγριόγατα (*Felis silvestris*) ως ενδημικό θηλαστικό υποείδος της Κρήτης (*Felis silvestris cretensis*), η Νανονυχτερίδα του Hanak (*Pipistrellus hanaki*) ως ενδημικό χειρόπτερο της Κρήτης και της Λιβύης που εμφανίζεται στην προστατευόμενη περιοχή με το ενδημικό υποείδος του *Pipistrellus hanaki creticus*
- το κλωσιδάκι (*Podarcis cretensis*) ενδημικό ερπετό για την Κρήτη και τις γύρω νησίδες και ο κρητικός βάτραχος (*Pelophylax cretensis*), ενδημικό αμφίβιο της Κρήτης.

5.2.3.1.3 Άλλα σημαντικά είδη

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της GR4340006 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά taxa χλωρίδας και πανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-7 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της GR4340006 (ΤΕΔ & επεξεργασία παρούσας μελέτης)

Ομάδα	Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής		Αιτιολόγηση				
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Κατηγορία C/R/V/P	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	A. 2009	A. 2024	B	C	D
Φ		<i>Christella dentata</i>		P						X
Φ		<i>Listera ovata</i>		P					C	X
Φ		<i>Orchis laxiflora ssp. palustris</i>		P					C	X
Φ		<i>Serapias lingua</i>		P					C	X
AM	6997	<i>Bufo viridis</i>	Πρασινόφρυκος	C	IV	LC	LC		V	
AM	1203	<i>Hyla arborea</i>	Δενδροβάτραχος	C	IV	LC	LC		V	
AM	6991	<i>Pelophylax cretensis</i> ¹⁶	Κρητικός βάτραχος	R	V	EN	EN	X	V	
XE	1274	<i>Chalcides ocellatus</i>	Λιακόνι	C	IV	LC	LC		V	
XE		<i>Hemidactylus turcicus</i>	Μολυντήρι	P		LC	LC		V	
XE	5669	<i>Hierophis gemonensis</i>	Δενδρογαλιά	R	IV	LC	LC		V	
XE	1251	<i>Lacerta trilineata</i>	Τρανόσαυρα, Τρανογουστέρα	C	IV	LC			V	
XE	1292	<i>Natrix tessellata</i>	Λιμνόφιδο	P	IV	LC	LC		V	
XE	5375	<i>Podarcis cretensis</i> ¹⁷	Κλωστιδάκι	C	IV	VU		X	V	
XE	1289	<i>Telescopus fallax</i>	Αγίοφιδο	P	IV	LC			V	
XΘ	1327	<i>Eptesicus serotinus</i>	Τρανονυχτερίδα	P	IV	LC	LC		B, V, E	
XΘ	1363	<i>Felis silvestris</i> ¹⁸	Αγριόγατα	R	IV	NE			V, C	
XΘ	5253	<i>Pipistrellus hanaki</i> ¹⁹	Νανονυχτερίδα του Hanak	P	IV	VU	VU		V, E	
XΘ	2016	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Λευκονυχτερίδα	P	IV	LC	LC		B, V, E	
XΘ	1333	<i>Tadarida teniotis</i>	Νυχτονόμος	P	IV	LC	LC		B, V, E	

Υπόμνημα:

A: Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο, B: Ενδημισμός, C: διεθνείς συμβάσεις, D: άλλοι λόγοι.

Οι υπόλοιπες επεξηγήσεις έχουν δοθεί στο υπόμνημα του Πίνακα 5-6

¹⁶ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη της ΕΖΔ (ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών)

¹⁷ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη της ΕΖΔ (ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών)

¹⁸ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη της ΕΖΔ (ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών)

¹⁹ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη της ΕΖΔ (ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών)

Με βάση την ΕΠΜ της 2ης ομάδας περιοχών, η ΠΜ φιλοξενεί 3 άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας τα οποία είναι το τροπικό περιδόφυτο *Cyclosorus dentatus*, το οποίο στη χώρα μας είναι γνωστό μόνο από μερικές περιοχές της Δυτικής Κρήτης και απαντά σε βάλτους, ρυάκια και κανάλια καθώς και τα είδη *Anacamptis palustris*, *Serapias lingua* και *Neottia ovata*.

5.2.3.2 ΕΖΔ GR4340007 Φαράγγι Θέρισου

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα διέλθει η νέα εναέρια Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Χανιά Ι - Κάντανος», με κωδικό GR4340007 και ονομασία «Φαράγγι Θέρισου», έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ).

Η ΠΜ υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων της Περιφέρειας Κρήτης. Η ΕΖΔ είναι εξ' ολοκλήρου χερσαία και η έκτασή της ανέρχεται σε 491,81 ha. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ ΥΠΕΝ/Δ ΝΕΠ/30858/1148, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔΠΠ η ΜΔ Εθνικού Πάρκου Σαμαριάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Κρήτης.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΕΖΔ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

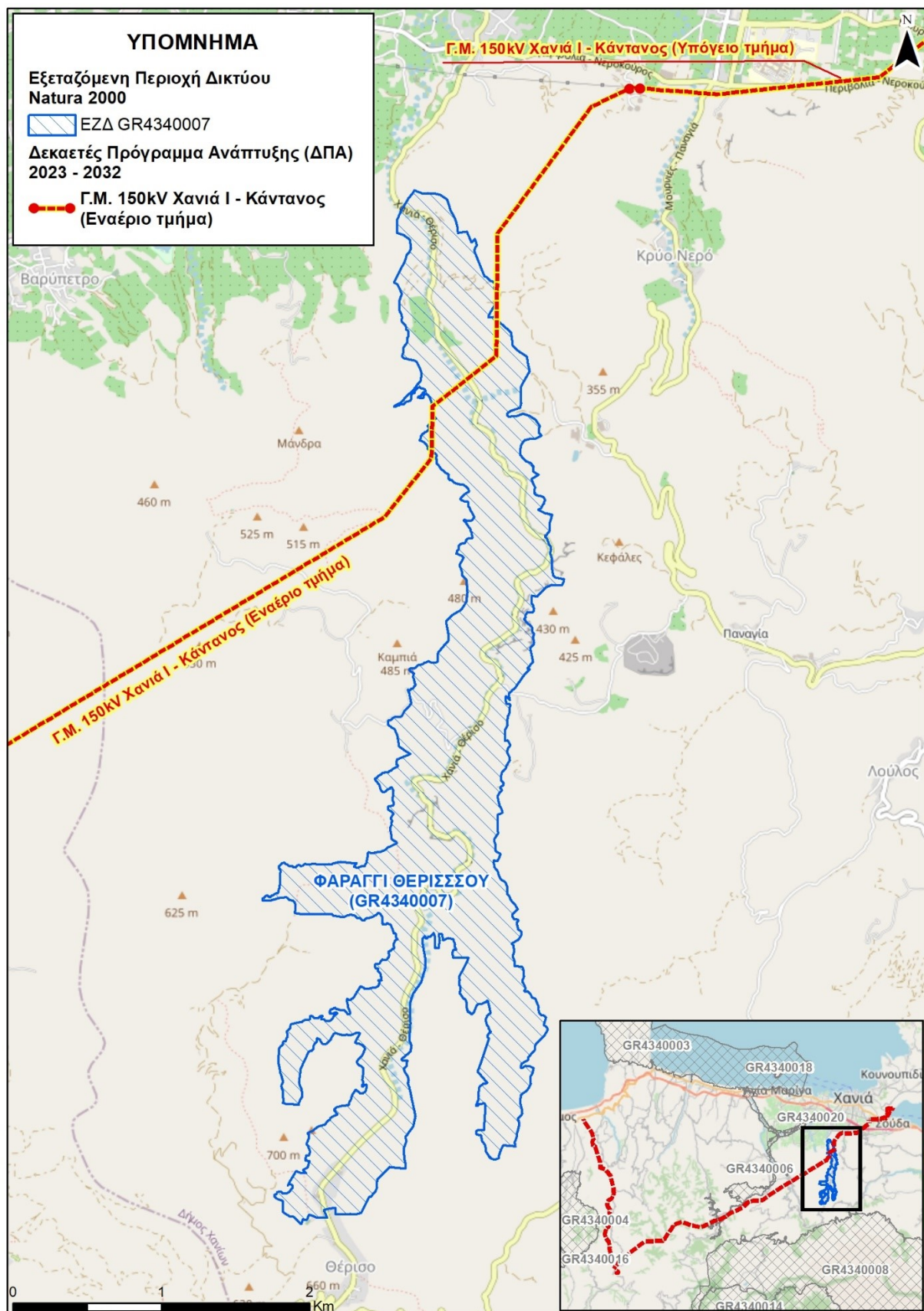
- Γεωγραφικό Μήκος= 23,990873
- Γεωγραφικό Πλάτος= 35,436853

Το φαράγγι Θέρισου βρίσκεται περίπου 6 χλμ. νότια της πόλης των Χανίων, ανάμεσα στα χωριά Περιβόλια και Θέρισος. Κατά μήκος του φαραγγιού υπάρχει δρόμος που ενώνει τα Χανιά με τα Λευκά Όρη. Το πλάτος του κυμαίνεται από 15 έως 250 μ., ενώ το μήκος του είναι περίπου 9 χλμ. Στο πλατύτερο σημείο, στην είσοδο του φαραγγιού, σχηματίζεται μια μικρή κοιλάδα η οποία καλλιεργείται με οπωροφόρα δέντρα και αμπελώνες. Το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής χαρακτηρίζεται από μια ποικιλία βιοτόπων και συγκεκριμένα βράχια, καταβόθρες και κορήματα στα οποία απαντάται πλούσια ενδημική και μη βλάστηση. Κατά μήκος του ρέματος υπάρχουν συστάδες από πλατάνια (*Platanus orientalis*) και πικροδάφνες (*Nerium oleander*) ενώ στα βράχια εμφανίζονται χασμοφυτικές φυτοκοινωνίες. Γύρω από το φαράγγι υπάρχουν φρύγανα σε καλή κατάσταση και μη επισκέψιμα σπήλαια. Υπάρχει επίσης ένα μικρό δάσος από κυπαρίσσια κοντά στο χωριό Θέρισος.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να δοθεί στο Σπήλαιο Μαμελούκου Τρύπα το οποίο βρίσκεται ΒΑ της ΕΖΔ. Με βάση το Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας τα είδη χειροπτέρων που απαντώνται στο εν λόγω σπήλαιο είναι τα *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros* τα οποία αποτελούν και σημαντικά είδη της ΕΖΔ με βάση το ΤΕΔ (2020) καθώς και τα *Myotis emarginatus* και *Rhinolophus blasii*.

Το φαράγγι Θέρισου είναι εύκολα προσβάσιμο, λόγω της θέσης του κοντά στην πόλη των Χανίων και της ύπαρξης του δρόμου που το διατρέχει. Τα φυτικά είδη της ΕΖΔ παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και τα περισσότερα είναι σπάνια ή απειλούμενα. Τα είδη *Ranunculus creticus*, *Allium dilatatum* και *Centaurea argentea* προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81).

Όσον αφορά στην πανίδα της ΠΜ, η ερπετοπανίδα είναι ιδιαίτερα πλούσια με χαρακτηριστικά είδη το κλωσιδάκι (*Podarcis cretensis*) το οποίο είναι ενδημικό για την Κρήτη και τις γύρω νησίδες και το σπιτόφιδο (*Zamenis situla*) το οποίο ζει στην περιοχή και για το οποίο η Κρήτη αποτελεί το νοτιότερο όριο εξάπλωσής του. Αναφορικά με τα θηλαστικά εντοπίζεται ποικιλία ειδών όπως χειρότερα και η αγριόγατα.

Χάρτης 5-4

ΕΖΔ GR4340007 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.3.2.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA (2020), στην ΠΜ εντοπίζονται εννιά (9) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, από τους οποίους ο 6220* «Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea», συνιστά οικότοπο προτεραιότητας. Με βάση την ίδια πηγή ο ΤΟ 3290 «Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion» δεν απαντάται πλέον στην ΕΖΔ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-8 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός ΕΖΔ GR4340007

Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Αξιολόγηση περιοχής			
					A/B/C/D	A/B/C		
					Αντιπροσωπ ευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
Οικότοποι Γλυκών Υδάτων	3290 ²⁰	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion		G				
Λόχμες με Σκληρόφυλλη Βλάστηση (Matorrals)	5330	Θερμομεσογειακές και προεξημικές λόχμες	9,14	G	A	C	A	B
	5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>	285,48	G	C	C	C	C
Φυσικές και Ημιφυσικές Χλωώδεις Διαπλάσεις (Λειμώνες)	6220*	Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea	0,49	G	A	C	A	B
Οικότοποι Βράχων και Σπηλαίων	8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	29,98	G	A	C	A	B
Δάση	92C0	Δάση Platanus orientalis και Liquidambar orientalis (Platanion orientalis)	19,53	G	B	C	B	B
	92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)	7,58	G	B	C	B	B
	9320	Δάση με Olea και Ceratonia	48,07	G	B	C	B	B
	9340	Δάση με Quercus ilex και Quercus rotundifolia	39,60	G	B	C	B	B
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-5.								

²⁰ Δεν απαντάται πλέον στην ΕΖΔ με βάση το ΤΕΔ (2020)

Σύμφωνα με την ΕΠΜ της 2^{ης} ομάδας περιοχών (Παππάς και συν, 2025), στην ΕΖΔ εντοπίζεται ο άλλος σημαντικός (Ελληνικός) χερσαίος τύπος οικοτόπου 934A «Ελληνικά δάση πρίνου».

5.2.3.2.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στη GR4340007 εντοπίζονται συνολικά πέντε (5) σημαντικά είδη από τα οποία το ένα είναι χλωρίδας και τα τέσσερα πανίδας. Το σύνολο των ειδών περιλαμβάνονται σε παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Από τα ανωτέρω ένα είναι σπάνιο και το οποίο είναι το σπιτόφιδο (*Zamenis situla*).

Από το σύνολο των ειδών, σύμφωνα με τον Ελληνικό Κόκκινο Κατάλογο (NECCA, 2024), 1 είδος έχει χαρακτηριστεί ως σχεδόν απειλούμενο (NT) σε εθνικό επίπεδο. Πρόκειται για το *Rhinolophus blasii*.

Τα σημαντικά είδη πανίδας του Παραρτήματος II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντούν στην ΕΖΔ φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-9 Σημαντικά είδη πανίδας της ΕΖΔ GR4340007

Είδος					Πληθυσμός περιοχής					Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας				
Ομάδα	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/Σ/Δ		Α/Β/Σ	Συνολική αξιολόγηση	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Κόκκινο Βιβλίο 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
					Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση							
Φ	1685	<i>Origanum dictamnus</i>		ρ	47500	95000	i	C	G	A	A	C	A	II, IV			NT	V
Θ	1306	<i>Rhinolophus blasii</i>	Ρινόλοφος του Blasius	ρ				P	P			C		II	NT	NT		B, V, E
Θ	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Τρανορινόλοφος	ρ				P	P			C		II	LC	LC		B, V, E
Θ	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Μικρορινόλοφος	ρ				P	P			C		II, IV	LC	LC		B, V, E
Ε	6095	<i>Zamenis situla</i>	Σπιτόφιδο	ρ				R	DD	C	B	B	B	II, IV	LC		LC	-
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-6.																		

Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-6.

Με βάση την ΕΠΜ της 2^{ης} ομάδας περιοχών, προτείνονται τα ακόλουθα:

- η προσθήκη του φυτικού είδους *Ruscus aculeatus*, Μεσογειακό-Ευρωπαϊκό είδος, το οποίο ανήκει στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στα πολύ σημαντικά είδη χλωρίδας της ΠΜ.
- η προσθήκη της πυρομυωτίδας (*Myotis emarginatus*) και του στενοενδημικού σκαθαριού της Δυτικής Κρήτης *Allotryphlus foedatus* στα πολύ σημαντικά είδη πανίδας της ΠΜ.
- η μεταφορά των εξής άλλων σημαντικών taxa πανίδας τα οποία είναι ενδημικά της Κρήτης στα πολύ σημαντικά: *Podarcis cretensis*, *Crocidura zimmermanni* και *Felis silvestris cretensis*.

5.2.3.2.3 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της ΕΖΔ GR4340007 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-10 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της ΕΖΔ GR4340007

Ομάδα	Κωδικός	Είδος		Πληθυσμός περιοχής Μονάδα	Κατηγορία C/R/V/P	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Α. 2009	Α. 2024	Αιτιολόγηση		
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία						B	C	D
Φ		<i>Allium dilatatum</i>			P				X		
Φ		<i>Centaurea argentea</i>			P				X		
Φ		<i>Cyclamen creticum</i>			P				X	C	
Φ		<i>Ebenus cretica</i>			P				X		
Φ		<i>Erysimum raulinii</i>			P				X		
Φ		<i>Inula candida</i> ssp. <i>candida</i>			P				X		
Φ		<i>Lactuca acanthifolia</i>			P						X
Φ		<i>Onosma graeca</i>			R						X
Φ		<i>Petromarula pinnata</i>			P				X		
Φ		<i>Ranunculus creticus</i>			P						X
Φ		<i>Scutellaria sieberi</i>			P				X		
Φ		<i>Verbascum arcturus</i>			P				X		
E	1289	<i>Telescopus fallax</i>	Αγιόφιδο		P	IV	LC			V	
E	1274	<i>Chalcides ocellatus</i>	Λιακόφι		P	IV	LC	LC		V	
E		<i>Hemidactylus turcicus</i>			P					V	
E	5669	<i>Hierophis gemonensis</i>	Δενδρογαλιά		C		LC	LC		V	
E	1251	<i>Lacerta trilineata</i>	Τρανόσαυρα, Τρανογουστέρα		C	IV	LC			V	
E	5375	<i>Podarcis cretensis</i> ²¹	Κλωσιδάκι		C	IV	VU		X	V	
AM	1203	<i>Hyla arborea</i>	Δενδροβάτραχος		P	IV	LC	LC		V	
AM	6997	<i>Bufo viridis</i>	Πρασινόφρυνος		P	IV	LC	LC		V	
XΘ		<i>Crocidura zimmermanni</i> ²²			P				X	V	

²¹ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη πανίδας με βάση την ΕΠΜ (Παππάς και συν, 2025)

²² Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη πανίδας με βάση την ΕΠΜ (Παππάς και συν, 2025)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

ΧΘ	1363	<i>Felis silvestris</i> ²³	Αγριόγατα		R	IV	NE			V, C	
Θ	5365	<i>Hypsugo savii</i>	Βουνονυχτερίδα		P	IV	LC	LC		B, V, E	
Θ	1333	<i>Tadarida teniotis</i>	Νυχτονόμος		P	IV	LC	LC		B, V, E	

Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-7.

²³ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη πανίδας με βάση την ΕΠΜ (Παπλής και συν, 2025)

5.2.4 5η ομάδα

5.2.4.1 ΕΖΔ GR4310006 Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, εντός της οποίας θα λάβει χώρα η αναβάθμιση Γ.Μ. 150 kV με την ονομασία «Μοίρες-Ιεράπετρα», με κωδικό GR4310006 και ονομασία «Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)», έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ).

Η περιοχή συνιστά τμήμα της ΣΠΠΕ GR190 με ονομασία «Όρος Δίκτη», έκτασης 56.828,08 ha. Η έκταση της ΕΖΔ είναι 3.912,06 ha και καταλαμβάνει αποκλειστικά χερσαίο τμήμα.

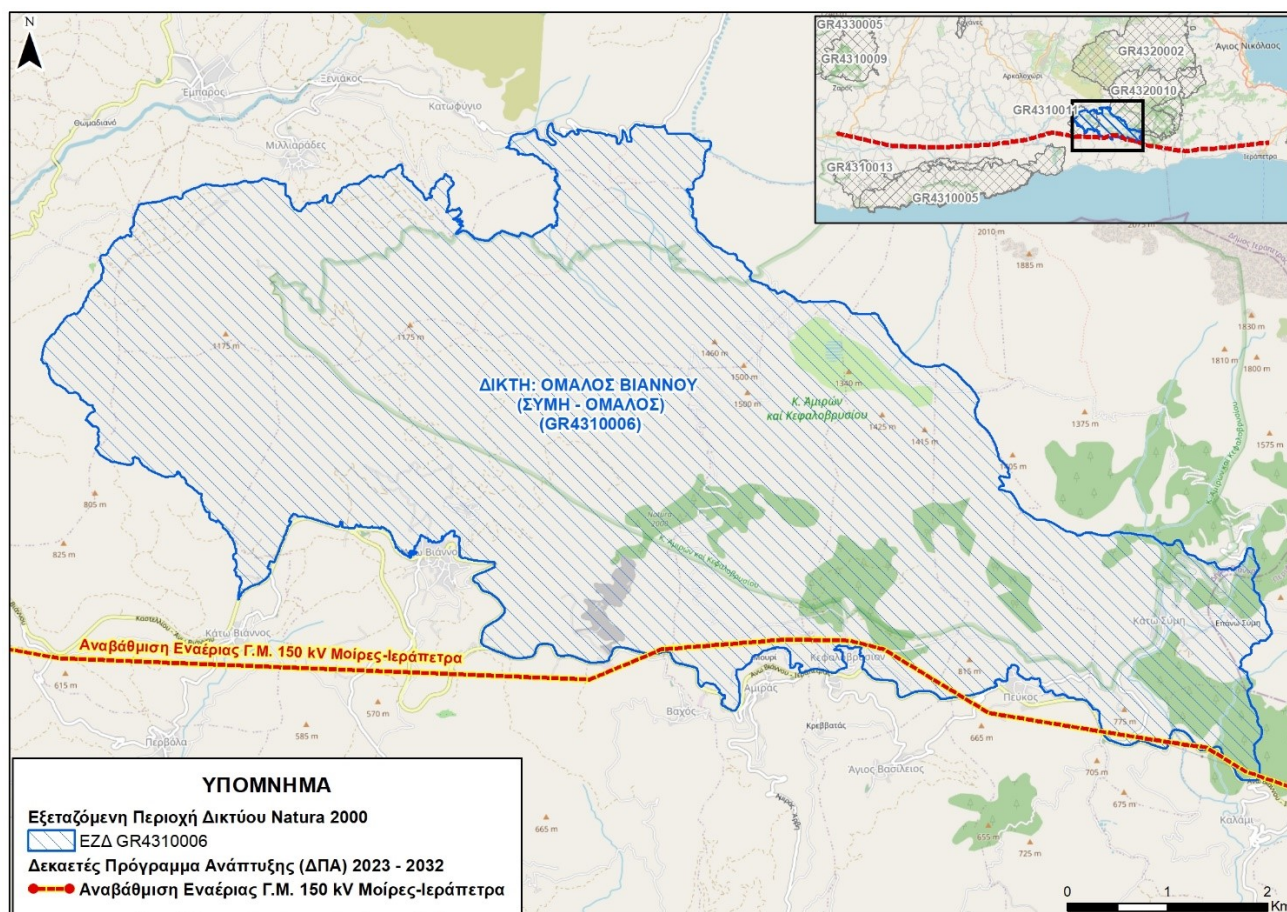
Η ΠΜ υπάγεται κατά το μεγαλύτερο τμήμα της στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου ενώ κατά ένα πολύ μικρό τμήμα στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4685/2020, η αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) για την εν λόγω περιοχή Natura 2000 είναι η ΜΔΠΠ Ανατολικής Κρήτης.

Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες της ΕΖΔ στο παγκόσμιο σύστημα WGS84 έχουν ως κάτωθι:

- Γεωγραφικό Μήκος= 25,4314350
- Γεωγραφικό Πλάτος= 35,063590

Η GR4310006 περιλαμβάνει το νότιο-νοτιοδυτικό τμήμα της Δίκτης στο νομό Ηρακλείου. Η ΕΖΔ οριοθετείται από το οροπέδιο του Ομαλού και τον χείμαρρο της Εργάνου στα βόρεια, από τις κορυφές και πλαγιές Τουρλού, Κυνηγού, κ.ά. στα νότια, καθώς και την περιοχή της Άνω Βιάννου και της Σύμης στα νοτιοανατολικά. Οροπέδια, απότομες κορυφές, φαράγγια, σπήλαια, πηγές νερού, χείμαρροι και ρέματα εντοπίζονται στο έντονα καρστικοποιημένο ασβεστολιθικό υπόβαθρο της οροσειράς. Στον Ομαλό του Βιάννου υπάρχει και εποχιακό τέλμα, ενώ κυριαρχούν φρύγανα και μακκί (με *Quercus coccifera*), δάση τραχείας πεύκης στις νότιες πλαγιές και κυπαρισσοδάση (*Acero-Cupression*) πάνω από τα 800 μ.. Στα ρέματα αναπτύσσονται παρόχθιες διαπλάσεις από *Platanus orientalis* και *Nerium oleander*.

Ο υγρότοπος στον Ομαλό της Βιάννου είναι οικότοπος προτεραιότητας. Η χλωρίδα και πανίδα αυτών των προαναφερθέντων βιοτόπων περιλαμβάνει συνήθως ενδημικά, και μάλιστα τοπικά ενδημικά είδη της Κρήτης. Ειδικότερα η χλωρίδα περιλαμβάνει ενδημικά είδη όπως τα *Astragalus nummularius* και *Geocaryum creticum*, το δίκταμο (*Origanum dictamnus*) και το είδος *Zelkova abelicea*. Στην πανίδα περιλαμβάνονται διάφορα ενδημικά θηλαστικά όπως είναι η κρητική μυγαλή (*Crocidura zimmermanni*).

Χάρτης 5-5 ΕΖΔ GR4310006 σε σχέση με το εξεταζόμενο σχέδιο

5.2.4.1.1 Τύποι Οικοτόπων

Σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων – ΤΕΔ/SDF της περιοχής NATURA (2020), στην ΠΜ εντοπίζονται δέκα (10) φυσικοί Τύποι Οικοτόπων (ΤΟ) του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, από τους οποίους οι 3170* «Μεσογειακά εποχικά τέλματα» και 6220* «Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea» συνιστούν οικοτόπους προτεραιότητας. Επίσης σύμφωνα με την ίδια πηγή ο ΤΟ 3290 «Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion» δεν εντοπίζεται πλέον στην ΕΖΔ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-11 Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ εντός ΕΖΔ GR4310006

Τύποι οικοτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι					Αξιολόγηση περιοχής			
Κατηγορία τύπου οικοτόπου	Κωδικός	Περιγραφή Οικοτόπου	Κάλυψη (ha)	Ποιότητα Δεδομένων	Α/Β/С/D		Α/В/С	
					Αντιπροσωπευτικότητα	Σχετική Επιφάνεια	Διατήρηση	Συνολική Αξιολόγηση
Οικότοποι Γλυκών Υδάτων	3170*	Μεσογειακά εποχικά τέλματα	5,40	G	A	B	B	A
	3290 ²⁴	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion		G				
Εύκρατα Χέρσα Εδάφη και Λόχμες	4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	99,40	G	B	C	B	B
Λόχμες με Σκληρόφυλλη Βλάστηση (Matorrals)	5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>	1581,01	G	A	C	A	B
Φυσικές και Ημιφυσικές Χλωώδεις Διαπλάσεις (Λειμώνες)	6220*	Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea	1,39	G	A	C	A	B
Οικότοποι Βράχων και Σπηλαίων	8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	13,35	G	B	C	A	B
	8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	47,31	G	A	C	A	B
Δάση	92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis)	17,97	G	A	C	A	B
	92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)	5,49	G	A	C	A	B
	9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	443,14	G	A	C	A	B
Υπόμνημα Βλ. Πίνακας 5-5								

²⁴ Δεν απαντάται πλέον στην ΕΖΔ με βάση το ΤΕΔ (2020)

Με βάση την ΕΠΜ της 1^{ης} ομάδας περιοχών (Παππάς και συν, 2024), στην ΕΖΔ εντοπίζονται οι ακόλουθοι άλλοι σημαντικοί (Ελληνικοί) χερσαίοι τύποι οικοτόπων: 8250 «Βραχώδη οικοσυστήματα χωρίς βλάστηση», 934A «Ελληνικά δάση πρίνου» και 9620 «Κοίτη ποταμού χωρίς βλάστηση».

5.2.4.1.2 Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΕΔ, στην GR4310006 εντοπίζονται συνολικά τρία (3) σημαντικά είδη, 2 χλωρίδας και 1 πανίδας, το σύνολο των οποίων απαντώνται στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στην ΕΖΔ αναφέρεται η παρουσία δύο σπάνιων ειδών (*Origanum dictamnus* και *Zamenis situla*) και ενός πολύ σπάνιου (*Zelkova abelicea*).

Σύμφωνα με δεδομένα του Ελληνικού Κόκκινου Καταλόγου (NECCA, 2024), το φυτικό είδος *Zelkova abelicea* έχει αξιολογηθεί ως σχεδόν απειλούμενο (NT)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-12 Σημαντικά είδη της ΕΖΔ GR4310006

Είδος		Πληθυσμός περιοχής			Αξιολόγηση περιοχής				Καθεστώς προστασίας									
Ομάδα	Κωδικός	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Τύπος	Μέγεθος			Κατηγορία	Ποιότητα δεδομένων	Α/Β/С/D		Α/В/С		Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	KB 2009	NECCA, 2024	IUCN	Διεθνείς Συμβάσεις
					Ελ.	Μεγ	Μονάδα			Πληθυσμός	Διατήρηση	Απομόνωση	Συνολική αξιολόγηση					
Φ	1685	<i>Origanum dictamnus</i>		ρ	100	500	i	R	P	C		C	A	II, IV			NT	BERN
Φ	1436	<i>Zelkova abelicea</i>		ρ	47	54	adults	V	G	C	C	C	A	II, IV		NT	EN	BERN
E	6095	<i>Zamenis situla</i>	Σπιτόφιδο	ρ				R	DD	C	B	B	B	II, IV	LC		LC	-
Βλ Πίνακας 5-6																		

Βλ Πίνακας 5-6

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ της 1^{ης} ομάδας περιοχών (Παππάς και συν, 2025), στα σημαντικά είδη της ΠΜ προτείνεται η ένταξη των άλλων σημαντικών ειδών θηλαστικών *Crocidura zimmermanni* και *Felis silvestris*.

5.2.4.1.3 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας

Με βάση το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ της ΕΖΔ GR4310006 (2020), στην περιοχή απαντούν τα άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-13 Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας της ΕΖΔ GR4310006

Ομάδα	Κωδικός	Είδος		Μονάδα	Κατηγορία	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Αιτιολόγηση				
		Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία				Άλλες κατηγορίες				
					C/R/V/P		A. (Κ.Β. 2009)	A. (NECCA, 2024)	B	C	D
Φ		<i>Asperula rigida</i>			P				X		
Φ		<i>Astragalus idaeus</i>			P				X		
Φ		<i>Avenula cycladum</i>			P				X		
Φ		<i>Campanula pelviformis</i>			P				X		
Φ		<i>Chaenorhinum idaeum</i>			R				X		
Φ		<i>Crocus oreocreticus</i>			P				X		
Φ		<i>Cyclamen creticum</i>			P				X		
Φ		<i>Ebenus cretica</i>			C				X		
Φ		<i>Geocaryum creticum</i>			P				X		
Φ		<i>Petromarula pinnata</i>			C				X		
Φ		<i>Scabiosa minoana ssp. minoana</i>			R				X		
Φ		<i>Scutellaria sieberi</i>			P				X		
Φ		<i>Viola cretica</i>			P				X		
Φ		<i>Viola fragrans</i>			P				X		
E	1274	<i>Chalcides ocellatus</i>	Λιακόνι		R	IV	LC	LC		VERN	
E	5669	<i>Hierophis gemonensis</i>	Δενδρογαλιά		R		LC	LC		VERN	
E	1251	<i>Lacerta trilineata</i>	Τρανόσαυρα, Τρανογουστέρα		C	IV	LC			VERN	
E	1289	<i>Telescopus fallax</i>	Αγιόφιδο		P	IV	LC			VERN	
AM	6997	<i>Bufo viridis</i>	Πρασινόφρυνος		C	IV	LC	LC		VERN	
AM	1203	<i>Hyla arborea</i>	Δενδροβάτραχος		P	IV	LC	LC		VERN	
ΧΘ		<i>Crocidura zimmermanni</i> ²⁵	Κρητική μυγαλή						X	VERN	

²⁵ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη πανίδας με βάση την ΕΠΜ (Παππάς και συν, 2025)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

ΧΘ	1363	<i>Felis silvestris</i> ²⁶	Αγριόγατα		R	IV	NE			VERN, CITES	
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-7.											

²⁶ Προτείνεται η μεταφορά του στα σημαντικά είδη πανίδας με βάση την ΕΠΜ (Παπλής και συν, 2025)

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ της 1^{ης} ομάδας περιοχών (Παππάς και συν, 2025), στα άλλα σημαντικά είδη της ΠΜ ανήκουν μόνο τα ενδημικά υποείδη *Dianthus juniperinus subsp. aciphyllus* και *Scorzonera mollis subsp. idaea*. Επίσης προτείνεται η προσθήκη της σαύρας *Hemidactylus turcicus*.

5.3 Στόχοι διατήρησης

Οι Στόχοι Διατήρησης μιας περιοχής Natura 2000 αποτελούν την αφετηρία με βάση την οποία διαμορφώνονται το σχέδιο διαχείρισης, το πρόγραμμα διαχείρισης (δέσμη μέτρων διαχείρισης) και το πρόγραμμα παρακολούθησης του τόπου, ενώ αποτελούν το πεδίο εφαρμογής της Δέουσας Εκτίμησης σχεδίων και έργων με βάση το Άρθρο 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

5.3.1 1^η ομάδα

5.3.1.1 ΖΕΠ GR1110010 Ορεινός Έβρος - Κουλάδα Δέριου

Με βάση την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/2023) καθορίστηκαν και εγκρίθηκαν οι στόχοι διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000. Σύμφωνα με την εν λόγω ΥΑ οι στόχοι διατήρησης καθορίζονται και εγκρίνονται για τα είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 4 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινής υπουργικής απόφασης που αναφέρονται στα τυποποιημένα έντυπα δεδομένων των ΖΕΠ.

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1110010 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-14 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1110010

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A223	<i>Aegolius funereus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A079	<i>Aegypius monachus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A255	<i>Anthus campestris</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A226	<i>Apus apus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	7	Επίτευξη	
A404	<i>Aquila heliaca</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A028	<i>Ardea cinerea</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A215	<i>Bubo bubo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A087	<i>Buteo buteo</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A403	<i>Buteo rufinus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A030	<i>Ciconia nigra</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Διατήρηση	Δεδομένης της γενικότερης εικόνας του είδους στην περιοχή

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
							του Έβρου και της ύπαρξης κατάλληλων ενδιαιτημάτων (δασών για φύλλιασμα και ποταμών μόνιμης ροής για τροφοληψία) ο πληθυσμός εκτιμάται πως είναι μεγαλύτερος από τον καταγεγραμμένο. Ως ETA ορίζεται ο αριθμός των 6 ζευγαριών που αποτελεί τη μέγιστη ιστορική εκτίμηση.
A080	<i>Circetus gallicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	8	Διατήρηση	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A082	<i>Circus cyaneus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A083	<i>Circus macrourus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A084	<i>Circus pygargus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A859	<i>Clanga clanga</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A858	<i>Clanga pomarina</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Επίτευξη	
A231	<i>Coracias garrulus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A212	<i>Cuculus canorus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A212	<i>Cuculus canorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A236	<i>Dryocopus martius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A447	<i>Emberiza caesia</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A098	<i>Falco columbarius</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A100	<i>Falco eleonora</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A095	<i>Falco naumanni</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A103	<i>Falco peregrinus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A097	<i>Falco vespertinus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A320	<i>Ficedula parva</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A078	<i>Gyps fulvus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A078	<i>Gyps fulvus</i>	w	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A707	<i>Hieraetus fasciatus</i> (<i>Aquila fasciata</i>)	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A092	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Επίτευξη	
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A233	<i>Jynx torquilla</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A338	<i>Lanius collurio</i>	c	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A338	<i>Lanius collurio</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A339	<i>Lanius minor</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A433	<i>Lanius nubicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A868	<i>Leiopicus medius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A246	<i>Lullula arborea</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A230	<i>Merops apiaster</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A073	<i>Milvus migrans</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A074	<i>Milvus milvus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A260	<i>Motacilla flava</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A260	<i>Motacilla flava</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη	
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A072	<i>Pernis apivorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A234	<i>Picus canus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A282	<i>Turdus torquatus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.1.2 ΖΕΠ GR1130011 Κουλάδα Φιλιούρη

Οι ειδικοί στόχοι διατήρησης που έχουν οριστεί για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1130011 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-15 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της GR1130011

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A079	<i>Aegypius monachus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A255	<i>Anthus campestris</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A226	<i>Apus apus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Επίτευξη	
A404	<i>Aquila heliaca</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A215	<i>Bubo bubo</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A087	<i>Buteo buteo</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	12	Διατήρηση	
A403	<i>Buteo rufinus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Διατήρηση	
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A030	<i>Ciconia nigra</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	8	Διατήρηση	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A082	<i>Circus cyaneus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A083	<i>Circus macrourus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A084	<i>Circus pygargus</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A858	<i>Clanga pomarina</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη	
A231	<i>Coracias garrulus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A738	<i>Delichon urbicum (urbica)</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A236	<i>Dryocopus martius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A100	<i>Falco eleonora</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A095	<i>Falco naumanni</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A103	<i>Falco peregrinus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A320	<i>Ficedula parva</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A076	<i>Gypaetus barbatus</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Επίτευξη	Το είδος έχει υποστεί μεγάλη ιστορική μείωση τόσο σε επίπεδο τόπου αλλά και στην χώρα. Στη ΖΕΠ έχει εξαφανιστεί. Στην συγκεκριμένη περίπτωση υπολογίστηκε ως ETA ο

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
							πληθυσμός του είδους στην ΖΕΠ πριν την εξαφάνιση. Θεωρείται ότι αν εξαλειφθούν οι ανθρωπογενείς απειλές (δηλητηριασμένα δολώματα) υπάρχει το κατάλληλο ενδιαίτημα και τροφή για το είδος στην ΖΕΠ. Ορίζεται ως στόχος σε επίπεδο ΖΕΠ η αύξηση σε τουλάχιστον 1 ζευγάρι του είδους.
A078	<i>Gyps fulvus</i>	p	Πληθυσμός	Άτομα	15	Διατήρηση	Λόγω της βιολογίας του είδους και του κοινωνικού τρόπου ζωής ο στόχος διατήρησης θα είναι ο ελάχιστος πληθυσμός ατόμων για την εδραίωση μιας αποικίας. Καθώς από τα άτομα μιας αποικίας το 10 έως 50% των ατόμων ενδέχεται να φωλιάσουν ορίζεται ως στόχος σε επίπεδο ΖΕΠ θα είναι η αύξηση στα 15 ενήλικα άτομα του είδους.
A092	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	8	Επίτευξη	
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	c	Πληθυσμός	Άτομα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	<i>Hirundo rustica</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A338	<i>Lanius collurio</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A339	<i>Lanius minor</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A868	<i>Leiopicus medius</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
A246	<i>Lullula arborea</i>	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A230	<i>Merops apiaster</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A260	<i>Motacilla flava</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη	
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A072	<i>Pernis apivorus</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.2 4^η ομάδα

5.3.2.1 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα

Εθνικοί στόχοι

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) η οποία αφορά στον καθορισμό εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος, στον Πίνακα 5-16 φαίνονται οι στόχοι διαχείρισης που έχουν τεθεί για τους φυσικούς ΤΟ που απαντώνται στην ΠΜ ενώ στον Πίνακα 5-17 οι αντίστοιχοι για τα είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-16 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.²⁷

Κωδικός	Ονομασία τύπου οικοτόπου	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis)	Εκταση	τ.χλμ.	551,1	Διατήρηση

Πίνακας 5-17 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.²⁸

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Χερσαία ερπετά					
2373	Mauremys rivulata	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	1.495	Διατήρηση
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	1.495	Διατήρηση
6095	Zamenis situla	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	21.000	Διατήρηση
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	23.774	Διατήρηση
Θαλάσσια ερπετά					
1224	*Caretta caretta ²⁹	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	1.940	Διατήρηση
		Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	1.460	Διατήρηση
		Αριθμός φωλιών	Αριθμός φωλιών ανά έτος	3.800	Διατήρηση
Χερσαία θηλαστικά					
1304	Rhinolophus ferrumequinum	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	1.814	Διατήρηση
1303	Rhinolophus hipposideros	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	1.680	Διατήρηση
Θαλάσσια θηλαστικά					
1366	*Monachus monachus	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	500	Επίτευξη
		Θαλάσσιο Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	118.101,9	Διατήρηση

²⁷ Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει τύπους οικοτόπων προτεραιότητας.

²⁸ Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει ότι το εν λόγω είδος είναι είδος προτεραιότητας.

²⁹ Για το είδος *Caretta caretta*, οι στόχοι καθορίζονται ως προς τον πληθυσμό σε αναπαραγωγική ηλικία και τον αριθμό των φωλιών. Ο αριθμός των αναπαραγωγικών ατόμων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των φωλιών

Εξειδικευμένοι στόχοι

Με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) καθορίστηκαν οι στόχοι διατήρησης για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ).

Στον Πίνακα 5-18 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR4340006.

Στον Πίνακα 5-19 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-18 Στόχοι Διατήρησης GR4340006 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Ποταμόκολλοι (εκβολές ποταμών) (1130)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Βενθική ενδοπανίδα μαλακού υποστρώματος	Δείκτης (Bentix-EQR)	>0,58	Ανεπαρκή δεδομένα	
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες (2110)	Έκταση	Εκτάρια	5,8	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Χαρακτηριστικά είδη: Διάφορα αμμόφιλα είδη.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με <i>Glaucium flavum</i> (3250)	Έκταση	Εκτάρια	1,7	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους (3280)	Έκταση	Εκτάρια	6,2	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo- Agrostidion (3290)	Έκταση	Εκτάρια	0,55	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Συστάδες από <i>Laurus nobilis</i> (5310)	Έκταση	Εκτάρια	0,6	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>25%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Laurus nobilis</i> στον θαμνώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία του χαρακτηριστικού είδους στον δενδρώδη όροφο.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i> (5420)	Έκταση	Εκτάρια	0,16	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: Φρυγανικά είδη (συμπεριλαμβανομένων χαρακτηριστικών φανερόφυτων όπως <i>Phlomis</i> spp. και <i>Erica</i> spp.)
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<20%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (εκτός από φανερόφυτα που τυπικά απαντούν στον τύπο οικοτόπου όπως π.χ. <i>Erica arborea</i> , <i>Phlomis fruticosa</i> κ.ο.κ.).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από <i>Molinio-Holoschoenion</i> (6420)	Έκταση	Εκτάρια	0,76	Διατήρηση	
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<10%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (δέντρα & θάμνοι) και τα φρυγανικά είδη
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Έκταση	Εκτάρια	37	Διατήρηση	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion <i>orientalis</i>) (92C0)	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Platanus orientalis</i> ή <i>Liquidambar orientalis</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i> (9340)	Έκταση	Εκτάρια	316,9	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
			θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου		

Πίνακας 5-19 Στόχοι Διατήρησης GR4340006 - Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Woodwardia radicans</i> (1426)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	τουλάχιστον 100	Επίτευξη	Ο υποπληθυσμός του είδους περιλαμβάνει πολύ μικρό αριθμό ατόμων εντός της περιοχής. Η εξάπλωση ταυτίζεται με το ενδιαίτημα.
	Εξάπλωση	Εκτάρια	τουλάχιστον 201,8	Διατήρηση	
<i>Caretta caretta</i> (1224)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Πληθυσμός - Θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα	Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αριθμός φωλιών	Αριθμός φωλιών ανά έτος	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Ωφέλιμη έκταση παραλιών ωτοκίας (τ.χλμ.)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Mauremys rivulata</i> (2373)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	100	Διατήρηση	
	Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ.)	4	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ποτάμια, ρέματα, παραποτάμιας υδατοσυλλογές και λιμνία.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Παρουσία χωροκατακτητικών/ ξενικών ειδών	Αριθμός ατόμων χωροκατακτητικών/ ξενικών ειδών	0	Διατήρηση	Αφορά το είδος <i>Trachemys scripta</i> .
<i>Zamenis situla</i> (6095)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	200	Διατήρηση	
	Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ.)	40	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (1304)	Εξάπλωση	τ. χλμ.	12,7	Διατήρηση	Το μοναδικό γνωστό σημαντικό καταφύγιο του είδους στην ευρύτερη περιοχή (σπήλαιο Κουλιέρη, 20 άτομα) φιλοξενεί το είδος αυτό τουλάχιστον από τα τέλη της άνοιξης μέχρι και το φθινόπωρο. Το καταφύγιο βρίσκεται εκτός της ΕΖΔ, όμως λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είναι παρόν και τρέφεται σε όλη την έκταση της ΕΖΔ.
	Ενδιαίτημα τροφοληψίας	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διατήρηση των υγροτόπων και των δασών. Το είδος κυνηγάει σε διάφορους τύπους οικοτόπων, ιδίως σε δασωμένες εκτάσεις αλλά και βοσκοτόπια.
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (1303)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Εξάπλωση	τ. χλμ.	12,7	Διατήρηση	Λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είναι παρόν σε όλη την έκταση της περιοχής.
	Αποικίες	Αριθμός αποικιών	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Ενδιαίτημα τροφοληψίας	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.2.2 ΕΖΔ GR4340007 Φαράγγι Θέρισου

Εθνικοί στόχοι

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) η οποία αφορά στον καθορισμό εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος, στον Πίνακα 5-20 φαίνονται οι στόχοι διαχείρισης που έχουν τεθεί για τους φυσικούς ΤΟ που απαντώνται στην ΠΜ ενώ στον Πίνακα 5-21 οι αντίστοιχοι για τα είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-20 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.³⁰

Κωδικός	Ονομασία τύπου οικοτόπου	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
5330	Θερμομεσογειακές και προεργικές λόχμες	Εκταση	τ.χλμ.	301,04	Διατήρηση
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis)	Εκταση	τ.χλμ.	551,1	Διατήρηση

Πίνακας 5-21 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.³¹

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Φυτά					
1685	<i>Origanum dictamnus</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	46	Διατήρηση
Χερσαία ερπετά					
6095	<i>Zamenis situla</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	21.000	Διατήρηση
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	23.774	Διατήρηση
Χερσαία θηλαστικά					
1306	<i>Rhinolophus blasii</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	1.563	Διατήρηση
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	1.814	Διατήρηση
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	1.680	Διατήρηση

³⁰ Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει τύπους οικοτόπων προτεραιότητας.

³¹ Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει ότι το εν λόγω είδος είναι είδος προτεραιότητας.

Εξειδικευμένοι στόχοι

Με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) καθορίστηκαν οι στόχοι διατήρησης για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ).

Στον Πίνακα 5-22 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR4340007.

Στον Πίνακα 5-23 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-22 Στόχοι Διατήρησης GR4340007 - Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion (3290)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Θερμομεσογειακές και προεργημικές λόχμες (5330)	Έκταση	Εκτάρια	9,1	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>25%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Euphorbia dendroides</i> στον θαμνώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία του χαρακτηριστικού είδους στον θαμνώδη όροφο.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i> (5420)	Έκταση	Εκτάρια	285,5	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Χαρακτηριστικά είδη: Φρυγανικά είδη (συμπεριλαμβανομένων χαρακτηριστικών φανερόφυτων όπως <i>Phlomis</i> spp. και <i>Erica</i> spp.).
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<20%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (εκτός από φανερόφυτα που τυπικά απαντούν στον τύπο οικοτόπου όπως π.χ. <i>Erica arborea</i> , <i>Phlomis fruticosa</i> κ.ο.κ.).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά από Thero-Brachypodietea (6220)	Έκταση	Εκτάρια	0,5	Διατήρηση	
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<10%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (δέντρα & θάμνοι) και τα φρυγανικά είδη.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση (8210)	Έκταση	Εκτάρια	30	Διατήρηση	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	
Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis) (92C0)	Έκταση	Εκτάρια	19,5	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Platanus orientalis</i> ή <i>Liquidambar orientalis</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae) (92D0)	Έκταση	Εκτάρια	7,6	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Tamarix</i> spp. ή/και <i>Nerium oleander</i> ή/και <i>Vitex agnus-castus</i> .
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i> (9320)	Έκταση	Εκτάρια	48,1	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύπος οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος Παρατηρήσεις στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i> (9340)	Έκταση	Εκτάρια	39,6	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-23 Στόχοι Διατήρησης GR4340007 - Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Origanum dictamnus</i> (1685)	Πληθυσμός	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ)	τουλάχιστον 6	Διατήρηση	
<i>Zamenis situla</i> (6095)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	100	Διατήρηση	
	Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ)	17	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Rhinolophus blasii</i> (1306)	Εξάπλωση	τ. χλμ.	4,92	Διατήρηση	Το μοναδικό γνωστό σημαντικό καταφύγιο του είδους στην ευρύτερη περιοχή (σπήλαιο Μαρμελούκου, 200 άτομα) φιλοξενεί το είδος αυτό τουλάχιστον στα τέλη της άνοιξης και το καλοκαίρι. Το καταφύγιο βρίσκεται εκτός της ΕΖΔ, όμως λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είναι παρόν και τρέφεται σε όλη την έκταση της ΕΖΔ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Ενδιαίτημα τροφοληψίας	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διατήρηση των υγροτόπων και των αραιών δασών. Οι περιοχές τροφοληψίας του είδους είναι σημαντικές αλλά όχι επαρκώς γνωστές.
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (1304)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Εξάπλωση	τ. χλμ.	4,92	Διατήρηση	Λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είναι παρόν σε όλη την έκταση της περιοχής.
	Αποικίες	Αριθμός αποικιών	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Ενδιαίτημα τροφοληψίας	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (1303)	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Εξάπλωση	τ. χλμ.	4,92	Διατήρηση	Λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είναι παρόν σε όλη την έκταση της περιοχής.
	Αποικίες	Αριθμός αποικιών	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Ενδιαίτημα τροφοληψίας	τ. χλμ.	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.3.3 5η ομάδα

5.3.3.1 ΕΖΔ GR4310006 Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)

Εθνικοί στόχοι

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/18722/795 (ΦΕΚ 1091/Β/2023) η οποία αφορά στον καθορισμό εθνικών στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος, στον Πίνακα 5-24 φαίνονται οι στόχοι διαχείρισης που έχουν τεθεί για τους φυσικούς ΤΟ που απαντώνται στην ΠΜ ενώ στον Πίνακα 5-25 οι αντίστοιχοι για τα είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-24 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για φυσικούς τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός	Ονομασία τύπου οικοτόπου	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
3170*	* Μεσογειακά εποχιακά τέλματα	Εκταση	τ.χλμ.	1,93	Διατήρηση
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	Εκταση	τ.χλμ.	64,3	Διατήρηση
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis)	Εκταση	τ.χλμ.	551,1	Διατήρηση
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	Εκταση	τ.χλμ.	6.882,2	Διατήρηση

Πίνακας 5-25 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για είδη πανίδας του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
Φυτά					
1685	<i>Origanum dictamnus</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	46	Διατήρηση
1436	<i>Zelkova abelicea</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	18.950	Επίτευξη
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	23	Διατήρηση
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	12	Διατήρηση
Χερσαία ερπετά					
6095	<i>Zamenis situla</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	21.000	Διατήρηση
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	23.774	Διατήρηση

Εξειδικευμένοι στόχοι

Με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/2023) καθορίστηκαν οι στόχοι διατήρησης για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ).

Στον Πίνακα 5-26 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τους ΤΟ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της περιοχής GR4310006.

Στον Πίνακα 5-27 παρουσιάζονται οι στόχοι διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΠΜ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Πίνακας 5-26 Στόχοι Διατήρησης για τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΕΖΔ GR4310006

Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Μεσογειακά εποχικά τέλματα (3170)	Έκταση	Εκτάρια	5,4	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion (3290)	Έκταση	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Αλατότητα νερού/εδάφους	microsiemens/centimetre (μS/cm)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Κατάσταση οξίνισης νερού/εδάφους	Ενεργός οξύτητα (pH)	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους (4090)	Έκταση	Εκτάρια	99,4	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i> (5420)	Έκταση	Εκτάρια	1.581	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: Φρυγανικά είδη (συμπεριλαμβανομένων χαρακτηριστικών φανερόφυτων όπως <i>Phlomis</i> spp. και <i>Erica</i> spp.).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<20%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (εκτός από φανερόφυτα που τυπικά απαντούν στον τύπο οικοτόπου όπως π.χ. <i>Erica arborea</i> , <i>Phlomis fruticosa</i> κ.ο.κ.).
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά από Thero-Brachypodietea (6220)	Έκταση	Εκτάρια	1,4	Διατήρηση	
	Κάλυψη μη τυπικών ειδών (πλην ξενικών & χωροκατακτητικών)	% κάλυψη	<10%	Ανεπαρκή δεδομένα	Μη τυπικά είδη: φανερόφυτα (δέντρα & θάμνοι) και τα φρυγανικά είδη.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Λιθώνες της ανατολικής Μεσογείου (8140)	Έκταση	Εκτάρια	13,4	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση (8210)	Έκταση	Εκτάρια	47,3	Διατήρηση	
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Έκταση	Εκτάρια	18	Διατήρηση	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis) (92C0)	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Platanus orientalis</i> ή <i>Liquidambar orientalis</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae) (92D0)	Έκταση	Εκτάρια	5,5	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Tamarix</i> spp. ή/και <i>Nerium oleander</i> ή/και <i>Vitex agnus-castus</i> .
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου (9540)	Έκταση	Εκτάρια	443,1	Διατήρηση	
	Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: <i>Pinus halepensis</i> ή/και <i>Pinus brutia</i> στον δενδρώδη όροφο.
	Κάλυψη ξενικών ή/και μη αυτόχθονων χωροκατακτητικών ειδών	% κάλυψη	<5% και σε λιγότερο από το 25% του συνόλου επιλεγμένων θέσεων αξιολόγησης του τύπου οικοτόπου	Ανεπαρκή δεδομένα	Αφορά δενδρώδη ή θαμνώδη ξενικά ή/και μη αυτόχθονα χωροκατακτητικά είδη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
	Παρουσία δέντρων μεγάλης ηλικίας/διαμέτρου εκτάριο	Αριθμός ατόμων ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	
	Παρουσία νεκρού ξύλου	Κυβ. μ. ανά εκτάριο	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

Πίνακας 5-27 Στόχοι Διατήρησης για τα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της ΕΖΔ GR4310006

Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
<i>Origanum dictamnus</i> (1685)	Πληθυσμός	Αριθμός κελιών (1 χλμ x 1 χλμ)	τουλάχιστον 2	Διατήρηση	
<i>Zelkova abelicea</i> (1436)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	100	Επίτευξη	
	Εξάπλωση	Εκτάρια	1,9	Διατήρηση	Η εξάπλωση ταυτίζεται με το ενδιαίτημα.
<i>Zamenis situla</i> (6095)	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	300	Διατήρηση	
	Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ x 1 χλμ)	35	Διατήρηση	
	Ενδιαίτημα	Εκτάρια	Ανεπαρκή δεδομένα	Ανεπαρκή δεδομένα	

5.4 Κατάσταση διατήρησης

5.4.1 1^η ομάδα

5.4.1.1 ΖΕΠ GR1110010 Ορεινός Έβρος - Κουλάδα Δέρειου

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-1), στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Circaetus gallicus* (8 – 10 άτομα), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 2- 15% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Ciconia nigra* (4 – 6 άτομα) και *Clanga romarina* (4 – 6 άτομα), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 2- 15% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Aquila chrysaetos* (4 – 5³² άτομα), *Hieraetus pennatus* (*Aquila pennata*) (3 – 6 ζευγάρια) και *Neophron percnopterus* (2 – 3 ζευγάρια), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Pernis apivorus* (8 – 10 άτομα), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος και στις παρυφές εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με μέτρια ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Bubo bubo* (2 ζευγάρια), *Buteo buteo* (7 ζευγάρια), οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 15 – 100 % του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Aegypius monachus* (4 άτομα), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με ελλιπή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Aegolius funereus*³², *Milvus milvus*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 2- 15% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Aquila heliaca*, *Sylvia nisoria*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Accipiter brevipes*, *Dendrocopos leucotos*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

³²Με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ1α είναι 6 άτομα

³³ Η εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α προτείνει την αφαίρεση του είδους από το προστατευτέο αντικείμενο της ΖΕΠ

- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Buteo rufinus*, *Circus macrourus*, *Clanga clanga*, *Dryocopus martius*, *Falco eleonora*, *Hieraetus fasciatus* (*Aquila fasciata*) και *Turdus torquatus*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0 – 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Alcedo atthis*, *Anthus campestris*, *Ardea cinerea*, *Ciconia ciconia*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus*, *Coturnix coturnix*, *Cuculus canorus* (αναπαραγόμενος και περαστικός), *Delichon urbicum* (*urbica*), *Falco columbarius*, *Falco naumanni*, *Falco peregrinus*, *Falco vespertinus*, *Ficedula parva*, *Ficedula semitorquata*, *Gyps fulvus* (διαχειμιάζων και περαστικός), *Hippolais olivetorum*, *Lanius collurio* (αναπαραγόμενος), *Lanius nubicus*, *Leiopicus medius*, *Melanocorypha calandra*, *Merops apiaster*, *Milvus migrans*, *Passer hispaniolensis*, *Picus canus*, *Streptopelia turtur* και *Tachymarptis melba*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0 – 2 % του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Lanius minor*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι σημαντική.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Calandrella brachydactyla* και *Oenanthe pleschanka*, οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Emberiza caesia*, *Pandion haliaetus*, οι οποίοι παρουσιάζουν μέτρια ή περιορισμένη διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Caprimulgus europaeus*, *Circus cyaneus*, *Emberiza hortulana*, *Ficedula albicollis*, *Lullula arborea*, *Motacilla flava* (αναπαραγόμενος και περαστικός), *Oriolus oriolus* (αναπαραγόμενος και περαστικός), οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0- 2 % του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Apus apus*, *Jynx torquilla*, οι οποίοι είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν στο βαθμό διατήρησής τους.
- Ένας μη σημαντικός πληθυσμός του είδους *Egretta garzetta* και ένας μη σημαντικός πληθυσμός του είδους *Gypaetus barbatus*³⁴, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν το βαθμό απομόνωσής τους και τη συνολική αξιολόγησή της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με άγνωστη ποιότητα δεδομένων εντοπίζεται:

- Ένας μη σημαντικός πληθυσμός του είδους *Alauda arvensis*, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν στο βαθμό διατήρησής, τον βαθμό απομόνωσης και τη συνολική αξιολόγησή της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του.
- Το 0-2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των *Coracias garrulus*, *Hirundo rustica*, *Lanius collurio* (περαστικός), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.

³⁴ Πολύ σπάνιος ή και ακανόνιστος επισκέπτης στην εν λόγω περιοχή με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α

- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Dendrocopos syriacus*, οι οποίοι παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.

5.4.1.2 ΖΕΠ GR1130011 Κολιάδα Φιλιούρη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-3) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Clanga pomarina* (1 ζευγάρι), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.
- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Neophron percnopterus* (1 ζευγάρι), ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Bubo bubo* (1 ζευγάρι), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Buteo buteo* (2 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι σημαντική.
- Το 0- 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Aquila chrysaetos* (1 ζευγάρι³⁵) και *Gyps fulvus* (13 άτομα), οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με μέτρια ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Accipiter brevipes* (2 ζευγάρια), ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Merops apiaster* (3 ζευγάρια) και *Streptopelia turtur*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με ελλιπή ποιότητα δεδομένων απαντάται:

- Το 15-100% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Aquila heliaca*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.
- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Circus gallicus*, ο οποίος παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Aegypius monachus*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι (σχεδόν) απομονωμένος και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.

³⁵ Με βάση την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α είναι 2 (ελάχιστο)-3 (μέγιστο) ζευγάρια

- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Ciconia nigra*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 2 - 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Ficedula semitorquata*, ο οποίος είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν το βαθμό διατήρησής του.
- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Gypaetus barbatus*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση, είναι απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι εξαιρετική.
- Το 2- 15% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Sylvia nisoria*, ο οποίος είναι απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν το βαθμό διατήρησής του.
- Το 0- 2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του *Buteo rufinus*, ο οποίος παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είναι καλή.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Circus cyaneus*, *Emberiza hortulana*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Anthus campestris*, *Caprimulgus europaeus*, *Dendrocorpos syriacus*, *Falco peregrinus*, *Ficedula albicollis*, *Lullula arborea* και *Motacilla flava*, οι οποίοι παρουσιάζουν εξαιρετική διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Alcedo atthis*, *Circus aeruginosus*, *Circus macrourus*, *Circus pygargus*, *Delichon urbicum (urbica)*, *Dryocopus martius*, *Falco eleonora*, *Hirundo rustica* (περαστικός και αναπαραγόμενος), *Leiorpicus medius* και *Oriolus oriolus*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Apus apus* και *Delichon urbicum (urbica)*, οι οποίοι παρουσιάζουν καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι σημαντική.
- Το 0 – 2% του συνόλου των εθνικών πληθυσμών των ειδών *Ciconia ciconia*, *Coracias garrulus*, *Falco naumanni*, *Ficedula parva*, *Hippolais olivetorum*, *Lanius minor* και *Pernis apivorus*, οι οποίοι είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν το βαθμό διατήρησής τους.
- Το 0 – 2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Hieraetus pennatus (Aquila pennata)*, ο οποίος είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι εξαιρετική, ενώ απουσιάζουν στοιχεία που αφορούν το βαθμό διατήρησής του.

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, στην ΠΜ με άγνωστη ποιότητα δεδομένων απαντάται το 0-2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Lanius collurio*, οι οποίοι παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης και η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.

5.4.2 4^η ομάδα

5.4.2.1 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-6) της ΠΜ:

- Με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων στην εν λόγω ΕΖΔ απαντώνται μόνιμοι πληθυσμοί των χειροπτέρων *Rhinolophus ferrumequinum* και *Rhinolophus hipposideros* οι οποίοι είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης.
- Με μέτρια ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ εντοπίζεται ένας μη σημαντικός πληθυσμός της Μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) με περιορισμένο βαθμό διατήρησης και μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι σημαντική.
- Με καλή ποιότητα δεδομένων απαντώνται 59 άτομα της φτέρης *Woodwardia radicans* (15-100% του συνόλου του εθνικού της πληθυσμού) και 2 έως 8 θηλυκά αναπαραγωγικά άτομα της *Caretta caretta* (0-2% του συνόλου του εθνικού της πληθυσμού) με περιορισμένη διατήρηση. Οι δύο πληθυσμοί είναι μη απομονωμένοι, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση της φτέρης είναι εξαιρετική ενώ για της θαλάσσιας χελώνας καλή.
- Με ελλιπή δεδομένα εντοπίζεται ο μόνιμος πληθυσμός της καρέτα με 3 νεαρά ενήλικα άτομα καθώς και ένα πολύ μικρό ποσοστό (0-2%) του συνόλου του εθνικού πληθυσμού της Ποταμοχελώνας (*Mauremys rivulata*) και του σπιτόφιδου (*Zamenis situla*) οι οποίοι είναι μη απομονωμένοι, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και παρουσιάζουν καλό βαθμό διατήρησης.

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-5) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων:

- απαντάται το 2- 15% της έκτασης του ΤΟ 5310 «Συστάδες από *Laurus nobilis*» σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από αυτόν στην εθνική επικράτεια. Ο ΤΟ παρουσιάζει εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι καλή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των 92C0 «Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (Platanion orientalis)» και 9340 «Δάση με *Quercus ilex* και *Quercus rotundifolia*», με καλή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- απαντάται το 15- 100% της έκτασης του 3250 «Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με *Glaucium flavum*» με καλή διατήρηση και αντιπροσωπευτικότητα. Η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι καλή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των ΤΟ 2110 «Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες», 3280 «Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από *Salix* και *Populus alba* στις όχθες τους», 3290 «Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion», 5420 «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*» και 6420 «Υγρά μεσογειακά λιβάδια με υψηλές πόες της Molinio-Holoschoenion». Η αντιπροσωπευτικότητά τους είναι επαρκής, η διατήρησή τους μέτρια και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι επαρκής.

Επίσης με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ απαντάται το 0 - 2% της έκτασης του ΤΟ 1130 «Ποταμόκολλοι (εκβολές ποταμών)», με επαρκή αντιπροσωπευτικότητα, καλή διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή του είναι καλή.

5.4.2.2 ΕΖΔ GR4340007 Φαράγγι Θέρισου

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-9) της ΠΜ:

- Με ελλιπή δεδομένα εντοπίζεται ένα πολύ μικρό ποσοστό (0-2%) του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του σπιτόφιδου (*Zamenis situla*) ο οποίος είναι μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης και παρουσιάζει καλό βαθμό διατήρησης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι καλή.
- Με καλή ποιότητα δεδομένων απαντώνται 47.500- 95.000 άτομα του δίκταμου *Origanum dictamnus* (15-100% του συνόλου του εθνικού του πληθυσμού) με εξαίρετη διατήρηση. Ο πληθυσμός είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι εξαιρετική.
- Με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων στην ΠΜ εντοπίζεται μόνιμοι πληθυσμοί των χειροπτέρων *Rhinolophus blasii*, *Rhinolophus ferrumequinum* και *Rhinolophus hipposideros*. Οι πληθυσμοί είναι μη απομονωμένοι εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης.

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-8) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων:

- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των ΤΟ 5330 «Θερμομεσογειακές και προεργημικές λόχμες», 6220* «Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea» και 8210 «Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση» σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από αυτούς στην εθνική επικράτεια. Οι ΤΟ παρουσιάζουν εξαίρετη αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των 92C0 «Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (Platanion orientalis)», 92D0 «Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)», 9320 «Δάση με *Olea* και *Ceratonia*» και 9340 «Δάση με *Quercus ilex* και *Quercus rotundifolia*», με καλή αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή τους είναι καλή.
- απαντάται το 0 - 2% της έκτασης του ΤΟ 5420 «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*». Η αντιπροσωπευτικότητά τους είναι επαρκής, η διατήρηση μέτρια και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρησή του είναι επαρκής.

5.4.3 5^η ομάδα

5.4.3.1 ΕΖΔ GR4310006 Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)

Σημαντικά είδη

Σύμφωνα με το ΤΕΔ (Πίνακας 5-12) στην ΠΜ:

- Με καλή ποιότητα δεδομένων απαντάται το 0- 2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Zelkova abelicea* (μόνιμος με 47-54 ώριμα άτομα). Ο πληθυσμός παρουσιάζει μέτρια διατήρηση και είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι εξαιρετική.
- Με ανεπαρκή ποιότητα δεδομένων απαντάται το 0- 2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Origanum dictamnus* (μόνιμος με 100-500 άτομα). Ο πληθυσμός είναι μη απομονωμένος εντός της ευρύτερης περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι εξαιρετική.
- Με «ελλιπή δεδομένα» απαντάται το 0- 2% του συνόλου του εθνικού πληθυσμού του είδους *Zamenis situla*. Ο πληθυσμός παρουσιάζει καλή διατήρηση και είναι μη απομονωμένος, αλλά στις παρυφές της περιοχής εξάπλωσης. Η συνολική αξιολόγηση της αξίας του τόπου για τη διατήρηση του είδους είναι καλή.

Τύποι οικοτόπων

Σύμφωνα με το ΤΕΔ, (Πίνακας 5-11) στην ΠΜ με καλή ποιότητα δεδομένων:

- απαντάται το 2- 15% της έκτασης του ΤΟ 3170 «Μεσογειακά εποχικά τέλματα» σε σχέση με την ολική επιφάνεια που καλύπτεται από αυτόν στην εθνική επικράτεια. Ο ΤΟ παρουσιάζει εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα, καλή διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση του ΤΟ είναι εξαιρετική.
- απαντάται το 0 - 2% της έκτασης των ΤΟ 5420 «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*», 6220* «Ψευδοστέππα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της Thero-Brachypodietea», 8210 «Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση», 92C0 «Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (Platanion orientalis)», 92D0 «Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)» και 9540 «Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου». Οι ΤΟ παρουσιάζουν εξαιρετική αντιπροσωπευτικότητα και διατήρηση και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.
- απαντάται το 0- 2% της έκτασης των ΤΟ 4090 «Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους» και 8140 «Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου» με καλή και εξαιρετική διατήρηση αντίστοιχα. Οι ΤΟ παρουσιάζουν καλή αντιπροσωπευτικότητα και η συνολική αξία του τόπου για τη διατήρηση τους είναι καλή.

5.5 Απειλές/πιέσεις

5.5.1 1^η ομάδα

5.5.1.1 ΖΕΠ GR1110010 Ορεινός Έβρος - Κουλάδα Δέρειου

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR1110010, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-28 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1110010 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	A06.01.01	Εντατικές ετήσιες καλλιέργειες για την παραγωγή τροφίμων/ εντατικοποίηση	Εντός
H	C03.03	Παραγωγή αιολικής ενέργειας	Εντός κι εκτός
H	F03.02.03	Παγίδευση, δηλητηρίαση, λαθροθηρία	Εντός κι εκτός
H	D02.01	Γραμμές ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφωνικής επικοινωνίας	Εντός κι εκτός
H	E06	Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες	Εντός κι εκτός
M	A05.03	Έλλειψη εκτροφής ζώων	Εντός κι εκτός
M	A04.01	Εντατική βόσκηση	Εντός
M	A02.03	Αφαίρεση λιβαδιών για αρόσιμες εκτάσεις	Εντός
M	K03.04	Θήρευση	Εντός
M	A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών στη γεωργία	Εντός
M	A10.01	Αφαίρεση φυτοφρακτών και συστάδων δέντρων ή θάμνων	Εντός
M	A09	Άρδευση	Εντός
M	B02.04	Αφαίρεση νεκρών και ετοιμοθάνατων δέντρων	Εντός κι εκτός
M	B01	Δασικές φυτεύσεις σε ανοιχτές εκτάσεις	Εντός
L	F03.01	Κυνήγι	Εντός
L	D01.01	Μονοπάτια, δρόμοι και ποδηλατόδρομοι	Εντός
L	C01	Ορυχεία και λατομεία	Εκτός
L	C01.01	Εξόρυξη άμμου και χαλικιού	Εντός
L	G04.01	Στρατιωτικές ασκήσεις	Εντός
L	G05	Άλλες ανθρώπινες παρεμβάσεις και διαταραχές	Εντός
L	E01	Αστικοποιημένες περιοχές, ανθρώπινες κατοικίες	Εντός
L	D01.02	Δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι	Εντός
Υπόμνημα πίνακα			
Ένταση: L: Χαμηλή, M: Μέτρια, H: Υψηλή			

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1110010 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (NECCA, 2024, εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α).

Μαυρογύπας (*Aegypius monachus*)

Η παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων αποτελεί τη σοβαρότερη απειλή για τον μαυρόγυπα στην Ελλάδα, μαζί με τη λειτουργία αιολικών πάρκων³⁶ σε περιοχές αναζήτησης τροφής του, τα οποία προκαλούν τον θάνατο αρκετών γυπών κάθε χρόνο (Skartsi et al. 2014, Vasilakis et al. 2016). Τέλος η μειούμενη διαθεσιμότητα τροφής λόγω αλλαγών στη χρήση γης ήταν εντονότερη στο παρελθόν, αλλά εξακολουθεί να ασκεί πίεση στον πληθυσμό. Επίσης σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η δασοκομία συνιστά πίεση ασθενούς έντασης για το είδος. Τέλος τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν πίεση μεσαίας έντασης για το είδος.

Κραυγαετός (*Clanga pomarina*)

Ο κραυγαετός απειλείται κυρίως από την αποψίλωση των δασών και την καταστροφή ώριμων δέντρων στις πεδινές περιοχές. Η υποβάθμιση μικρών υγροτόπων μπορεί επίσης να είναι σημαντική απειλή, τουλάχιστον σε τοπική κλίμακα. Επιπλέον, η όχληση από ανθρώπινες δραστηριότητες σε πεδινά δάση μπορεί να μειώσει την αναπαραγωγική επιτυχία (Tucker και Heath 1994). Το είδος είναι επίσης ιδιαίτερα ευάλωτο στις επιπτώσεις από την ανάπτυξη αιολικής ενέργειας (Strix 2012). Τέλος, το είδος κινδυνεύει και από τη χρήση παράνομων δηλητηριασμένων δολωμάτων. Επίσης σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α, πιέσεις ασθενούς έντασης για το είδος συνιστούν η δασοκομία, η μετατροπή γης σε αστική χρήση (F01), η κυνηγετική δραστηριότητα (G07), οι στρατιωτικές/παραστρατιωτικές ασκήσεις, ενώ ως μεσαίας έντασης αναφέρονται τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Η παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων αποτελεί την σημαντικότερη απειλή, ακολουθούμενη από τις συγκρούσεις με ενεργειακές υποδομές, ιδίως ανεμογεννήτριες και ηλεκτροφόρα καλώδια³⁷ (Orpel et al. 2021). Η χρήση μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών φαρμάκων στην κτηνοτροφία και η δηλητηρίαση από μόλυβδο αποτελούν επιπλέον απειλές που μπορούν να επηρεάσουν το είδος σε μικρότερο βαθμό (Bounas et al. 2016, Orpel et al. 2021). Επίσης σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α, η μετατροπή γης σε δασική (B01) συνιστά πίεση ασθενούς έντασης για το είδος.

³⁶ Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α τα Αιολικά πάρκα (D01) συνιστούν πίεση/απειλή στην ευρύτερη περιοχή του GR1110010

³⁷ Τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν πίεση μεσαίας έντασης για το είδος με βάση την ΕΠΜ 1α

5.5.1.2 ΖΕΠ GR1130011 Κουλάδα Φιλιούρη

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR1130011, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-29 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR1130011 (ΤΕΔ)

Ένταση	Κωδικός	Περιγραφή	Προέλευση
H	A10.01	Αφαίρεση φυτοφρακτών και συστάδων δέντρων ή θάμνων	H
H	B02.02	Αποψίλωση δασών	H
H	C03.03	Παραγωγή αιολικής ενέργειας	H
H	H06.01	Θόρυβος, ηχορύπανση	H
H	K03.04	Θήρευση	H
M	A05.03	Έλλειψη εκτροφής ζώων	M
M	I02	Προβληματικά ιθαγενή είδη	M
M	A04.03	Εγκατάλειψη των ποιμενικών συστημάτων, απουσία βόσκησης	M
M	A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών στη γεωργία	M

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-28

Ακολουθούν στοιχεία για τις σημαντικότερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (NECCA 2024, εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α).

Μαυρογούπας (*Aegypius monachus*)

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η δασοκομία και η εκτατική βόσκηση συνιστούν πιέσεις ασθενούς έντασης για το είδος. Οι λοιπές πιέσεις/απειλές παρατίθενται στην ενότητα 5.5.1.1.

Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)

Οι κύριες απειλές για τον χρυσαιτό (*Aquila chrysaetos*) περιλαμβάνουν την παράνομη δηλητηρίαση, ειδικά στην ηπειρωτική Ελλάδα. Κύρια απειλή είναι και η άμεση καταδίωξή του, ειδικά στην Κρήτη. Επιπλέον, το είδος είναι ιδιαίτερα ευάλωτο στις επιπτώσεις της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας. Η όχληση κοντά στις θέσεις φωλεοποίησης αποτελεί την κύρια απειλή για τον βιότοπο αναπαραγωγής του είδους. Επίσης, η τουριστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών δύναται να οδηγήσει στην υποβάθμιση πολλών περιοχών, ενώ η φυσική αναδάσωση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες στο ενδιαίτημα τροφοληψίας του είδους (Cramp και Simmons 1980). Σε τοπική κλίμακα, η υπερβολική θήρευση λαγών και πέρδικων μπορεί να επηρεάσει το είδος (Xirouchakis 2001). Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η εκτατική βόσκηση και η μετατροπή γης σε δασική συνιστούν πιέσεις ασθενούς έντασης για το είδος ενώ τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεσαίας.

Φιδαετός (*Circaetus gallicus*)

Η καταστροφή ώριμων δασών, οι πυρκαγιές, η όχληση λόγω διάνοιξης δασικών δρόμων, δραστηριότητες υλοτομίας και αναψυχής αποτελούν τις κύριες απειλές για τα ενδιαίτηματα φωλεοποίησης του Φιδαετού. Οι αλλαγές στη γεωργία και τις χρήσεις γης έχουν μειώσει την έκταση κατάλληλων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας. Επιπλέον, οι πληθυσμοί φιδιών έχουν μειωθεί λόγω της αυξημένης καλλιέργειας μονοκαλλιεργειών, καταστροφής φυτοφρακτών, χρήσης φυτοφαρμάκων και εγκατάλειψης παραδοσιακών καλλιεργήσιμων

εκτάσεων (BirdLife International 2021). Το είδος συχνά πυροβολείται, ιδιαίτερα κατά τη μετανάστευση, ενώ υφίσταται θνησιμότητα από γραμμές ηλεκτροδότησης³⁸ (Tucker και Heath 1994). Είναι επίσης ιδιαίτερα ευάλωτο στις επιπτώσεις από την ανάπτυξη αιολικής ενέργειας³⁹ (Strix 2012).

Μεσαίος δρυοκολάπτης (*Dendrocopos medius*)

Οι κυριότερες απειλές σχετίζονται με την υποβάθμιση/καταστροφή των κρίσιμων ενδιαιτημάτων του είδους. Η υποβάθμιση αυτή βασίζεται κυρίως στην εντατικοποίηση της δασοπονίας με την υλοτόμηση ώριμων συστάδων φυλλοβόλων δασών και τη σταδιακή μείωση της συνολικής βιομάζας των ώριμων δασών (ιδιαίτερα των δρυοδασών). Επίσης, απειλή για το είδος αποτελεί η απομάκρυνση των νεκρών κορμών από τις συστάδες μέσω των υλοτομικών εργασιών. Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η δασοκομία συνιστά πίεση ασθενοφύκτης έντασης για το είδος.

Βαλκανικός δρυοκολάπτης (*Dendrocopos syriacus*)

Οι κύριες απειλές του είδους σχετίζονται με την υποβάθμιση/απώλεια των κρίσιμων ενδιαιτημάτων του. Έτσι, η εντατικοποίηση της δασοπονίας με την υλοτόμηση ώριμων συστάδων δάσους υποβαθμίζει το ενδιαίτημα αναπαραγωγής του, μειώνοντας τα κατάλληλα διαθέσιμα δέντρα (Tucker & Heath, 1994). Παράλληλα, η εγκατάλειψη και αλλαγή των δενδρωδών (πχ αμυγδαλιές, καρυδιές, μουριές) με άλλης μορφής καλλιέργειες, οι αναδασώσεις κωνοφόρων σε φυλλοβόλα δάση, η καταστροφή της ρεματικής βλάστησης στα αγροτικά τοπία πχ ιτιές, λεύκες και έργα αναδασμού, μειώνουν σε μεγάλο βαθμό την ετερογένεια του τοπιού, η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση των επικρατειών (Tucker & Heath, 1994). Τέλος τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν πίεση μεσαίας έντασης για το είδος.

Βλαχοτσιχλονο (*Emberiza hortulana*)

Η απώλεια του ενδιαιτήματός, εξαιτίας της εντατικοποίησης της γεωργίας και της ομογενοποίησης των αγροτικών τοπίων, αποτελεί κύρια απειλή του είδους (Fonderflick et al, 2005; Vepsäläinen et al. 2005). Η αλλοίωση των φυσικών φρακτών, των θάμνων και η υλοτόμηση δασικών συστάδων σε αγροτικές περιοχές και λιβάδια, αποτελούν γεωργικές πρακτικές που απειλούν το είδος (Berg, 2008). Σοβαρή απειλή για το βλαχοτσιχλονο, ειδικότερα στους ορεινούς όγκους, αποτελεί η μακροχρόνια εγκατάλειψη των καλλιεργειών (κυρίως δημητριακών) και η σταδιακή μείωση της παραδοσιακής κτηνοτροφίας (διαδικασίες που επιταχύνουν τη σταδιακή μετατροπή ανοιχτών εκτάσεων σε δάση). Τέλος, η οικιστική ανάπτυξη μπορεί να αποτελέσει παράγοντα μείωσης των πληθυσμών του είδους σε τοπική κλίμακα (Tucker & Heath, 1994).

Δρυομυγοχάφτης (*Ficedula semitorquata*)

Οι υλοτομικές πρακτικές (εντατική υλοτομία, αφαίρεση παλαιών/νεκρών δέντρων) μπορούν να επηρεάσουν την κατανομή και την αφθονία του είδους σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Η κατασκευή δρόμων μπορεί επίσης να απειλήσει το είδος λόγω απώλειας ή υποβάθμισης των βιοτόπων (Dimalexis et al. 2009). Τέλος, τα παραποτάμια δάση στην Ελλάδα που αποτελούνται από πλάτανο (*Platanus orientalis*) μειώνονται λόγω μόλυνσης από τον μύκητα *Ceratocystis platani* (Ocasio-Morales et al. 2007) και καθώς ο δρυομυγοχάφτης στην

³⁸ Τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν πίεση μεσαίας έντασης για το είδος με βάση την ΕΠΜ 1α

³⁹ Σύμφωνα με ΕΠΜ 1α τα Αιολικά πάρκα (D01) συνιστούν πίεση/απειλή στην ευρύτερη περιοχή του GR1130011

Ελλάδα σχετίζεται στενά με αυτού του τύπου δάση, μπορεί να απειληθεί σοβαρά από τη μαζική απώλεια αυτών.

Όρνιο (*Gyps fulvus*)

Η εγκατάλειψη των ορεινών συστημάτων βόσκησης και η μείωση της νομαδικής κτηνοτροφίας, σε συνδυασμό με τη χρήση παράνομων δηλητηριασμένων δολωμάτων, έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πληθυσμιακή κατάρρευση του γύπα στην ηπειρωτική Ελλάδα (Χιρouchakis 2021). Παράλληλα το είδος είναι εξαιρετικά ευάλωτο στη θνησιμότητα λόγω συγκρούσεων με υποδομές, όπως ανεμογεννήτριες και γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ⁴⁰(Botha et al. 2017, Χιρouchakis 2021). Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η εκτατική βόσκηση και η μετατροπή γης σε δασική συνιστούν πιέσεις ασθενούς έντασης για το είδος.

Αετομάχος (*Lanius collurio*)

Στην Ελλάδα το είδος απειλείται κυρίως από την εντατικοποίηση της γεωργίας και την εγκατάλειψη γης τα οποία οδηγούν σε μείωση των ανοιχτών χώρων. Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α η μετατροπή γης σε δασική συνιστά πίεση ασθενούς έντασης για το είδος.

Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*)

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ 1α, η μετατροπή γης σε δασική συνιστά πίεση ασθενούς έντασης για το είδος. Οι λοιπές πιέσεις/απειλές παρατίθενται στην ενότητα 5.5.1.1.

⁴⁰ Τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν πίεση μεσαίας έντασης για το είδος με βάση την ΕΠΜ 1α

5.5.2 4^η ομάδα

5.5.2.1 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR4340006, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-30 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR4340006 (ΤΕΔ)

Κωδικός	Απειλή/Πίεση	Σημασία	Εντός/Εκτός
I03.01	Γενετική ρύπανση (ζώα)	H	Εντός & Εκτός
I01	Εισβλητικά είδη	H	Εντός
F05.01	Χρήση δυναμιτών	M	Εντός & Εκτός
F03.02.05	Ατυχηματική αιχμαλωσία	M	Εντός & Εκτός
E06.01	Κατεδάφιση κτιρίων και ανθρώπινων υποδομών'	M	Εντός & Εκτός
E03.01	Διάθεση οικιακών/εγκαταστάσεων αναψυχής αποβλήτων	M	Εντός
E01.01	Συνεχής αστικοποίηση	M	Εντός
L05	Κατάρρευση εδάφους, κατολίσθηση	M	Εντός & Εκτός
M01.07	Αλλαγές στη στάθμη της θάλασσας	M	Εντός & Εκτός
E01.03	Διάσπαρτη κατοίκηση	M	Εντός & Εκτός
E03.02	Διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων	M	Εντός
D03.03	Θαλάσσιες κατασκευές	M	Εντός & Εκτός
A09	Άρδευση	M	Εντός
H03.01	Πετρελαιοκηλίδες στη θάλασσα	M	Εντός & Εκτός
F02.03.03	Υποβρύχιο κυνήγι	M	Εντός & Εκτός
H01	Ρύπανση επιφανειακών υδάτων (λιμνικών και χερσαίων, θαλάσσιων και υφάλμυρων)	M	Εντός & Εκτός
A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών στη γεωργία	M	Εντός & Εκτός
F02.01.02	Δίχτυα	M	Εντός & Εκτός
G01.01.01	Μηχανοκίνητα ναυτικά αθλήματα	M	Εντός & Εκτός
G01.04.03	Επισκέψεις αναψυχής σε σπήλαια	M	Εντός & Εκτός
F05.05	Πυροβολισμοί	M	Εντός & Εκτός
E06.02	Ανακατασκευή, ανακαίνιση κτιρίων	M	Εντός
A01	Γεωργικές καλλιέργειες	L	Εντός
E01.02	Μη συνεχής αστικοποίηση	L	Εντός & Εκτός
A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών	L	Εντός & Εκτός
C03.03	Παραγωγή αιολικής ενέργειας	L	Εντός
H01	Ρύπανση επιφανειακών υδάτων (λιμνικών και χερσαίων, θαλάσσιων και υφάλμυρων)	L	Εντός & Εκτός
D01.02	Δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι	L	Εντός & Εκτός

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-28

Παρακάτω αναφέρονται οι πιέσεις/απειλές που υφίστανται τα είδη της ΠΜ σύμφωνα με την ΕΠΜ 9β (Παππάς και συν., 2025).

Ερπετοπανίδα

Τα είδη των χερσαίων ερπετών της περιοχής δέχονται πιέσεις κατά κύριο λόγο από την απομάκρυνση μικρών χαρακτηριστικών του τοπίου για την ενοποίηση αγροτεμαχίων, από το εκτεταμένο δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) της περιοχής, καθώς και από τις πυρκαγιές που οφείλονται σε απώλεια ελέγχου κατά την καύση για γεωργικούς σκοπούς. Ορισμένα είδη δέχονται πίεση από την σκόπιμη θανάτωση τους κυρίως γιατί εσφαλμένα θεωρούνται ως δηλητηριώδη είδη με χαρακτηριστικότερα τα παραδείγματα της σαύρας *Chalcides ocellatus* και του φιδιού *Zamenis situla*. Για το τελευταίο πίεση αποτελεί και η θήρευση από οικόσιτες γάτες. Επιπλέον, η ποταμοχελώνα *Mauremys rivulata*, συγκαταλέγεται στα είδη που πολύ συχνά συλλέγονται από ιδιώτες ως κατοικίδια ή ακόμη και για εμπόριο κατοικίδιων, ή συλλέγονται για ερευνητικούς σκοπούς. Σημαντική απειλή για το είδος αποτελεί και η γενικευμένη ρύπανση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

Η Ποταμοχελώνα επιπρόσθετα δέχεται πιέσεις από την υπερβολική άντληση νερού και την παρέμβαση με άλλους τρόπους όπως για παράδειγμα το μπάζωμα και την υποβάθμιση των υδάτινων τα οποία αποτελούν τα ενδιαιτήματα της. Τέλος, η παρουσία του εισβλητικού ξενικού είδους *Trachemys scripta* στη Λίμνη Αγκιάς αποτελεί σημαντική πίεση για το είδος.

Τα είδη αμφιβίων που καταγράφονται στην περιοχή δέχονται πιέσεις κατά κύριο λόγο από την ρύπανση που προκαλεί στα ύδατα η χρήση φυτοπροστατευτικών χημικών ουσιών στη γεωργία, από την γενικότερη επιβάρυνση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων, από το εκτεταμένο δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) της περιοχής, αλλά και από την υπερβολική άντληση νερού ή την παρέμβαση με άλλους τρόπους όπως για παράδειγμα το μπάζωμα και την υποβάθμιση των υδάτινων οικοσυστημάτων τα οποία αποτελούν τα ενδιαιτήματα τους. Το είδος *Pelophylax cretensis* επηρεάζεται επιπρόσθετα σημαντικά από την παρουσία του εισβλητικού ξενικού είδους βατράχου *Lithobates catesbeianus* στη Λίμνη Αγκιάς.

Θηλαστικά

Τα είδη χειροπτέρων δέχονται σημαντική πίεση από την χρήση φυτοπροστατευτικών στο σύνολο της έκτασης της περιοχής Natura 2000. Η παρουσία του αγριόγατου (*Felis silvestris*) στην περιοχή επηρεάζεται από το δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) που αναπτύσσεται σε αυτή.

5.5.2.2 ΕΖΔ GR4340007 Φαράγγι Θέρισου

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR4340007, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-31 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η GR4340007 (ΤΕΔ)

Κωδικός	Απειλή/Πίεση	Σημασία	Εντός/Εκτός
A04	Βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων	H	Εντός
I03.01	Γενετική ρύπανση (ζώα)	H	Εντός κι εκτός
A04.01.04	Εντατική βόσκηση αιγών	M	Εντός κι εκτός
A04.01.02	Εντατική βόσκηση προβάτων	M	Εντός κι εκτός
A04	Βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων	M	Εκτός
L09	Φωτιά (φυσικής προέλευσης)	M	Εκτός
K01.01	Διάβρωση	M	Εκτός
A09	Άρδευση	M	Εκτός
K01.01	Διάβρωση	M	Εντός
A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών στη γεωργία	M	Εκτός
K03.01	Ανταγωνισμός (πανίδα)	M	Εντός κι εκτός
F03.01	Κυνήγι	M	Εκτός
A01	Γεωργική καλλιέργεια	M	Εκτός
L09	Φωτιά (φυσικής προέλευσης)	M	Εντός
A08	Χρήση λιπασμάτων στη γεωργία	M	Εκτός
F03.01	Κυνήγι	M	Εντός
E01.02	Μη συνεχής αστικοποίηση	M	Εκτός
A09	Άρδευση	L	Εντός
A01	Γεωργική καλλιέργεια	L	Εντός
E03.01	Διάθεση αποβλήτων νοικοκυριού και εγκαταστάσεων αναψυχής	L	Εντός
F03.02	Σύλληψη και απομάκρυνση (χερσαίων) ζώων	L	Εκτός
F04	Λήψη / απομάκρυνση χερσαίων φυτών (γενικά)	L	Εντός
G01.04	Ορειβασία, αναρρίχηση, σπηλαιολογία	L	Εκτός
F04	Λήψη / απομάκρυνση χερσαίων φυτών (γενικά)	L	Εκτός
D01.01	Μονοπάτια, δρόμοι και ποδηλατόδρομοι	L	Εκτός
D01.02	Δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι	L	Εκτός
D01.01	Μονοπάτια, δρόμοι και ποδηλατόδρομοι	L	Εντός
A07	Χρήση βιοκτόνων, ορμονών και χημικών ουσιών στη γεωργία	L	Εντός
F03.02	Σύλληψη και απομάκρυνση (χερσαίων) ζώων	L	Εντός
D01.02	Δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι	L	Εντός
J01	Πυρκαγιά και καταστολή πυρκαγιάς	L	Εντός
G04.01	Στρατιωτικοί ελιγμοί	L	Εντός
A08	Χρήση λιπασμάτων στη γεωργία	L	Εντός
G01.04	Ορειβασία, αναρρίχηση, σπηλαιολογία	L	Εντός
D02.01	Γραμμές ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφωνικής επικοινωνίας	L	Εκτός

Βλ. υπόμνημα Πίνακας 5-28

Σύμφωνα με την ΕΠΜ της 2ης ομάδας περιοχών, αναφορικά με τα είδη πανίδας που ενδιαίτουν στην ΕΖΔ GR4340007, προκύπτει ότι:

- Τα είδη αμφιβίων που καταγράφονται στην περιοχή (*Bufo viridis* και *Hyla arborea*), δέχονται πιέσεις κατά κύριο λόγο από την ρύπανση που προκαλεί στα ύδατα η χρήση φυτοπροστατευτικών χημικών ουσιών στη γεωργία (A21: Χρήση φυτοπροστατευτικών χημικών ουσιών στη γεωργία), από την γενικότερη επιβάρυνση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων (J01: Ρύπανση μεικτής προέλευσης σε

επιφανειακά και υπόγεια ύδατα (λιμναία και χερσαία)), από το εκτεταμένο δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) της περιοχής (Ε01: Δρόμοι, μονοπάτια, σιδηρόδρομοι και συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες)), αλλά και από την υπερβολική άντληση νερού (Κ01: Άντληση από υπόγεια, επιφανειακά ή μεικτά ύδατα) ή την παρέμβαση με άλλους τρόπους όπως για παράδειγμα το μπάζωμα και την υποβάθμιση των υδάτινων οικοσυστημάτων (Κ02: Αποστράγγιση) τα οποία αποτελούν τα ενδιαιτήματα τους.

- Η παρουσία του Αγριόγατου (*Felis silvestris*) στην περιοχή επηρεάζεται από το δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) (Ε01: Δρόμοι, μονοπάτια, σιδηρόδρομοι και συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες)), που αναπτύσσεται σε αυτή.
- Τα είδη χειροπτέρων δέχονται σημαντική πίεση από την όχληση στα καταφύγια τους στη περιοχή (F07: Αθλητισμός, τουρισμός και δραστηριότητες αναψυχής).
- Τα είδη των χερσαίων ερπετών της περιοχής δέχονται πιέσεις κατά κύριο λόγο από την απομάκρυνση μικρών χαρακτηριστικών του τοπίου για την ενοποίηση αγροτεμαχίων (Α05: Απομάκρυνση μικρών χαρακτηριστικών τοπίου για ενοποίηση αγροτεμαχίων (φράκτες, ξερολιθιές, βούρλα, ανοιχτές τάφρους, πηγές, μεμονωμένα δέντρα κλπ.)) και το εκτεταμένο δίκτυο δρόμων (όλων των κατηγοριών) της περιοχής (Ε01: Δρόμοι, μονοπάτια, σιδηρόδρομοι και συναφής υποδομή (π.χ. γέφυρες, οδογέφυρες, σήραγγες)), καθώς και απειλές από τις πυρκαγιές που οφείλονται σε απώλεια ελέγχου κατά την καύση για γεωργικούς σκοπούς (Α11: Καύση για γεωργικούς σκοπούς). Ορισμένα είδη δέχονται πίεση από την σκόπιμη θανάτωση τους κυρίως γιατί εσφαλμένα θεωρούνται ως δηλητηριώδη είδη (G10: Παράνομο κυνήγι/θανάτωση), με χαρακτηριστικότερα τα παραδείγματα των *Chalcides ocellatus* και *Zamenis situla*.
- Το ασπόνδυλο *Allotyphlus foedatus* επηρεάζεται σημαντικά από τη μετατροπή του εδάφους σε γεωργική γη (Α01: Μετατροπή σε γεωργική γη (εξαιρουμένης της αποστράγγισης και της χρήσης της φωτιάς ως μέσο διαχείρισης)).

5.5.3 5^η ομάδα

5.5.3.1 ΕΖΔ GR4310006 Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)

Οι πιέσεις και οι απειλές στις οποίες υπόκεινται η περιοχή GR4310006, σύμφωνα με το πλέον επικαιροποιημένο ΤΕΔ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-32 Πιέσεις και απειλές που υφίσταται η ΖΕΠ GR4310006 (ΤΕΔ)

Κωδικός	Απειλή/Πίεση	Σημασία	Εντός/Εκτός
I03.01	Γενετική ρύπανση (ζώα)	H	Εντός κι εκτός
A04	Βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων	M	Εντός
F03.01	Κυνήγι	M	Εντός
K03.01	Ανταγωνισμός (πανίδα)	M	Εντός κι εκτός
A01	Γεωργική καλλιέργεια	L	Εντός
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 5-28			

6 Εφαρμογή σταδίου 4: Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων

Στην παρούσα παράγραφο εξετάζεται η πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων ως συνέπεια των εξεταζόμενων σχεδίων που δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τους στόχους διατήρησης που έχουν καθοριστεί για τα είδη που απαντώνται στις **περιοχές μελέτης** (GR1110010, GR1130011, GR4310006, GR4340006 και GR4340007). Η επίπτωση μπορεί να είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός τόπου ή εκτός τόπου, ή συνδυασμών με άλλα σχέδια ή έργα.

6.1 Εκτίμηση της πιθανότητας σημαντικών επιπτώσεων

Όπως έχει προαναφερθεί, **εντός τεσσάρων περιοχών του δικτύου NATURA 2000** πρόκειται να κατασκευαστούν νέες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής:

- Εναέριες Γ.Μ. υπερυψηλής τάσης (400 kV) εντός των ΖΕΠ GR1110010 και GR1130011
- Εναέριες Γ.Μ. υψηλής τάσης (150 kV) εντός των ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 και ΕΖΔ GR4340007.

ενώ προβλέπεται αναβάθμιση υφιστάμενης εναέριας Γ.Μ. υψηλής τάσης (150 kV) εντός της ΕΖΔ GR4310006.

Οι επιπτώσεις που αναμένονται από τον προαναφερθέντα σχεδιασμό στο βιοτικό αντικείμενο των προστατευόμενων περιοχών είναι οι ακόλουθες:

1. **Απώλεια ατόμων ορνιθοπανίδας και χειροπτέρων** των ειδών που εντοπίζονται στις ΖΕΠ GR1110010, GR1130011 και την ΕΖΔ-ΤΚΣ GR4340006 και ΕΖΔ GR4340007 αντίστοιχα, λόγω δυνητικής πρόσκρουσης και ηλεκτροπληξίας αυτών στις Γ.Μ.

Τα πουλιά, και πιθανώς οι νυχτερίδες, ενδέχεται να συγκρούονται με τα διάφορα μέρη των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ισχύος και άλλες υπέργειες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι γενικά αποδεκτό ότι ο κίνδυνος που διατρέχουν τα πτηνά εξαρτάται από την τεχνική κατασκευή και τον λεπτομερή σχεδιασμό των εγκαταστάσεων ισχύος. Ειδικότερα, ο κίνδυνος ηλεκτροπληξίας είναι υψηλός στους «κακοσχεδιασμένους» στύλους μέσης τάσης («στύλοι-δολοφόνοι») (BirdLife International, 2007). Επιπλέον, το επίπεδο του κινδύνου πρόσκρουσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη γεωγραφική θέση του έργου και τα είδη που είναι παρόντα, καθώς και από τις καιρικές συνθήκες, την ορατότητα και το συγκεκριμένο σχεδιασμό των ίδιων των γραμμών μεταφοράς ισχύος (ιδίως σε περίπτωση ηλεκτροπληξίας). Τα είδη που έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής χαρακτηρίζονται από χαμηλούς αναπαραγωγικούς ρυθμούς και/ή είναι σπάνια ή βρίσκονται ήδη σε ευάλωτη κατάσταση διατήρησης (όπως οι αετοί, οι γύπες και οι πελαργοί) μπορούν να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στις συγκεκριμένες απειλές. Κάποιες ομάδες πουλιών είναι περισσότερο ευαίσθητες, στις συγκρούσεις με τα καλώδια. Τα μεγαλύτερα και ταχύτερα σε πτήσεις είδη έχουν μεγαλύτερη ευαισθησία σε συγκρούσεις με καλώδια. Τα χονδρότερα και εμφανή από μακριά δίκτυα εναερίων καλωδίων είναι τα λιγότερο επικίνδυνα για την ορνιθοπανίδα. Κατά συνέπεια η γραμμή επαφής όπου στο μεγαλύτερο μήκος της είναι αλυσοειδούς μορφής καθίσταται πιο εμφανής από απλά εναέρια καλώδια με πιθανές μικρότερες επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στον Πίνακα 6-1 και Πίνακα 6-2, καταγράφονται τα είδη ορνιθοπανίδας των ΖΕΠ GR1110010 και GR1130011 αντίστοιχα τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο της

Ανακοίνωσης της Επιτροπής «Υποδομές μεταφοράς ενέργειας και νομοθεσία της ΕΕ για το φυσικό περιβάλλον» (2018/C 213/02) των ειδών που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ.

Αναφορικά με τις νυχτερίδες, η ίδια ανακοίνωση αναφέρει τα εξής:

Τα πουλιά, και πιθανώς οι νυχτερίδες, ενδέχεται να συγκρούονται με τα διάφορα μέρη των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ισχύος και άλλες υπέργειες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Το επίπεδο του κινδύνου σύγκρουσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη γεωγραφική θέση του έργου και τα είδη που είναι παρόντα, καθώς και από τις καιρικές συνθήκες, την ορατότητα και τον συγκεκριμένο σχεδιασμό των ίδιων των γραμμών μεταφοράς ισχύος (ιδίως σε περίπτωση ηλεκτροπληξίας). Τα είδη που έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής χαρακτηρίζονται από χαμηλούς αναπαραγωγικούς ρυθμούς και/ή είναι σπάνια ή βρίσκονται ήδη σε ευάλωτη κατάσταση διατήρησης (όπως οι αετοί, οι γύπες και οι πελαργοί) μπορούν να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα...Όσον αφορά τις νυχτερίδες, δεν υπάρχουν δυστυχώς μελέτες σχετικά με τους δυνητικούς κινδύνους σύγκρουσής τους με εναέριες γραμμές μεταφοράς ισχύος, λόγω των δυσχερειών παρακολούθησης μικρών ζώων κατά μήκος γραμμικών υποδομών παρόμοιου μήκους.

2. **Επιπτώσεις από εμπόδια:** Στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας, οι υποδομές μεταφοράς, παραλαβής και αποθήκευσης μεγάλου μεγέθους μπορούν να υποχρεώσουν τα είδη να παρακάμψουν ολοκληρωτικά μια περιοχή, τόσο κατά τις μεταναστευτικές τους κινήσεις όσο και κατά τις πτήσεις τους σε τοπικό επίπεδο, κατά τη διάρκεια των τακτικών κυνηγετικών τους δραστηριοτήτων. Το κατά πόσον αυτό αποτελεί πρόβλημα εξαρτάται από μια σειρά από παράγοντες, όπως είναι η ύπαρξη και το μέγεθος του υποσταθμού, τα διαστήματα μεταξύ των ηλεκτρικών καλωδίων και η διαδρομή που ακολουθούν, ο βαθμός εκτόπισης των ειδών και η ικανότητά τους να ανακτούν την αυξημένη ενέργεια που αναλώνουν, όπως επίσης και η σύνδεση μεταξύ των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας, κουρνιάσματος και αναπαραγωγής.
3. **Όχληση του συνόλου των ειδών** των περιοχών NATURA 2000 κατά τη φάση κατασκευής. Όταν η συγκεκριμένη επίπτωση λαμβάνει χώρα στις συνήθεις περιοχές αναπαραγωγής, τροφοληψίας ή ανάπαυσης των ειδών, καθώς και κατά μήκος των μεταναστευτικών τους οδών μπορεί να οδηγήσει σε εκτόπιση και αποκλεισμό τους και, κατά συνέπεια, σε απώλεια της χρήσης οικοτόπων. Τα είδη ενδέχεται να εκτοπιστούν λόγω, για παράδειγμα, της αυξημένης κυκλοφορίας, της παρουσίας ανθρώπων, όπως επίσης και λόγω θορύβου, σκόνης, ρύπανσης, τεχνητού φωτισμού ή δονήσεων που προκαλούνται κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών έργων. Η σοβαρότητα των επιπτώσεων εξαρτάται από την έκταση και τον βαθμό της όχλησης, την ευαισθησία των ειδών που πλήττονται, όπως επίσης και τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα άλλων κατάλληλων ενδιαιτημάτων στην κοντινή περιοχή. Στην περίπτωση σπάνιων και απειλούμενων ειδών, ακόμα και μικρές ή προσωρινές οχλήσεις μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη μακροπρόθεσμη επιβίωσή τους στην περιοχή. Για το λόγο αυτό τέτοια είδη πρέπει να εντοπίζονται και να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατασκευή και λειτουργία των έργων μεταφοράς.
4. **Απώλεια, υποβάθμιση ή κατακερματισμός οικοτόπων:** Η έκταση της απώλειας και της υποβάθμισης οικοτόπων εξαρτάται από το μέγεθος, την τοποθεσία και τη σχεδίαση εκάστοτε έργου καθώς και την ευαισθησία των οικοτόπων που ενδεχομένως να πλήττονται. Σημειώνεται ότι οι έμμεσες επιπτώσεις μπορεί να είναι πολύ πιο διαδεδομένες χωρικά, ιδίως όταν ένα έργο επηρεάζει υδρολογικά καθεστώτα ή γεωμορφολογικές διεργασίες, καθώς και την ποιότητα του νερού ή του εδάφους. Οι εν λόγω έμμεσες

επιπτώσεις μπορούν να προκαλέσουν την υποβάθμιση, τον κατακερματισμό καθώς και την απώλεια οικοτόπων, μερικές φορές ακόμη και σε πολύ μεγάλη απόσταση από την πραγματική τοποθεσία του έργου. Οι γραμμές μεταφοράς ισχύος, όταν δεν πληρούν τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές και δεν συντηρούνται σωστά, μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε καταστροφή ενδιαιτημάτων προκαλώντας μη ηθελημένες δασικές πυρκαγιές. **Η σοβαρότητα της απώλειας εξαρτάται από τη σπανιότητα και την ευαισθησία των οικοτόπων που πλήττονται και/ή τη σημασία τους ως περιοχές τροφοληψίας, αναπαραγωγής ή χειμερίας νάρκης για τα είδη. Επίσης, ο ρόλος που ενδέχεται να έχουν ορισμένοι οικοτόποι ως σημαντικά μέρη διαδρόμου ή ως εφελκυστήρες για τη διασπορά και τη μετανάστευση, καθώς και για μετακινήσεις τοπικού χαρακτήρα μεταξύ π.χ. των τόπων τροφοληψίας και φωλεοποίησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.** Η εκτίμηση της συγκεκριμένης επίπτωσης δεν είναι εφικτή στην παρούσα φάση καθώς δεν έχει οριστικοποιηθεί η χωροθέτηση των επιμέρους τμημάτων του σχεδίου.

5. **Ηλεκτρομαγνητικά πεδία:** Τα μεταβαλλόμενα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία που προκαλούν τα έργα μεταφοράς ονομάζονται και πεδία εξαιρετικής χαμηλής συχνότητας (50Hz) με αποτέλεσμα να βρίσκονται στο φάσμα των μη ιονιζουσών ακτινοβολιών. Σε αντίθεση με τις ιονίζουσες ακτινοβολίες (ραδιενέργεια), οι μη ιονίζουσες μεταφέρουν σχετικά μικρή ενέργεια και δεν μπορούν να διασπάσουν χημικούς δεσμούς και να προκαλέσουν ιονισμό της ύλης. Έχουν διεξαχθεί πολλές έρευνες και υπάρχει μεγάλη διαφωνία σχετικά με το κατά πόσο η έκθεση στα ΗΜΠ επηρεάζει ή όχι το κυτταρικό, ενδοκρινικό, ανοσοποιητικό και αναπαραγωγικό σύστημα των σπονδυλωτών. Έρευνες με αντικείμενο τις συνέπειες των ΗΜΠ στα πτηνά δείχνουν ότι η έκθεσή τους σε αυτές σε γενικές γραμμές προκαλεί αλλαγές, αλλά όχι σταθερά σε όλες τις περιπτώσεις, στη συμπεριφορά, στην αναπαραγωγική ικανότητα, στην αύξηση και ανάπτυξη, στη φυσιολογία και ενδοκρινολογία, καθώς και στα επίπεδα οξειδωτικού στρες (Ferne, 2000· Fernie and Reynolds, 2005).

Συμπερασματικά αναμένονται επιπτώσεις στο προστατευτέο αντικείμενο οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τους στόχους διατήρησης που έχουν τεθεί για αυτό. Η παραπάνω εκτίμηση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αναλυτικά στο πλαίσιο της ΜΕΟΑ που θα εκπονηθεί για κάθε επιμέρους έργο (Βλ. παράγραφο 7).

Σημειώνεται επίσης ότι οι επιπτώσεις, μπορεί να μην προκαλούνται από το έργο των ΓΜ αυτό καθαυτό, αλλά και από τα συνοδά έργα του, όπως για παράδειγμα η διάνοιξη δρόμων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης κατά την κατασκευή και τη συντήρηση του έργου. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ανάλογα με τη σοβαρότητα των δυνητικών επιπτώσεων, είναι δυνατή η λήψη μέτρων άμβλυνσης τα οποία θα εξαλείψουν, θα προλάβουν ή θα περιορίζουν σε αμελητέο επίπεδο τις δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις που παρουσιάστηκαν.

Τα μέτρα άμβλυνσης μπορεί να περιλαμβάνουν για παράδειγμα αλλαγές στο μέγεθος, την τοποθεσία, τη σχεδίαση και τη διαμόρφωση διαφόρων πτυχών των επιμέρους έργων ενεργειακής υποδομής. Ακόμα μπορεί να έχουν τη μορφή προσωρινών προσαρμογών στη διάρκεια των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας (π.χ. αποφυγή κατασκευαστικών εργασιών στη διάρκεια της περιόδου αναπαραγωγής). Αναλυτικότερη παρουσίαση των μέτρων γίνεται στην παρούσα μελέτη στο ακόλουθο κεφάλαιο.

Επιπρόσθετα, η επέκταση των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να προκαλέσει και ορισμένες θετικού χαρακτήρα επιπτώσεις για είδη της άγριας ορνιθοπανίδας:

1. Υπόστρωμα αναπαραγωγής, θέση φωλεοποίησης: Το γεγονός ότι τα πτηνά ενίοτε αναπαράγονται σε κατασκευές ηλεκτρικού ρεύματος οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ των οποίων η απουσία

εναλλακτικών τρόπων φωλεοποίησης όπως τα δένδρα και οι απότομοι βράχοι, οι κατασκευές ηλεκτρικού ρεύματος προσφέρουν στα πτηνά ένα σταθερό τόπο για να χτίσουν τη φωλιά τους με ασφάλεια μακριά από σαρκοφάγα θηλαστικά. Οι κατασκευές των δικτύων κοινής ωφέλειας μπορούν να αποτελέσουν υποστρώματα φωλεοποίησης σε ενδιαιτήματα που δεν διαθέτουν ιδιαίτερα φυσικά στοιχεία, και προσφέρουν ως ένα βαθμό προστασία διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό την επέκταση της εξάπλωσης ορισμένων ειδών ή αυξάνοντας την τοπική πυκνότητα ορισμένων από αυτών.

2. **Θέση για κούρνιασμα και κυνήγι:** Οι γύπες και οι πελαργοί πολλές φορές καταφεύγουν σε κατασκευές μεταφοράς ισχύος για κούρνιασμα καθώς εκεί είναι πιο προστατευμένοι από τις δριμείες καιρικές συνθήκες και την θηρευτική πίεση που τους ασκείται στο έδαφος. Η παρουσία ηλεκτρικών στύλων σε ενδιαιτήματα της υπαίθρου είναι ευεργετική για ορισμένα αρπακτικά πτηνά καθώς τους παρέχει δεσπόζοντα σημεία επόπτευσης με οπτικό πεδίο στους τόπους κυνηγιού.
3. **Διαχείριση ενδιαιτήματος:** Οι γραμμές μεταφοράς μπορούν επίσης να παρέχουν μόνιμο ενδιαίτημα για τα είδη που χρειάζονται χαμηλή βλάστηση. Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στις ΗΠΑ διαπιστώθηκε ότι οι ανοικτοί διάδρομοι δουλείας διέλευσης κατά μήκος των γραμμών κοινής ωφέλειας προσφέρουν ενδιαίτημα σε είδη πτηνών τα οποία παρουσιάζουν μείωση στον πληθυσμό τους.

6.1.1 1^η ομάδα

6.1.1.1 ΖΕΠ GR1110010 Ορεινός Έβρος - Κουλάδα Δέριου

Η εκτίμηση της απώλειας ατόμων ορνιθοπανίδας της ΖΕΠ GR1110010 στηρίζεται στην υπ' αριθμό 2018/C 213/02 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πίνακας 6-1 Είδη της ΖΕΠ GR1110010 που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας ⁴¹	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης ⁴²
1	<i>Aegypius monachus</i>	Μαυρογύπας	I	III	II
2	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαιτός	I	III	II
3	<i>Aquila heliaca</i>	(Ανατολικός) Βασιλαιτός	I	III	II
4	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς		II	II
5	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	I	II-III	II
6	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα		III	II
7	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	I	III	II
8	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	I	III	III
9	<i>Ciconia nigra</i>	Μαύρος Πελαργός	I	III	III
10	<i>Circus gallicus</i>	Φιδαετός	I	III	II
11	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	I	III	II
12	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	I	III	II
13	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	I	III	II
14	<i>Clanga clanga</i>	Στικταετός	I	II	II
15	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	I	I-II	I-II
16	<i>Falco columbarius</i>	Νανογέρακο	I	II-III	II
17	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	I	II-III	II
18	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	I	II-III	II
19	<i>Falco vespertinus</i>	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	I	II-III	II
20	<i>Gypaetus barbatus</i> ⁴³	Γυπαετός	I	III	II
21	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	I	III	II
22	<i>Hieraetus fasciatus</i> (<i>Aquila fasciata</i>)	Σπιζαετός	I	III	II
23	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	Γερακαετός	I	III	II
24	<i>Milvus migrans</i>	Τσίφτης	I	III	II
25	<i>Milvus milvus</i>	Ψαλιδιάρης	I	III	II
26	<i>Neophron percnopterus</i>	Ασπροπάρης	I	III	II
27	<i>Pandion haliaetus</i>	Ψαραετός	I	III	II
28	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	I	III	II

⁴¹ AEWA-CMS, 2011a

⁴² AEWA-CMS, 2011a

⁴³ Δεν εντοπίζεται στη ΖΕΠ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας ⁴¹	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης ⁴²
29	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	IIB	I-II	II

Υπόμνημα: 0=απουσία καταγεγραμμένων, ή πολύ μικρή πιθανότητα, απωλειών
I=καταγεγραμμένες απώλειες, αλλά όχι εμφανής απειλή για τον πληθυσμό των πτηνών
II=μεγάλες απώλειες σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, αλλά χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στον συνολικό πληθυσμό του είδους
III=απώλειες οι οποίες αποτελούν μείζονα παράγοντα θνησιμότητας και απειλούν ένα είδος με αφανισμό, σε περιφερειακό επίπεδο ή σε ευρύτερη κλίμακα.

6.1.1.2 ΖΕΠ GR1130011 Κολάδα Φιλιούρη

Πίνακας 6-2 Είδη της ΖΕΠ GR1130011 που έχουν προτεραιότητα για μέτρα πρόληψης και άμβλυνσης των επιπτώσεων από τις γραμμές μεταφοράς ισχύος εντός της ΕΕ (2018/C 213/02)

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης
1	<i>Aegypius monachus</i>	Μαυρογύπας	I	III	II
2	<i>Aquila chrysaetos</i>	Χρυσαετός	I	III	II
3	<i>Aquila heliaca</i>	(Ανατολικός) Βασιλαετός	I	III	II
4	<i>Bubo bubo</i>	(Κοινός) Μπούφος	I	II-III	II
5	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα		III	II
6	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	I	III	II
7	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκός Πελαργός	I	III	III
8	<i>Ciconia nigra</i>	Μαύρος Πελαργός	I	III	III
9	<i>Circus gallicus</i>	Φιδαετός	I	III	II
10	<i>Circus aeruginosus</i>	Καλαμόκιρκος	I	III	II
11	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμωνόκιρκος	I	III	II
12	<i>Circus pygargus</i>	Λιβαδόκιρκος	I	III	II
13	<i>Coracias garrulus</i>	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	I	I-II	I-II
14	<i>Falco naumanni</i>	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	I	II-III	II
15	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	I	II-III	II
16	<i>Gypaetus barbatus</i> ⁴⁴	Γυπαετός	I	III	II
17	<i>Gyps fulvus</i>	Όρνιο	I	III	II
18	<i>Hieraetus pennatus</i> (<i>Aquila pennata</i>)	Γερακαετός	I	III	II
19	<i>Neophron percnopterus</i>	Ασπροπάρης	I	III	II
20	<i>Pernis apivorus</i>	(Ευρωπαϊκός) Σφηκιάρης	I	III	II

⁴⁴ Δεν εντοπίζεται στη ΖΕΠ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ 2023-2032
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

A/A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οδηγία 2009/147/ΕΚ	Απώλειες λόγω ηλεκτροπληξίας	Απώλειες λόγω πρόσκρουσης
21	<i>Streptopelia turtur</i>	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	IIB	I-II	II
Υπόμνημα: Βλ. Πίνακας 6-1.					

6.1.3 4^η ομάδα

6.1.3.1 ΕΖΔ – ΤΚΣ GR4340006 Λίμνη Αγυάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτη - Κουλάδα Φάσα

Με βάση τα όσα αναλύθηκαν στην ενότητα 6, η παρουσία των εναέριων Γ.Μ. υψηλής τάσης εντός της ΕΖΔ - ΤΚΣ, δύναται να οδηγήσει σε φαινόμενα πρόσκρουσης ή ηλεκτροπληξίας των ειδών χειροπτέρων της ΠΜ τα οποία είναι ο τρανορινόλοφος (*Rhinolophus ferrumequinum*), ο μικρορινόλοφος (*Rhinolophus hipposideros*), η τρανονυχτερίδα (*Eptesicus serotinus*), η νανονυχτερίδα του Hanak (*Pipistrellus hanaki*), η λευκονυχτερίδα (*Pipistrellus kuhlii*) και ο νυχτονόμος (*Tadarida teniotis*).

6.1.3.2 ΕΖΔ GR4340007 Φαράγγι Θέρισου

Με βάση τα όσα αναλύθηκαν στην ενότητα 6, η παρουσία των εναέριων Γ.Μ. υψηλής τάσης εντός της ΕΖΔ, δύναται να οδηγήσει σε φαινόμενα πρόσκρουσης ή ηλεκτροπληξίας των ειδών χειροπτέρων της ΠΜ τα οποία είναι ο ρινόλοφος του Blasius (*Rhinolophus blasii*), τρανορινόλοφος (*Rhinolophus ferrumequinum*), ο μικρορινόλοφος (*Rhinolophus hipposideros*), η βουνονυχτερίδα (*Hypsugo savii*) και ο νυχτονόμος (*Tadarida teniotis*).

6.1.4 5^η ομάδα

6.1.4.1 ΕΖΔ GR4310006 Δίκτη: Ομαλός Βιάννου (Σύμη - Ομαλός)

Η αναβάθμιση της υφιστάμενης εναέριας Γ.Μ. υψηλής τάσης (150 kV) κατά τη φάση κατασκευής εκτιμάται πως θα επιφέρει όχληση στο σύνολο των ειδών πανίδας της ΕΖΔ.

6.2 Εκτίμηση ενδεχόμενων σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα

Σχετικά με τις πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις των Γ.Μ. στα πουλιά, έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για τη διεξαγωγή σχετικών αξιολογήσεων, η καθεμία με διαφορετικές παραδοχές και χωρίς γενική συναίνεση για μια συγκεκριμένη προσέγγιση. Κάποιες έρευνες προτείνουν την συνολική αξιολόγηση όλων των πιέσεων που σχετίζονται με τα πουλιά, ενώ άλλες λαμβάνουν υπόψη στην αξιολόγηση τους όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες με βάση διάφορα σενάρια σχεδιασμού.

Σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την προσέγγιση που ακολουθείται κάθε φορά, είναι προφανές ότι οι πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των υποδομών μεταφοράς ενέργειας και της βιοποικιλότητας είναι πολλές φορές δύσκολο να εξηγηθούν πλήρως με τις υφιστάμενες τεχνικές και εργαλεία παρακολούθησης και μοντελοποίησης. Παρ' όλα αυτά, είναι απαραίτητη η χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων μεθόδων για την αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων προκειμένου οι σχετικές λήψεις αποφάσεων να βασίζονται σε ρεαλιστικές εκτιμήσεις.

Προτείνεται κατά τη φάση εκπόνησης των ΜΕΟΑ που θα εκπονηθούν για κάθε επί μέρους έργο (βλ. παρ 7), να εξεταστούν συνεργιστικές επιπτώσεις κατ' ελάχιστον με τις ακόλουθες ομάδες έργων και δραστηριοτήτων:

1. Έργα μεταφοράς ενέργειας
2. Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
3. Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα (βλ. Σχήμα 9-4 - Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων»- https://herema.gr/wp-content/uploads/2023/10/ΣΜΠΕ_Εθνικό-Πρόγραμμα-ΥΑΠ_ΕΔΕΥΕΠ.pdf)
4. Έργα Παραγωγής Ενέργειας
5. Σιδηροδρομικά έργα με ηλεκτροκίνηση
6. Επίγεια Κέντρα Δορυφορικών Ζεύξεων
7. Πάρκα Κεραιών
8. Κέντρα εκπομπής
9. Αναμεταδότες τηλεόρασης ή ραδιοφώνου
10. Ραντάρ
11. Σταθμοί κινητής και ασύρματης σταθερής τηλεφωνίας

6.3 Μετρίασμός επιπτώσεων

Σε επίπεδο μεμονωμένου έργου θα απαιτείται η εκπόνηση ΜΠΕ, η οποία θα πρέπει να προσδιορίζει συγκεκριμένες ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων του έργου, με βάση τις τοπικές συνθήκες, τις επιμέρους περιοχές χωροθέτησης των πυλώνων, τα συνοδά έργα, τις συνθήκες περιβάλλοντος και τα ειδικά χαρακτηριστικά κατασκευής και λειτουργίας του εκάστοτε έργου.

Για την επαρκή τεκμηρίωση της κατάστασης αναφοράς σε ότι αφορά στο προστατευτέο αντικείμενο της εκάστοτε εξεταζόμενης περιοχής, συμπεριλαμβανόμενων των επηρεαζόμενων τόπων Natura 2000, απαιτείται να εκπονούνται οι παρακάτω έρευνες:

- Οικολογική έρευνα για την παραγωγή επαρκών δεδομένων βάσης για την κατάσταση των χερσαίων ειδών στις εξεταζόμενες περιοχές, ώστε να μπορεί να γίνει έγκυρη Δέουσα Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων στην οικολογική ακεραιότητα των τόπων Natura 2000 που σχετίζονται με τα συγκεκριμένα

είδη, καθώς και σχεδιασμός κατάλληλων μέτρων μετριασμού σε επίπεδο έργου. Στις έρευνες αυτές περιλαμβάνονται οπτικές καταγραφές πεδίου.

- Έρευνα πιθανών διαδρομών καλωδίων για προσδιορισμό οδεύσεων με τις μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σε οικοτόπους και είδη.
- Έρευνα για τις επιπτώσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων ώστε να προκύψουν κατάλληλες κατευθύνσεις μετριασμού ως προς την ασφάλεια για την βιοποικιλότητα.

Στα πιθανά μέτρα μετριασμού, τα οποία μπορεί να απαιτούνται σε επίπεδο έργου, συμπεριλαμβάνονται:

- Κατάλληλη διαβούλευση με εθνικούς και τοπικούς θεσμικούς και δημόσιους φορείς και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Απαίτηση κατάλληλου χρονικού προγραμματισμού έτσι ώστε τα επιμέρους έργα εντός της ίδιας γεωγραφικής περιοχής να μην αναπτύσσονται ταυτόχρονα, προκειμένου να μειωθούν οι πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις σε είδη, που σχετίζονται με την κατασκευή.
- Εποχικοί περιορισμοί σε συγκεκριμένες δραστηριότητες κατά την φάση κατασκευής και την φάση λειτουργίας του εκάστοτε έργου, με βάση τις ιδιαίτερες ευαισθησίες των ειδών που αποτελούν το προστατευτέο αντικείμενο σε επίπεδο έργου.
- Ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης βιο-ασφάλειας για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου της εισαγωγής ξενικών -εισβλητικών ειδών.
- Εκτίμηση των επιπτώσεων και προτάσεις μετριασμού σε ότι αφορά στον νυχτερινό φωτισμό των υποδομών κατά την φάση λειτουργίας τους, ακολουθώντας κατάλληλες διεθνείς καλές πρακτικές.

7 Σύνοψη

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων σε ΠΠ του εθνικού Δικτύου Natura 2000 από την υλοποίηση του σχεδίου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι **ενδέχεται να προκύψουν σημαντικές επιπτώσεις στις 5 Προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται εντός ζώνης επιρροής του σχεδίου.**

Ως εκ τούτου θα απαιτηθεί η διενέργεια Μελετών Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων (ΜΕΟΑ) για τις επί μέρους ΠΠ σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011 για έργα κατηγορίας Α'.

Οι μελέτες θα εκπονηθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011 και τις ειδικότερες προδιαγραφές του Παραρτήματος 3.2 της ΥΑ 170225/20-01-2014, όπως ισχύουν, οι οποίες αφορούν ΜΕΟΑ για έργα / δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντός ή πλησίον περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Οι ΜΕΟΑ που θα εκπονηθούν θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα προτεινόμενα μέτρα και κατευθύνσεις του κεφαλαίου 6.3 της παρούσας.

8 Βιβλιογραφία

Ελληνικές

Δημαλέξης Α. (2010). Προσδιορισμός συμβατών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα είδη χαρακτηρισμού των ΖΕΠ της ορνιθοπανίδας, Συμπληρωματικό παραδοτέο: Εθνικός κατάλογος ειδών χαρακτηρισμού ΖΕΠ, ΥΠΕΧΩΔΕ – Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Αθήνα

Λεγάκης Α., Μαραγκού Π., 2009. Το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Αθήνα, 528 σελ.

Μπούσμπουρας Δ. 2005. Έκθεση ορνιθολογικής αξιολόγησης των περιοχών «GR056 Περιοχή Τυρνάβου», «GR062 Θεσσαλικός Κάμπος» και «GR063 Περιοχή Φαρσάλων», για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας. Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων & Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (ΕΚΒΥ). 63 σελ. + ii παραρτήματα

Παππάς Ε., Αλεξανδροπούλου Ε., Γιάννη Α., Ζαχαράκη Τ., 2025. Παραδοτέο Γ5: Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 1ης ομάδας περιοχών. Κεφάλαιο 2: Περιγραφή προστατευτέου αντικειμένου. Μελέτη 9: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, Αθήνα, 362 σελ.

Σιδηρόπουλος Λ., Σαγιάκου Α., Ξηρουχάκης Σ., Δημαλέξης Α., 2019: Εγχειρίδιο μεθοδολογίας καταγραφής και παρακολούθησης πληθυσμών του Σπιζαετού (*Aquila fasciata*) σε Ελλάδα - Κύπρο, LIFE17 NAT/GR/000514 – LIFE Bonelli EastMed, 37 σελ.

ΥΠΕΝ, 2015: Εποπτεία και Αξιολόγηση της Κατάστασης Διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων στην Ελλάδα.

Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed (18/11/2025)

Ξενόγλωσσες

Fernie, K. J., Bird, D. M., & Petitclerc, D. (2000). Effects of electromagnetic fields on the reproductive success of American kestrels (*Falco sparverius*). *Physiological and Biochemical Zoology*, 73(1), 60–65. <https://doi.org/10.1086/316725>

Fernie, K. J., & Reynolds, S. J. (2005). The effects of electromagnetic fields from power lines on avian reproductive biology and physiology: a review. *Journal of Toxicology and Environmental Health, Part B*, 8(2), 127–140. <https://doi.org/10.1080/10937400590909022>

BirdlifeInternational (2007) Position statement on birds and power lines. On the risks to birds from electricity transmission facilities and how to minimise any such adverse effects <https://studylib.net/doc/18755355/position-statement-on-birds-and-power-lines>

Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) (2024). The Greek Red List of Threatened Species. Athens, Greece. Available at redlist.necca.gov.gr, accessed (21/10/2025)

Ιστοσελίδες

Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού	https://axiosdelta.gr/
Ελληνικός Κόκκινος Κατάλογος	https://redlist.necca.gov.gr/
Γεωπάρκο Μετεώρων – Πύλης	https://www.meteorapyligeopark.gr/
ΟΦΥΠΕΚΑ	https://necca.gov.gr/
https://inspee.gr/el/	
Life Natura 2000 Value Crete	http://www.ecovalue-crete.eu/
votaniki.gr	http://votaniki.gr/

9 Παραρτήματα

Παράρτημα Ι Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ/SDF)

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR1110010
SITENAME OREINOS EVROS - KOILADA DEREIOU

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR1110010

1.3 Site name

OREINOS EVROS - KOILADA DEREIOU

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2005-01	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	2008-01
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
26.030276713000035	41.22128197600006

2.2 Area [ha]:

2.3 Marine area [%]

48942.19	0.0
----------	-----

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

GR11	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη / Anatoliki Makedonia, Thraki
------	--

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
B	A402	Accipiter brevipes			r				P	DD	C	A	B	B
B	A223	Aegolius funereus			p				P	DD	B	A	B	B
B	A079	Aegypius monachus	Yes		p	4	4	i		M	A	B	B	B
B	A247	Alauda arvensis			c				P		D			
B	A229	Alcedo atthis			p				P	DD	C	B	C	B
B	A255	Anthus campestris			r				P	DD	C	B	C	B
B	A226	Apus apus			r				P	DD	C		C	B
B	A091	Aquila chrysaetos	Yes		p	4	5	i		G	B	B	C	B
B	A404	Aquila heliaca	Yes		c				P	DD	B	B	B	B
B	A028	Ardea cinerea			c				P	DD	C	B	C	B
B	A215	Bubo bubo			p	2		p		M	C	A	C	B
B	A087	Buteo buteo			r	7	7	p		M	C	A	C	B
B	A403	Buteo rufinus	Yes		c				P	DD	C	B	B	B
B	A243	Calandrella brachydactyla			r				P	DD	C	C	C	C
B	A224	Caprimulgus europaeus			r				C	DD	C	A	C	B
B	A031	Ciconia ciconia	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A030	Ciconia nigra	Yes		r	4	6	i		G	B	B	B	B
B	A080	Circus gallicus			r	8	10	i		G	B	A	C	B
B	A081	Circus aeruginosus	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A082	Circus cyaneus			c				P	DD	C	A	C	B
B	A083	Circus macrourus			c				P	DD	C	B	B	B
B	A084	Circus pygargus	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A859	Clanga clanga			c				P	DD	C	B	B	B
B	A858	Clanga pomarina	Yes		r	4	6	i		G	B	B	B	B
B	A231	Coracias garrulus	Yes		r				P		C	B	C	B
B	A113	Coturnix coturnix			r				P	DD	C	B	C	B
B	A212	Cuculus canorus			c				C	DD	C	B	C	B
B	A212	Cuculus canorus			r				P	DD	C	B	C	B
B	A738	Delichon urbicum (urbica)			r				C	DD	C	B	C	B
B	A239	Dendrocopos leucotos			p				P	DD	C	A	B	B
B	A429	Dendrocopos syriacus			p				P		C	A	B	B

B	A236	Dryocopus martius			p				P	DD	C	B	B	B
B	A026	Egretta garzetta			c				P	DD	D	B		
B	A447	Emberiza caesia			r				P	DD	C	C	C	B
B	A379	Emberiza hortulana			r				P	DD	C	A	C	B
B	A098	Falco columbarius			c				P	DD	C	B	C	B
B	A100	Falco eleonorae			c				P	DD	C	B	B	B
B	A095	Falco naumanni	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A103	Falco peregrinus			p				P	DD	C	B	C	B
B	A097	Falco vespertinus			c				P	DD	C	B	C	B
B	A321	Ficedula albicollis			c				P	DD	C	A	C	B
B	A320	Ficedula parva			c				P	DD	C	B	C	B
B	A442	Ficedula semitorquata			r				P	DD	C	B	C	B
B	A076	Gypaetus barbatus	Yes		c				V	DD	D	B		
B	A078	Gyps fulvus	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A078	Gyps fulvus	Yes		w				P	DD	C	B	C	B
B	A707	Hieraetus fasciatus (Aquila fasciata)	Yes		c				P	DD	C	B	B	B
B	A092	Hieraetus pennatus (Aquila pennata)	Yes		r	3	6	p		G	B	B	C	B
B	A439	Hippolais olivetorum			r				P	DD	C	B	C	B
B	A251	Hirundo rustica			r				P		C	B	C	B
B	A233	Jynx torquilla			r				P	DD	C		C	B
B	A338	Lanius collurio			r				C	DD	C	B	C	B
B	A338	Lanius collurio			c				P		C	B	C	B
B	A339	Lanius minor			r				P	DD	C	B	C	C
B	A433	Lanius nubicus			r				P	DD	C	B	C	B
B	A868	Leopicus medius			p				P	DD	C	B	C	B
B	A246	Lullula arborea			p				P	DD	C	A	C	B
B	A242	Melanocorypha calandra	Yes		r				P	DD	C	B	C	B
B	A230	Merops apiaster			r				P	DD	C	B	C	B
B	A073	Milvus migrans	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A074	Milvus milvus			c				P	DD	B	A	B	B
B	A260	Motacilla flava			c				P	DD	C	A	C	B
B	A260	Motacilla flava			r				P	DD	C	A	C	B
B	A077	Neophron percnopterus	Yes		r	2	3	p		G	B	B	C	B
B	A533	Oenanthe pleschanka			r				P	DD	C	C	C	C
B	A337	Oriolus oriolus			c				P	DD	C	A	C	B
B	A337	Oriolus oriolus			r				P	DD	C	A	C	B
B	A094	Pandion haliaetus			c				P	DD	C	C	C	B
B	A355	Passer hispaniolensis			p				C	DD	C	B	C	B
B	A072	Pernis apivorus			r	8	10	i		G	C	A	C	B
B	A234	Picus canus			p				P	DD	C	B	C	B
B	A210	Streptopelia turtur			r				C	DD	C	B	C	B
B	A210	Streptopelia turtur			c				P	DD	C	B	C	B
B	A307	Sylvia nisoria			r				P	DD	B	B	B	B
B	A228	Tachymarptis melba			r				P	DD	C	B	C	B
B	A282	Turdus torquatus			c				P	DD	C	B	B	B

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
B	A136	Charadrius dubius			10	16	i							X
B	A136	Charadrius dubius			10	16	i				X			
B	A136	Charadrius dubius			10	16	i						X	
B	A211	Clamator glandarius						P					X	
B	A211	Clamator glandarius						P			X			
B	A207	Columba oenas						P					X	
B	A207	Columba oenas						P			X			
B	A207	Columba oenas						P						X
B	A687	Columba palumbus palumbus						P						X
B	A687	Columba palumbus palumbus						C			X			
B	A687	Columba palumbus palumbus						P			X			
B	A687	Columba palumbus palumbus						C						X
B	A435	Oenanthe isabellina						P			X			
B	A435	Oenanthe isabellina						P					X	

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N23	0.2
N16	26.8
N08	56.54

N12	3.56
N19	10.8
N17	1.95
N06	0.1
N07	0.05
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

The site is located at the western edge of Evros prefecture close to the Greek - Bulgarian borders. The vegetation consists mainly of oak and beech forests with small clumps of pine trees. Partly forested areas with dispersed mature oak trees dominate a large part of the area, used for traditional non-intensive livestock grazing. River Diavolorema is crossing the area creating locations with riparian vegetation and small rocky gorges.

4.2 Quality and importance

It is an important area mainly for breeding raptors and species of mountainous wooded areas. It is of vital importance for the feeding of the unique Black Vulture population of Greece (that breeds at the neighboring Dadia forest).

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
M	A05.03		b
M	A09		i
L	G05		i
L	D01.02		i
M	A02.03		i
L	C01		o
H	F03.02.03		b
L	G04.01		i
L	F03.01		i
H	D02.01		b
L	E01		i
M	B02.04		b
M	A07		i
M	B01		i
M	K03.04		i
H	E06		b
M	A04.01		i
L	C01.01		i
M	A10.01		i
H	C03.03		b
H	A06.01.01		i
L	D01.01		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification, T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]
L	G05		i
L	E01		i
L	E01.03		i
M	B01		i
L	D01.01		i
L	D01.02		i
L	A04		i

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

1)Πορτόλου, Δ., Μπουρδάκης, Σ., Βλάχος, Χ., Καστρίτης, Θ. & Δημαλέξης, Τ. (επιμ.), (2009), Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας: Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα, ISBN: 978960 & Βλάχος, Χ., ISBN: 97896068611302)Ποϊραζίδης, Κ., (2005). Έκθεση ορνιθολογικής αξιολόγησης της περιοχής «GR003 Δάσος Δαδιάς – Δερείου – Αισύμης», για τον χαρακτηρισμό της ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα και Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρεμη. 32 σελ. + ii παραρτήματα.3)GBIF.org (20th April 2015) GBIF Occurrence Download <http://doi.org/10.15468/dl.jcltub4>4)Georgiev, K. & Iankov, P., (2009), Species Action Plan for the semi-collared flycatcher *Ficedula semitorquata* in the European Union, Birdlife

International5)Vlachos Ch., Chatzinikos E., Kioussis D., Dimou P., Bontzorlos V., Dedousopoulou E., Braziotis S., Xenos A., Stefanou L. Birtsas P., Vlachaki D. and Kontos K. (version Coordinators) 2015. Updated version of the descriptive database of the Natura 2000 network of the Study 9 «Monitoring and Evaluation of Bird Species Conservation Status in Greece» Ministry of Environment, Energy and Climate Change, Athens, Partnership Consulting Firms" "F.FASOULAS-N.MANTZIOS" EU - RODOULA GEORGE KONSTANTINIDOU - "ATH.TZAKOPOULOS AND Co." EU ", Thessaloniki.6)NATURA 2000 Network descriptive & geographical database (2012). <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR96	0.35087	GR95	21.58003	GR99	0.35087

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR99	Ethniko parko dasous Dadias - Lefkimmis - Soufliou Zoni B1	*	0.340502601266
GR96	Ethniko parko dasous Dadias - Lefkimmis - Soufliou	*	0.350846113177
GR95	Poas - Dichalas Dimou Sosti	*	0.0157862571443
GR95	Kallithea - Treis Vryses Dimon Alexandroupolis, Orfea, Soufliou	*	17.9572544202
GR99	Ethniko parko dasous Dadias - Lefkimmis - Soufliou Zoni B3	*	0.010343512861
GR95	Poulia (Mikrou Dereiou-Soufliou)	*	3.60723429747

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	1. FOREST SERVICE OF ALEXANDROUPOLIS, 2. FOREST SERVICE OF DIDYMOTEICHO, 3. FOREST SERVICE OF SOUFLI
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐	Yes
☐	No, but in preparation
☒	No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR1130011
SITENAME KOILADA FILIOURI

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
A	GR1130011

1.3 Site name

KOILADA FILIOURI

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2002-10	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	2002-10
National legal reference of SPA designation	JMD HP 37338/1807/E103/6-9-2010 (OJ 1495 B)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
25.809990734000053	41.21989354100003

2.2 Area [ha]:	2.3 Marine area [%]
-----------------------	----------------------------

37370.36	0.0
----------	-----

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR11	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη / Anatoliki Makedonia, Thraki
------	--

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

[Back to top](#)

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
B	A402	Accipiter brevipes			r	2		p		M	C	A	B	B
B	A079	Aegypius monachus	Yes		c				C	DD	B	B	A	A
B	A229	Alcedo atthis			p				P	DD	C	B	C	B
B	A255	Anthus campestris			r				P	DD	C	A	C	B
B	A226	Apus apus			r				P	DD	C	B	C	C
B	A091	Aquila chrysaetos	Yes		p	1	1	p		G	C	B	C	B
B	A404	Aquila heliaca	Yes		c				R	DD	A	B	B	A
B	A215	Bubo bubo			p	1	1	p		G	C	A	C	B
B	A087	Buteo buteo			r	2	2	p		G	C	A	C	C
B	A403	Buteo rufinus	Yes		p				P	DD	C	B	B	B
B	A224	Caprimulgus europaeus			r				C	DD	C	A	C	B
B	A031	Ciconia ciconia	Yes		c				P	DD	C		C	B
B	A030	Ciconia nigra	Yes		r				P	DD	B	B	B	B
B	A080	Circaetus gallicus			r				C	DD	B	A	C	B
B	A081	Circus aeruginosus	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A082	Circus cyaneus			c				P	DD	C	A	B	B
B	A083	Circus macrourus			c				R	DD	C	B	C	B
B	A084	Circus pygargus	Yes		c				P	DD	C	B	C	B
B	A858	Clanga pomarina	Yes		r	1	1	p		G	B	B	B	A
B	A231	Coracias garrulus	Yes		r				P	DD	C		C	B
B	A738	Delichon urbicum (urbica)			c				P	DD	C	B	C	B
B	A738	Delichon urbicum (urbica)			r				P	DD	C	B	C	C
B	A429	Dendrocopos syriacus			p				C	DD	C	A	C	B
B	A236	Dryocopus martius			p				P	DD	C	B	C	B
B	A379	Emberiza hortulana			r				C	DD	C	A	B	B
B	A100	Falco eleonora			c				P	DD	C	B	C	B
B	A095	Falco naumanni	Yes		c				P	DD	C		C	B
B	A103	Falco peregrinus			p				R	DD	C	A	C	B
B	A321	Ficedula albicollis			c				P	DD	C	A	C	B
B	A320	Ficedula parva			c				C	DD	C		C	B
B	A442	Ficedula semitorquata			r				R	DD	B		B	A

B	A076	Gypaetus barbatus	Yes	X	p				R	DD	B	B	B	A
B	A078	Gyps fulvus	Yes		p	13	13	i		G	C	B	C	B
B	A092	Hieraetus pennatus (Aquila pennata)	Yes		r				P	DD	C		C	A
B	A439	Hippolais olivetorum			r				P	DD	C		C	B
B	A251	Hirundo rustica			r				P	DD	C	B	C	B
B	A251	Hirundo rustica			c				P	DD	C	B	C	B
B	A338	Lanius collurio			r				P		C	B	C	B
B	A339	Lanius minor			r				P	DD	C		C	B
B	A868	Leopiepus medius			p				C	DD	C	B	C	B
B	A246	Lullula arborea			p				C	DD	C	A	C	B
B	A230	Merops apiaster			r	3		p		M	C	B	C	B
B	A260	Motacilla flava			r				P	DD	C	A	C	B
B	A077	Neophron percnopterus	Yes		r	1	1	p		G	B	B	C	B
B	A337	Oriolus oriolus			r				P	DD	C	B	C	B
B	A072	Pernis apivorus			r				P	DD	C		C	B
B	A210	Streptopelia turtur			r				P	M	C	B	C	B
B	A307	Sylvia nisoria			r				R	DD	B		B	B

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
B	A687	Columba palumbus palumbus						p						X
B	A687	Columba palumbus palumbus						p			X			

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N23	1.0
N17	2.0
N19	7.0
N10	24.0
N08	47.0
N12	1.0
N16	18.0
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

The site encompasses the catchment of the Filiouri river and the surrounding hills at the south-east of Mount Rodopi. Vegetation cover is scrub with grazed oak forest. Land-use is traditional and non intensive.

4.2 Quality and importance

This is an important site for breeding and passage raptors and species associated with forest and scrub. Species of concern include

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
M	I02		b
H	B02.02		i
M	A05.03		i
H	H06.01		i
H	C03.03		b
H	K03.04		i
M	A04.03		o
H	A10.01		o
M	A07		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification, T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

1)Vangeluwe, D., Kazantzidis, S. & Handrinos, G., (1999), Conservation action for the Slender – Billed Curlew. Life –Nature Contract no B4-3200 /95/853. Final Report, HBRC2)Georgiev, K. & Iankov, P., (2009), Species Action Plan for the semi-collared flycatcher Ficedula semitorquata in the European Union, Birdlife International3)Vlachos Ch., Chatzinikos E., Kioussis D., Dimou P., Bontzorlos V., Dedousopoulou E., Braziotis S., Xenos A., Stefanou L. Birtsas P., Vlachaki D. and Kontos K. (version Coordinators) 2015. Updated version of the descriptive database of the Natura 2000 network of the Study 9 «Monitoring and Evaluation of Bird Species Conservation Status in Greece» Ministry of Environment, Energy and Climate Change, Athens, Partnership Consulting Firms" "F.FASOULAS-N.MANTZIOS" EU - RODOULA GEORGE KONSTANTINIDOU - "ATH.TZAKOPOULOS AND Co." EU ", Thessaloniki.4)NATURA 2000 Network descriptive & geographical database (2012). <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR95	7.15193				

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR95	Poas - Dichalas Dimou Sosti	*	6.33983990272
GR95	Arrianon - Neas Santas Dimon Arrianon - Sapon	*	0.747895500141
GR95	Kallithea - Treis Vryses Dimon Alexandroupolis, Orfea, Soufliou	*	0.0638811548516

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐ Yes

☐ No, but in preparation

☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR4340006

SITENAME LIMNI AGIAS – PLATANIAS – REMA KAI EKVOLI KERITI – KOILADA FASA

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR4340006

1.3 Site name

LIMNI AGIAS – PLATANIAS – REMA KAI EKVOLI KERITI – KOILADA FASA

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
1995-02	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	1996-08
Date site confirmed as SCI:	2006-09
Date site designated as SAC:	2011-03
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
23.905593642000042	35.42057265500006

2.2 Area [ha]:

2.3 Marine area [%]

1269.71

0.0

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR43	Κρήτη / Kriti
------	---------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
1130 			0.0182978130105		P	C	C	B	B
2110 			5.83095462245		G	C	C	C	C
3250 			1.6536972752551		G	B	A	B	B
3280 			6.154167901936		G	C	C	C	C
3290 			0.546570266285		G	C	C	C	C
5310 			0.597319559212		G	A	B	A	B
5420 			0.16286718892		G	C	C	C	C
6420 			0.756237269859		G	C	C	C	C
92C0 			36.965319174668		G	B	C	B	B
9340 			316.8917422701		G	B	C	B	B

- **PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- **NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- **Cover:** decimal values can be entered
- **Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
R	1224	Caretta caretta	Yes		r	2	8	bfemales	C	G	C	C	B	B
R	1224	Caretta caretta	Yes		p	3	3	subadults	P	DD				
R	2373	Mauremys rivulata			p				C	DD	C	B	B	B
M	1366	Monachus monachus	Yes		p			i	P	M	D	C	C	C
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum	Yes		p				P	P			C	
M	1303	Rhinolophus hipposideros	Yes		p				P	P			C	
P	1426	Woodwardia radicans			p	59	59	i	R	G	A	C	B	A

R	6095	Zamenis situla			p				R	DD	C	B	B	B
---	------	--------------------------------	--	--	---	--	--	--	---	----	---	---	---	---

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
A	6997	Bufo viridis						C			X			
A	6997	Bufo viridis						C					X	
A	6997	Bufo viridis						C	X					
R	1274	Chalcides ocellatus						C			X			
R	1274	Chalcides ocellatus						C	X					
R	1274	Chalcides ocellatus						C					X	
P		Christella dentata						P						X
M	1327	Eptesicus serotinus						P			X			
M	1327	Eptesicus serotinus						P					X	
M	1327	Eptesicus serotinus						P	X					
M	1363	Felis silvestris						R	X					
M	1363	Felis silvestris						R					X	
M	1363	Felis silvestris						R			X			
R		Hemidactylus turcicus						P			X			
R		Hemidactylus turcicus						P					X	
R	5669	Hierophis gemonensis						R					X	
R	5669	Hierophis gemonensis						R			X			
A	1203	Hyla arborea						C	X					
A	1203	Hyla arborea						C					X	
A	1203	Hyla arborea						C			X			
R	1251	Lacerta trilineata						C			X			
R	1251	Lacerta trilineata						C					X	
R	1251	Lacerta trilineata						C	X					
P		Listera ovata						P						X
R	1292	Natrix tessellata						P	X					
R	1292	Natrix tessellata						P					X	
R	1292	Natrix tessellata						P			X			
P		Orchis laxiflora ssp. palustris						P						X
A	6991	Pelophylax cretensis						R				X		
A	6991	Pelophylax cretensis						R			X			

A	6991	Pelophylax cretensis						R					X	
M	5253	Pipistrellus hanaki						P			X			
M	5253	Pipistrellus hanaki						P					X	
M	5253	Pipistrellus hanaki						P	X					
M	2016	Pipistrellus kuhlii						P					X	
M	2016	Pipistrellus kuhlii						P			X			
M	2016	Pipistrellus kuhlii						P	X					
R	5375	Podarcis cretensis						C			X			
R	5375	Podarcis cretensis						C				X		
R	5375	Podarcis cretensis						C					X	
P		Serapias lingua						P						X
M	1333	Tadarida teniotis						P			X			
M	1333	Tadarida teniotis						P	X					
M	1333	Tadarida teniotis						P					X	
R	1289	Telescopus fallax						P	X					
R	1289	Telescopus fallax						P			X			
R	1289	Telescopus fallax						P					X	

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N01	1.05
N05	0.01
N08	0.01
N15	40.9
N06	1.57
N22	0.01
N16	0.1
N18	29.51
N23	9.44
N10	0.53
N02	14.83
N04	2.04
Total Habitat Cover	100.00000000000001

Other Site Characteristics

The site is situated at the northeastern part of Crete, west of Chania. The coastal part includes Platanias, a sandy beach, and the estuary of Keritis stream. Inland the site continues along Keritis stream and it includes the artificial lake of Agia. Although it is not a natural lake, it supports a varied selection of wetland communities (probably the most varied in the Cretan area). On the south the site reaches to Fasas valley. According to the historical data, in the past there was a small bog at the same place where the artificial lake exists today. Agia's hydrological basin is different from the one of Keritis and includes the slopes north of Vathipetro village. Xekolomenos stream on the east

supplies the lake with water. The lake is also supplied on the west side by some underground springs originating from Keritis stream. At the periphery of the wetland, large stands of *Phragmites australis* are important for the structure of the lake ecosystem. On the southern part of Agia the Public Enterprises of Water Supply and Draining of Chania is installed. Close to the installations there are two large stands of *Eucalyptus tostrata* and *Pinus brutia*. Keritis stream has a permanent flow only at its southern part -after the lake of Agia- where it is supplied by the lake's water; its upper part has an intermittent flow. Keritis estuary is structured mainly by *Phragmites australis* while on the beach there are sand dunes dominated by *Ammophila arenaria*. *Potamogeton luceus*, *Potamogeton trichoides*, *Callitriche cophocarpa* are species important for the ecological balance and the structure of the coastal sand dunes. The southern part of the site, Fasas valley, probably the most humid valley of Crete, is characterised by linear wetland habitats, particularly well developed. In the upstream part of the valley along the river there are three vegetation types of *Brachypodio-Holoschoenion*. Notably the steep wet schistose rocks harbour the *Acrocladio-Adiantetum* and particularly the species-rich variant *Scirpus cernuus* with many rare bryophytes. The ferns (a habitat type not included in Annex I) cover a small part of the site with excellent representativity and good conservation status. The site area includes the main part of the unique population of *Clinopodium taygeteum* (= *Micromeria taygetea*).

4.2 Quality and importance

The quality and importance of Agia lake and Keritis stream estuary is due to the following: 1) The limited number of freshwater bodies in Crete. 2) The important role of freshwater biotopes for the water balance and the biodiversity of the island of Crete. 3) The importance of the wetland as a refugee for many bird species. 4) The variety of habitat types. 5) The high degree of diversity both in animal and in plant species. 6) The geographical connection of the site with a quite biodiverse CORINE biotope, the White Mountains of Crete. Fasas valley, besides the importance of its wetland communities, is considered as having an excellent global value also because it consists the only habitat of the viviparous chain-fen, *Woodwardia radicans* (an Annex II species), in Greece and one of the very few in the Europe. *W. radicans* is protected by the Bern Convention (1992) and considered endangered in Greece and vulnerable in Europe while its world status is unknown (IUCN, 1993). Its single population in Crete is threatened by local agricultural development. OTHER IMPORTANT SPECIES WITH MOTIVATION D Plants: *Orchis laxiflora* marked with the letter D is protected by Greek legislation (Presidential Decree 67/1981).

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	E01.02		b
M	A07		b
M	E01.03		b
M	M01.07		b
L	A01		i
L	D01.02		b
M	F05.05		b
M	F05.01		b
M	F03.02.05		b
M	E06.01		b
L	C03.03		i
H	I01		i
M	E06.02		i
M	D03.03		b
H	I03.01		b
M	H03.01		b
M	L05		b
M	G01.04.03		b
M	H01		b
L	A07		b
M	F02.03.03		b
M	F02.01.02		b
M	E03.02		i
M	A09		i
M	E03.01		i
M	G01.01.01		b
M	E01.01		i
L	H01		b

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]
L	U		b

Rank: H = high, M = medium, L = low
Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,
T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions
i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR00	100.0				

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR4340007
SITENAME FARANGI THERISSOU

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR4340007

1.3 Site name

FARANGI THERISSOU

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
1995-01	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address:	Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:	

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	1997-04
Date site confirmed as SCI:	2006-09
Date site designated as SAC:	2011-03
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude	Latitude
23.99087372200006	35.43685393100003

2.2 Area [ha]:

2.3 Marine area [%]

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR43	Κρήτη / Kriti
------	---------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
3290		X			G				
5330			9.14263328473		G	A	C	A	B
5420			285.48200992437		G	C	C	C	C
6220	X		0.497332503558		G	A	C	A	B
8210			29.978475520697		G	A	C	A	B
92C0			19.527735475877		G	B	C	B	B
92D0			7.577110795964999		G	B	C	B	B
9320			48.071713382507994		G	B	C	B	B
9340			39.5838034008		G	B	C	B	B

- **PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- **NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- **Cover:** decimal values can be entered
- **Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
P	1685	Origanum dictamnus			p	47500	95000	i	C	G	A	A	C	A
M	1306	Rhinolophus blasii	Yes		p				P	P			C	
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum	Yes		p				P	P			C	
M	1303	Rhinolophus hipposideros	Yes		p				P	P			C	
R	6095	Zamenis situla			p				R	DD	C	B	B	B

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles

- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site				Motivation					
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
P		Allium dilatatum						P				X		
A	6997	Bufotes viridis						P			X			
A	6997	Bufotes viridis						P	X					
A	6997	Bufotes viridis						P					X	
P		Centaurea argentea						P				X		
R	1274	Chalcides ocellatus						P	X					
R	1274	Chalcides ocellatus						P			X			
R	1274	Chalcides ocellatus						P					X	
M		Crocidura zimmermanni						P			X			
M		Crocidura zimmermanni						P					X	
M		Crocidura zimmermanni						P				X		
P		Cyclamen creticum						P				X		
P		Ebenus cretica						P				X		
P		Erysimum raulinii						P				X		
M	1363	Felis silvestris						R			X			
M	1363	Felis silvestris						R	X					
M	1363	Felis silvestris						R					X	
R		Hemidactylus turcicus						P			X			
R		Hemidactylus turcicus						P					X	
R	5669	Hierophis gemonensis						C			X			
R	5669	Hierophis gemonensis						C					X	
A	1203	Hyla arborea						P			X			
A	1203	Hyla arborea						P					X	
A	1203	Hyla arborea						P	X					
M	5365	Hypsugo savii						P					X	
M	5365	Hypsugo savii						P	X					
M	5365	Hypsugo savii						P			X			
P		Inula candida ssp. candida						P				X		
R	1251	Lacerta trilineata						C			X			
R	1251	Lacerta trilineata						C					X	

R	1251	Lacerta trilineata							C	X					
P		Lactuca acanthifolia							P						X
P		Onosma graeca							R						X
P		Petromarula pinnata							P				X		
R	5375	Podarcis cretensis							C				X		
R	5375	Podarcis cretensis							C					X	
R	5375	Podarcis cretensis							C			X			
P		Ranunculus creticus							P						X
P		Scutellaria sieberi							P				X		
M	1333	Tadarida teniotis							P			X			
M	1333	Tadarida teniotis							P					X	
M	1333	Tadarida teniotis							P	X					
R	1289	Telescopus fallax							P					X	
R	1289	Telescopus fallax							P	X					
R	1289	Telescopus fallax							P			X			
P		Verbascum arcturus							P				X		

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N22	13.76
N16	10.12
N18	66.77
N15	1.88
N06	0.99
N08	6.48
Total Habitat Cover	100.00000000000001

Other Site Characteristics

Therissos gorge is located about 6 km south of the town of Chania, between the villages Perivolia and Therissos. Along the canyon there is a road joining Chania with the mountain Lefka Ori. Its width varies from 15 to 250 m and its length is about 9 km. A small valley is formed at the broadest area, at the entrance of the canyon which is cultivated with woody plants (orchards and vineyards). The rest of the site is characterized by cliffs, chasms, and screes, with a variety of endemic plants. Along the stream there are groups of *Platanus orientalis* and *Nerium oleander*. Around the gorge there are phrygana in a good condition and caves not open to the public. There is also a small cypress forest near the village of Therissos. NOTES9320 is used to describe *Oleo-Ceratonia matorral* (not forest).

4.2 Quality and importance

The quality and importance of Therissos gorge is comprised of the following elements: 1) It is of great aesthetic value. 2) It is easy to approach, due to its location near the town of Chania and the existence of the road, running along it. 3) There is a variety of sufficiently conserved habitats within a small area. 4) Its flora is rich in common and endemic species; the latter are of great interest and most of them are rare or threatened and protected at international (Bern Convention) or national (Presidential Decree 67/81) level. The non-endemic *Ranunculus creticus* is included in the IUCN Red Data List (1993) in the category of threatened plants characterized as "rare" and they is protected by the Greek Law (Presidential Decree 67/81). Other important species are: *Lactuca acanthifolia* (= *Scariola acanthifolia*) is found in

Ydra, Cyclades, East Aegean Islands and only in SW Turkey out of Greece. The species *Onosma graeca* is found only in NW Anatolia, out of Greece. 5) The rarity of the snake *Elaphe situla* (which is listed in the Annex II of the Council Directive 92/43/EEC) which lives in the site together with the fact that Crete is the southernmost limit of this species distribution, make its preservation very important for the fauna of the island.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
M	A08		o
L	A09		i
L	A01		i
M	F03.01		o
L	D01.01		o
L	D01.02		i
L	J01		i
L	D02.01		o
M	F03.01		i
M	K01.01		i
L	F03.02		i
M	L09		o
L	G01.04		i
L	D01.02		o
M	A04.01.04		b
L	F04		o
H	A04		i
L	G04.01		i
L	E03.01		i
L	A08		i
M	E01.02		o
M	A01		o
L	D01.01		i
M	A04.01.02		b
L	F03.02		o
M	K01.01		o
M	A04		o
H	I03.01		b
M	L09		i
M	A07		o
L	G01.04		o
M	A09		o
M	K03.01		b
L	A07		i
L	F04		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification, T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside /outside [i o b]
L	A01		i
L	G01.04		o
L	G01.04		i
L	D01.01		o
L	U		b
L	D02.01		o

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

Code	Cover [%]
GR00	100.0

Code Cover [%]

Code Cover [%]

5.2 Relation of the described site with other sites:

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	FOREST DIRECTORATE OF CHANIA
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐	Yes
☐	No, but in preparation
☒	No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE GR4310006
SITENAME DIKTI: OMALOS VIANNOU (SYMI - OMALOS)

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS](#)
- [6. SITE MANAGEMENT](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code Back to top
B	GR4310006

1.3 Site name

DIKTI: OMALOS VIANNOU (SYMI - OMALOS)

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
1995-04	2020-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Address: Αμαλιαδος 17 Αθήνα 11523
Email:

1.7 Site indication and designation / classification dates

Date site classified as SPA:	0000-00
National legal reference of SPA designation	No data
Date site proposed as SCI:	1997-04
Date site confirmed as SCI:	2006-09
Date site designated as SAC:	2011-03
National legal reference of SAC designation:	Law 3937/29-3-11 (OJ 60 A)

2. SITE LOCATION

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

[Back to top](#)

Longitude Latitude
25.431435016000023 35.06359037800007

2.2 Area [ha]:

2.3 Marine area [%]

2.4 Sitelength [km]:

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code

Region Name

GR43	Κρήτη / Kriti
------	---------------

2.6 Biogeographical Region(s)

Mediterranean (%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A B C D	A B C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
3170	X		5.4027223289499995		G	A	B	B	A
3290		X			G				
4090			99.38199805255		G	B	C	B	B
5420			1581.0059004637496		G	A	C	A	B
6220	X		1.391741879744		G	A	C	A	B
8140			13.350405219239999		G	B	C	A	B
8210			47.311565182403996		G	A	C	A	B
92C0			17.96806681356		G	A	C	A	B
92D0			5.49251435476		G	A	C	A	B
9540			443.14083973844805		G	A	C	A	B

- **PF:** for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- **NP:** in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- **Cover:** decimal values can be entered
- **Caves:** for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site						Site assessment			
G	Code	Scientific Name	S	NP	T	Size		Unit	Cat.	D. qual.	A B C D	A B C		
						Min	Max				Pop.	Con.	Iso.	Glo.
P	1685	Origanum dictamnus			p	100	500	i	R	P	C		C	A
R	6095	Zamenis situla			p				R	DD	C	B	B	B
P	1436	Zelkova abelicea			p	47	54	adults	V	G	C	C	C	A

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Type:** p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)

- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- **Abundance categories (Cat.):** C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- **Data quality:** G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site			Motivation						
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
P		Asperula rigida						P				X		
P		Astragalus idaeus						P				X		
P		Avenula cycladum						P				X		
A	6997	Bufo viridis						C	X					
A	6997	Bufo viridis						C					X	
A	6997	Bufo viridis						C			X			
P		Campanula pelviformis						P				X		
P		Chaenorhinum idaeum						R				X		
R	1274	Chalcides ocellatus						R	X					
R	1274	Chalcides ocellatus						R					X	
R	1274	Chalcides ocellatus						R			X			
M		Crocodylus zimmermanni						R			X			
M		Crocodylus zimmermanni						R				X		
M		Crocodylus zimmermanni						R					X	
P		Crocodylus oreocreticus						P				X		
P		Cyclamen creticum						P				X		
P		Ebenus cretica						C				X		
M	1363	Felis silvestris						R					X	
M	1363	Felis silvestris						R	X					
M	1363	Felis silvestris						R			X			
P		Geocaryum creticum						P			X			
P		Geocaryum creticum						P				X		
R	5669	Hierophis gemonensis						R					X	
R	5669	Hierophis gemonensis						R			X			
A	1203	Hyla arborea						P	X					
A	1203	Hyla arborea						P			X			
A	1203	Hyla arborea						P					X	
R	1251	Lacerta trilineata						C			X			
R	1251	Lacerta trilineata						C	X					
R	1251	Lacerta trilineata						C					X	
P		Petromarula pinnata						C				X		
P		Scabiosa minoana ssp. minoana						R				X		

P		Scutellaria sieberi						P					X		
R	1289	Telescopus fallax						P						X	
R	1289	Telescopus fallax						P				X			
R	1289	Telescopus fallax						P		X					
P		Viola cretica						P					X		
P		Viola fragrans						P					X		

- **Group:** A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- **CODE:** for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- **S:** in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- **NP:** in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- **Unit:** i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- **Cat.:** Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- **Motivation categories:** IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

4.1 General site character

[Back to top](#)

Habitat class	% Cover
N22	1.17
N17	8.19
N08	54.75
N15	25.36
N16	0.05
N06	0.01
N18	10.15
N23	0.32
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

The site is mountainous, located in southern central Crete and covers part of the southern massif of Dikti in Iraklion Prefecture. It is delimited by Omalos plateau and Erganas stream on the north and by the contour of 700 to 800 m on the south including the southeastern peaks and slopes (Tourlou, Kynigou, Graspasmasta etc) of Dikti mountains, the area of Ano Viannos in the south and Symi in the south-east. Springs and small intermittent streams are scattered throughout the site with Platanus orientalis and Nerium oleander riparian formations along the watercourses. There is also a temporary pond at Omalos Viannou. The vegetation in most of the site is typical of Cretan calcareous cliffs and rocks, with phrygana and maquis (Q. coccifera) formations. There are also bare rocks and caves. Finally, there are Pinus brutia forests on the southern slopes and also cypress forests (Acero-Cupression), over 800 m.

4.2 Quality and importance

The total of the landscape and of the biotopes with the rare and endemic animals and plants compose a site with ecological and aesthetic value. The ecological importance lies on the existence of a range of habitat types, with a vegetation mostly at a good conservation status, from phrygana to maquis to forests to streams and ponds and to steep cliffs, screes and caves. The flora and fauna of these biotopes typically contains endemic and moreover local endemic species in Crete. Regarding the flora, there is the typical chasmophytic flora with rare and endemic species. The avifauna includes rare and protected birds of prey and the area is considered an important for the avifauna ecosystem at local level.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
H	I03.01		b
L	A01		i

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	A01		i

M	F03.01		i
M	K03.01		b
M	A04		i

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,
T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

4.4 Ownership (optional)

4.5 Documentation

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
GR95	49.41918				

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
GR95	Amiron, Kefalovrysiou Dimou Viannou	*	49.4188890563

5.3 Site designation (optional)

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	FOREST DIRECTORATE OF LASITHI
Address:	
Email:	

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

☐ Yes
☐ No, but in preparation
☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

7. MAP OF THE SITES